COI Focus

SOMALIË

Veiligheidssituatie in Somaliland en Puntland

18 juni 2017 (update) | Cedoca | Oorspronkelijke taal: Nederlands

DISCLAIMER:

Dit COI-product is geschreven door de documentatie- en researchdienst Cedoca van het CGVS en geeft informatie voor de behandeling van individuele asielaanvragen. Het document bevat geen beleidsrichtlijnen of opinies en oordeelt niet over de waarde van de asielaanvraag. Het volgt de richtlijnen van de Europese Unie voor de behandeling van informatie over herkomstlanden van april 2008 en is opgesteld conform de van kracht zijnde wettelijke bepalingen.

De auteur heeft de tekst gebaseerd op een zo ruim mogelijk aanbod aan zorgvuldig geselecteerde publieke informatie en heeft de bronnen aan elkaar getoetst. Het document probeert alle relevante aspecten van het onderwerp te behandelen, maar is niet noodzakelijk exhaustief. Als bepaalde gebeurtenissen, personen of organisaties niet vernoemd worden, betekent dit niet dat ze niet bestaan hebben.

Alle gebruikte bronnen staan kort vermeld in een voetnoot en uitgebreid beschreven in een bibliografie achteraan het document. Bronnen die geconsulteerd maar niet gebruikt werden, staan in een lijst van geraadpleegde bronnen. In uitzonderlijke gevallen worden bronnen niet bij naam genoemd. Wie specifieke informatie uit dit document gebruikt, moet de bronverwijzing uit de bibliografie vermelden.

Publicatie of verspreiding van dit document is alleen mogelijk na schriftelijke toestemming van het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen.

This COI-product has been written by Cedoca, the Documentation and Research Department of the CGRS, and it provides information for the processing of individual asylum applications. The document does not contain policy guidelines or opinions and does not pass judgment on the merits of the asylum application. It follows the Common EU Guidelines for processing country of origin information (April 2008) and is written in accordance with the statutory legal provisions.

The author has based the text on a wide range of public information selected with care and with a permanent concern for crosschecking sources. Even though the document tries to cover all the relevant aspects of the subject, the text is not necessarily exhaustive. If certain events, people or organisations are not mentioned, this does not mean that they did not exist.

All the sources used are briefly mentioned in a footnote and described in detail in a bibliography at the end of the document. Sources which have been consulted but which were not used are listed as consulted sources. In exceptional cases, sources are not mentioned by name. When specific information from this document is used, the user is asked to quote the source mentioned in the bibliography.

This document can only be published or distributed with the written consent of the Office of the Commissioner General for Refugees and Stateless Persons.

Inhoudstafel

Inleiding **3**

1. Korte geschiedenis **5**
1.1. Somaliland 6
1.2. Puntland 6
1.3. Betwiste gebieden 8

2. Huidige toestand van het conflict **10**
2.1. Somaliland 10
2.2. Puntland 11
2.3. Betwiste gebieden 12

3. Strijdende partijen **15**
3.1. Somaliland 15
3.1.1. Veiligheidsdiensten 15
3.2. Puntland 17
3.2.1. Veiligheidsdiensten 17
3.2.2. Gewapende groeperingen 18
3.3. Betwiste gebieden 21
3.3.1. Gewapende groeperingen 22

4. Typologie van het geweld **23**
4.1. Somaliland 24
4.1.1. Clanconflicten 24
4.1.2. Al Shabaab 25
4.2. Puntland 25
4.2.1. Al Shabaab 26
4.2.2. IS-factie 28
4.2.3. Clanconflicten 30
4.2.4. Andere 30
4.2.5. Galkayo 31
4.3. Betwiste gebieden 36
4.3.1. District Buuhoodle 37
4.3.2. Sool 39
4.3.3. Sanaag 40

5. Doelwitten van het geweld **42**
5.1. Somaliland 42
5.2. Puntland 42
5.3. Betwiste gebieden 43

6. Geografische verdeling van het geweld **44**
6.1. Somaliland 44
6.2. Puntland 44
6.3. Betwiste Gebieden 45
6.4. Overzicht van de dodelijke slachtoffers per kwartaal 46

7. Verplaatsingen van de bevolking **48**
7.1. Puntland 51
7.2. Somaliland 53

Samenvatting **55**

Bibliografie **56**

Inleiding

Dit document beschrijft de veiligheidssituatie in de noordelijke gebieden van Somalië: Somaliland en Puntland van 1 januari 2016 tot en met 1 juni 2017. Het is een actualisering van de COI Focus *Somalië. De actuele veiligheidssituatie in Somaliland en Puntland* van 15 juli 2015 en de COI Focus *Somalië. Veiligheidsincidenten in Puntland in 2016* van 1 juni 2016.

Cedoca heeft het onderzoek afgesloten op 12 juni 2017.

De analyse bestaat uit zeven delen. Het eerste hoofdstuk bespreekt kort de geschiedenis van (de twee noordelijke gebieden van Somalië,) Somaliland en Puntland. Het situeert de onafhankelijkheidsverklaring van Somaliland en de zelfverklaarde autonome status van Puntland. Het bespreekt de totstandkoming van de zelfverklaarde autonome staat Khatumo, in het gebied Sool, Sanaag en Cayn (SSC).

Hoofdstuk twee gaat over de huidige relatie tussen Somaliland en Puntland en de relatie van beide delen met de centrale regering in Mogadishu. Het analyseert ook de recente ontwikkelingen met betrekking tot Khatumo en de huidige situatie van Al Shabaab in Puntland.

Hoofdstuk drie geeft een kort overzicht van de strijdende partijen.

Hoofdstuk vier bespreekt de aard van het geweld in Somaliland, in Puntland en in de betwiste gebieden (de regio's Sool, Sanaag en het district Buuhoodle (regio Cayn)) in de periode januari 2016 tot en met 1 juni 2017.

Cedoca legt in hoofdstuk vijf uit wie de doelwitten van dit geweld zijn.

Hoofdstuk zes geeft kort weer waar de gewelddadige incidenten zich vooral voordoen.

Hoofdstuk zeven gaat over het aantal *internally displaced persons* (IDP's) in Somaliland en Puntland.

De COI Focus eindigt met een korte samenvatting.

Cedoca volgt de veiligheidsomstandigheden Somaliland en Puntland voortdurend op. Als er zich fundamentele wijzigingen of ontwikkelingen zouden voordoen die de situatie ter plaatse aanzienlijk veranderen, dan zal Cedoca deze COI Focus zo snel mogelijk bijwerken.

Cedoca heeft diverse bronnen geraadpleegd, onder meer verschillende organen en instanties van de Verenigde Naties, International Crisis Group (ICG), Africa Research Institute, Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken, Somalische media zoals Garowe online, Horseed Media, Shabelle Media Network, Radio Ergo, een radiostation en website die humanitaire informatie voor de Somalisch-sprekende regio brengt. Ook heeft Cedoca enkele twitteraccounts geraadpleegd zoals Live From Mogadishu (@Daudoo), een account van een freelance journalist werkend vanuit Mogadishu en deze van het hoofd van UNOCHA in Somalië, Justin Brady (@JTBrady). Voor specifieke onderwerpen heeft Cedoca contact opgenomen met UNOCHA in Somalië en Markus Hoehne, conflictantropoloog met ruime onderzoekservaring in het noorden van Somalië. Hij is verbonden aan het Institut für Ethnologie aan de universiteit van Leipzig.[1]

De cijfergegevens betreft zijn niet absoluut. Verschillende bronnen vestigen de aandacht van hun lezers op het feit dat door de volatiele situatie en de conflictsituatie het niet steeds mogelijk is om correcte cijfergegevens te verzamelen.

[1] Universität Leipzig, s.d., url

De schrijfwijze voor plaatsnamen en eigennamen is overgenomen uit de bronnen, die overwegend Engelstalig zijn.

In dit document heeft Cedoca het afwisselend over het Golis- en het Galgalagebergte. Cedoca heeft ervoor gekozen om telkens de door de bron gebruikte benaming te kiezen.

1. Korte geschiedenis

Deze kaart van december 2016 toont de indeling van Somaliland, Puntland en Khatumo.

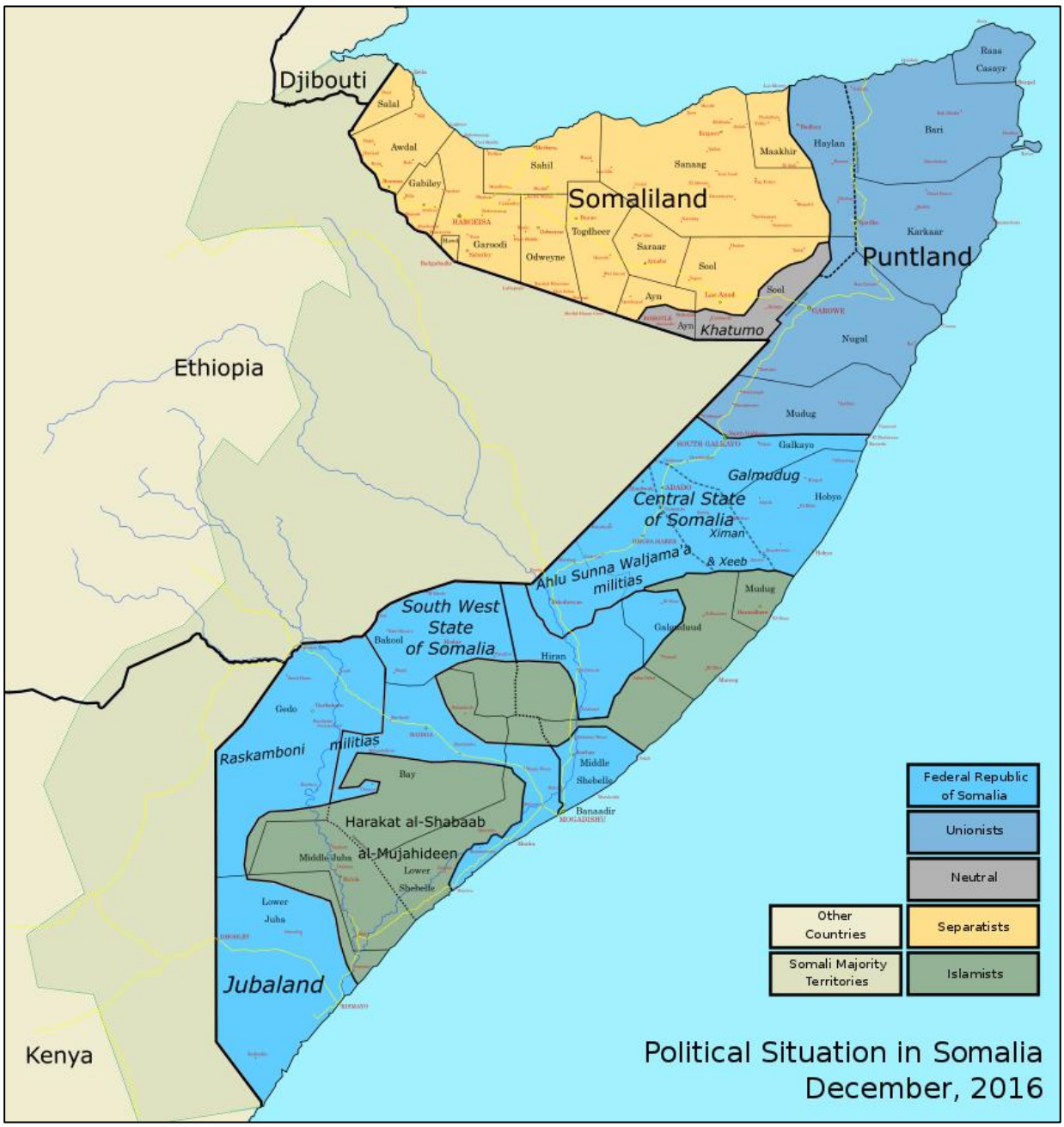

Kaart van Somaliland, Puntland en Khatumo, december 2016[2]

[2] Dahl J., 12/2016, url

1.1. Somaliland

Somaliland heeft zich in 1991 afgescheurd van de federale staat Somalië en de onafhankelijkheid uitgeroepen. Die onafhankelijkheid is nooit internationaal erkend.[3] De regio's Sool, Sanaag en het gebied Cayn zijn districten die zowel door Somaliland als door Puntland worden opgeëist.[4] (zie ook 1.3. Betwiste gebieden)

Somaliland grijpt terug naar koloniale verdragen voor het bepalen van zijn oostelijke grens. Puntland daarentegen definieert de grens met Somaliland in genealogische termen, volgens de regio's waar leden van de dominante clan Darod leven. De grens is niet fysiek afgebakend en Somalië-expert Markus Hoehne stelt dat voor de grensbewoners zelf de grens op pragmatische manier en volgens de dagdagelijkse realiteit wordt bepaald. Daar waar op een bepaald moment de frontlijn ligt, is de grens.[5]

In Somaliland worden op 28 november 2012 lokale raadsverkiezingen gehouden. Daarbij worden lokale raadsleden aangeduid en wordt ook bepaald welke drie politieke partijen de komende tien jaar actief mogen zijn.[6]

Edward Paice, de directeur van het Africa Research Institute, schrijft op 8 mei 2013: "Somaliland has developed a credible constitution, held a succession of genuinely competitive multi-party elections and effected peaceful transfers of power".[7]

Somaliland telt oorspronkelijk drie regio's: Togdheer, Woqooyi Galbeed en Abdal.[8] Op 4 juli 2014 vaardigt de president van Somaliland een decreet uit waarin hij de regio Haysimo opricht. De regio bevindt zich in Sool en krijgt Taleh als hoofdstad.[9]

1.2. Puntland

Puntland, in het noordoosten van Somalië, verklaart zich op 1 augustus 1998 autonoom binnen de federale staat Somalië. ICG noemt Puntland in 2013 een semi-autonome staat. Puntland wordt volgens ICG gesticht als een "Harti-Darood clan-based territorial authority". Darod is een grote clanfamilie, Harti is er een onderdeel van. De Harti omvatten onder meer volgende subclans: Dhulbahante, Majerten (ook: Majerteen) en Warsangeli. Er leven ook kleinere subclans van Darod en Harti in Somaliland, zoals Leelkase, Awrtable en Dashishle. De grootste subclan van Harti is Majerten. De drie grootste subclans van Majerten domineren elk een van de wat ICG noemt "original" regio's van Puntland: Omar Mohamoud in Mudug, Isse Mohamoud in Nugal en Osman Mohamoud in Bari. De drie zijn ook gekend onder de verzamelnaam Mohamoud Saleban.[10]

Het charter dat Puntland heeft opgesteld bij de oprichting in 1998 bepaalt dat Puntland de volgende regio's omvat: Bari, Nugal, Sool, Zuid-Toghdeer (het district Buuhoodle), het oosten van Sanaag en, in de regio Mudug, de districten Galkayo, Galdogob and Jariban. De districten Hobyo en Xarardheere in Mudug vallen niet onder de controle van Puntland.[11] Volgens het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken omvat Puntland in 2012 drie provincies: Bari, Nugal en de noordelijke helft van Mudug.[12] Sinds 21 juli 2013 heeft Puntland officieel negen gewesten: Cayn (hoofdstad: Buuhoodle),

[3] Al Jazeera, 18/05/2013, url
[4] Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 30/11/2012, p. 6, url
[5] Hoehne M., 2015, pp. 21, 38-39, url
[6] Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 19/12/2013, p. 10, url
[7] Africa Research Institute (Paice E.), 08/05/2013, url
[8] Food Security and Nutrition Analysis Unit (FSNAU), 01/2005, url
[9] Hoehne M., 2015, pp. 28, 69, 73, 107-108, url
[10] ICG, 19/12/2013, pp. 2-3, url
[11] Hoehne M., 2015, url ; Garowe online, 01/11/2013, url
[12] Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 30/11/2012, p. 7, url

Bari (Bosaso), Karkaar (Qardho), Haylaan (Dhahar), Mudug (Galkayo), Nugal (Garowe), Sanaag (Erigavo), Sool (Las Anod) en Gardafui (Caluula).[13] Cayn, Sool en Sanaag zijn betwist gebied en worden ook opgeëist door Somaliland.[14]

Het noorden en zuiden van de stad Galkayo (ook: Gaalkacyo, Galkaacyo, Galkaayo) zijn verdeeld door een scheidingslijn. Volgens het Ambtsbericht van november 2012 van het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken loopt de scheidingslijn in Galkayo volgens clanlijnen.[15] De UN High Commissioner for Refugees (UNHCR) schrijft dat Galkayo op de breuklijn tussen twee grote clanfamilies ligt, de Darod in het noorden en de Hawiye in het zuiden. Het noorden valt onder Puntland en het zuiden onder Galmudug. De staat Galmudug is een zelfverklaarde autonome staat, net zoals Puntland. De Vredesovereenkomst van Mudug van 1993 regelt de scheiding tussen het huidige Puntland en de staat Galmudug. De in 2015 gevormde deelstaat Galmudug omvat een deel van Mudug en een deel van Galgadud.[16]

In juli 2013 zou Puntland voor het eerst sinds de jaren '60 rechtstreekse verkiezingen organiseren. Op 14 juli 2013, een dag voor verkiezingsdag, last president Farole de verkiezingen voor het lokale parlement af. Volgens een officieel persbericht geeft de president als reden het risico op uitbarstingen van geweld en gewapende confrontaties.[17] Op 24 juli 2013 beslist het parlement om de termijn van het zittende parlement te beëindigen op 31 oktober 2013 en de nieuwe parlementsleden door de clans te laten aanduiden. Deze parlementsleden moeten op 8 januari 2014 een nieuwe president kiezen.[18] Volgens ICG verhoogt dit de strijd tussen de drie dominante Mohamoud Saleban-clans en is er al veel spanning tussen hen.[19] Op 8 januari 2014 verkiezen de parlementsleden in drie rondes de voormalige eerste minister van Somalië, dr. Abdiweli Mohamud Ali Gaas, tot nieuwe president van Puntland.[20] Het kabinet dat eind januari wordt gevormd, telt ook twee voormalige presidenten van de zelfverklaarde autonome staat Khatumo.[21]

[13] ICG, 19/12/2013, p. 5, url ; Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 30/11/2012, p. 7, url
[14] ICG, 19/12/2013, p. 5, url; Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 30/11/2012, p. 7, url
[15] Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 30/11/2012, p. 7, url
[16] UNHCR, 16/03/2012, url; Heritage Institute for Policy Studies (HIPS), 12/2016, url
[17] Horseed Media, 14/07/2013, url; Garowe online, 14/07/2013, url; Agence France-Presse (AFP), 14/07/2013, url
[18] ICG, 19/12/2013, pp. 11-12, url; Garowe online, 24/07/2013, url
[19] ICG, 19/12/2013, pp. 11-12, url
[20] Garowe online, 08/01/2014, url; Sabahi online, 08/01/2014, url
[21] Garowe online, 28/01/2014, url

1.3. Betwiste gebieden

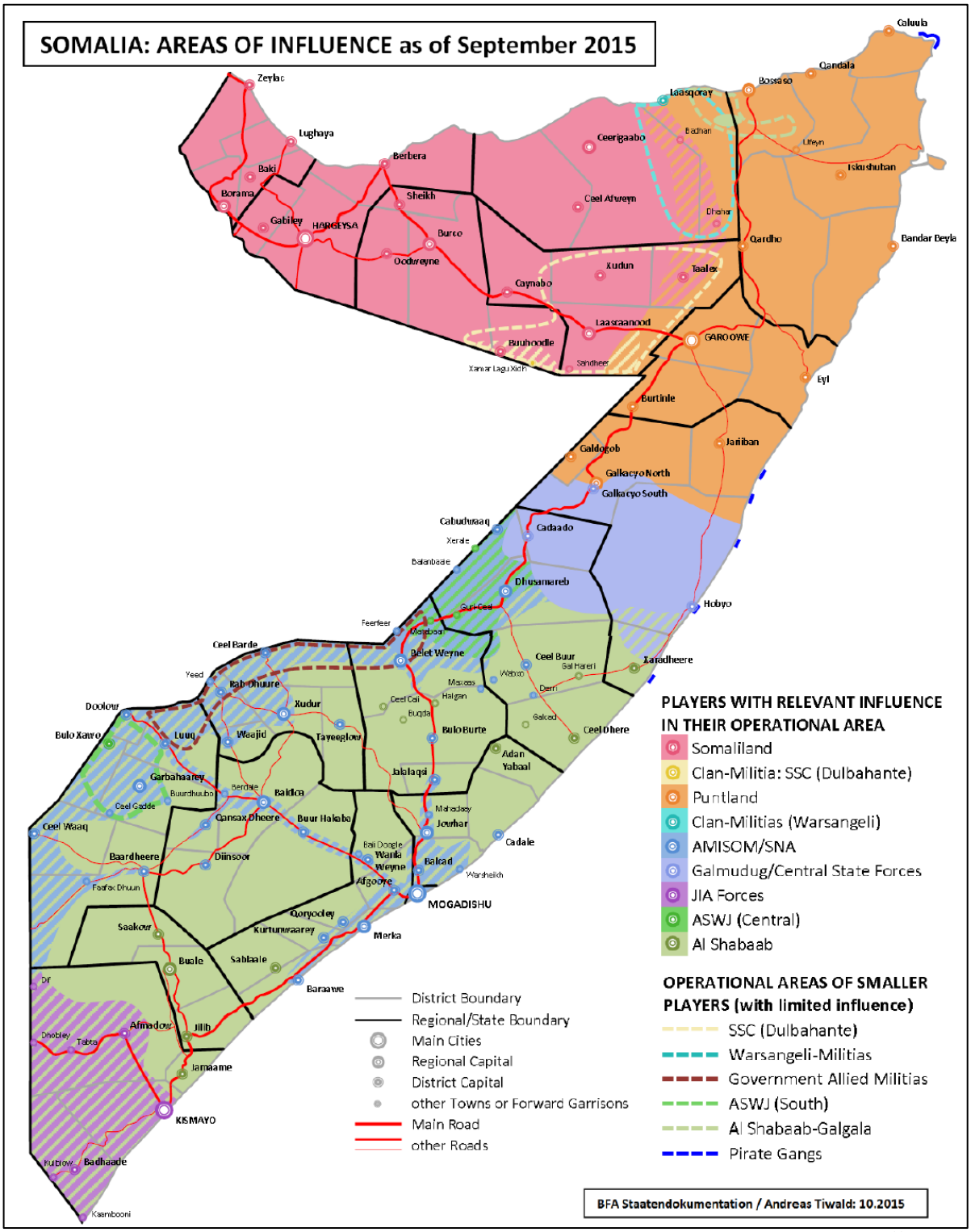

Somalië: overzicht van de verschillende actoren in het land en hun invloed in de regio, in 2015[22]

[22] Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA) Staatendokumentation (Tiwald A.), 12/10/2015, url

De regio's Sool en Sanaag zijn betwist gebied. Cayn is een regio die Puntland heeft gecreëerd in wat voor Somaliland het zuiden van de regio Toghdeer is. Het omvat de gebieden van de Dhulbahante vanaf Buuhoodle tot Widhwidh in het oosten en Horufadhi in het noorden.[23] Zoals beschreven in het hoofdstuk over Somaliland baseren Somaliland en Puntland zich op andere criteria voor het bepalen van hun gezamenlijke grens.[24] Puntland en Somaliland voeren sporadische gevechten voor de controle over Sool en Sanaag.[25] Midden 2007 richt een deel van de elite van de clan Warsangeli een alternatieve autonome administratie op in het oosten van Sanaag, de staat Maakhir. Het was de bedoeling dat dit staatje rechtstreeks onder het bestuur van de Somalische regering in Mogadishu zou vallen. Markus Hoehne schrijft dat Maakhir grotendeels disfunctioneel bleef. In 2009 is er een nieuwe poging om een regionale administratie uit te bouwen, de Unity and Salvation Authority of the SSC regions of Somalia, kortweg SSC. SSC staat voor Sool, Sanaag en Cayn. Interne conflicten leiden in 2011 tot de implosie van de SSC. In januari 2012 roepen leiders van de clan Dhulbahante de autonome staat Khatumo uit.[26] Khatumo verenigt de districten Sool, Sanaag en Cayn (SSC).[27] Aanvankelijk is het een inclusieve beweging, met Dhulbahante van alle subclans. In 2012 – 2013 is de zelfverklaarde staat in alle Dhulbahante-gebieden actief, van delen van Sool en Sanaag tot de streek rond Buuhoodle. In die periode is het effectief en machtig, stelt Markhus Hoehne.[28] In 2014 strekt de controle zich nog slechts uit over een klein gebied en tegen 2015 is de beweging uit elkaar gevallen. Een groot deel van het gebied dat de zelfverklaarde staat eerder domineerde, is nu stevig in handen van Somaliland.[29]

[23] Hoehne M., 2015, pp. 60-61, url
[24] ICG, 19/12/2013, p 5, url; Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 30/11/2012, p. 7, url
[25] Garowe online, 31/10/2013, url 410 gone
[26] UN Security Council, 01/05/2012, url
[27] Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 12/2013, p. 25, url; Hoehne M., 2015, url
[28] Hoehne M., onderzoeker en docent aan het Institut für Ethnologie (Universität Leipzig) e-mail, 02/06/2017
[29] Hoehne M., onderzoeker en docent aan het Institut für Ethnologie (Universität Leipzig) e-mail, 02/06/2017; Menkhaus, K., 03/2015, p. 60, url

2. Huidige toestand van het conflict

2.1. Somaliland

Vanja Felbab-Brown, onderzoekster aan The Brookings Institution schrijft in juni 2015 in Foreign Affairs dat Somaliland nog steeds het veiligste deel van het land is en de best functionerende regering heeft.[30] De presidents-en parlementsverkiezingen van juni 2015 worden uitgesteld en ook in het voorjaar van 2017 worden de verkiezingen opnieuw uitgesteld. Volgens het rapport van de secretaris-generaal van de VN zijn de presidentsverkiezingen gepland voor 13 november 2017, de parlementsverkiezingen voor 28 april 2019 en 28 april 2020. Wel voltooien de autoriteiten in 2016 de registratie van de kiezers, ook in de betwiste regio's Sool, Sanaag en Cayn.[31]

De relatie tussen de centrale regering in Mogadishu en Somaliland is volgens Integrated Regional Information Networks (IRIN) altijd al gevoelig geweest. In mei 2016 is de dialoog heropgestart, zo schrijft IRIN, maar in de periode sindsdien is er niets over nieuwe stappen vermeld in de geraadpleegde bronnen.[32] De grondwet van Somaliland beschouwt het vertegenwoordigen van Somaliland bij de federale autoriteiten als verraad. Volgens het Amerikaanse ministerie worden inwoners van Somaliland die werken voor de federale autoriteiten vastgehouden en dit soms voor lange tijd.[33]

Cedoca beschrijft de recente ontwikkelingen in het conflict tussen Somaliland en de milities die strijden in Sool, Sanaag en Cayn in de hoofdstukken 2.3. en 4.

In de regio Awdal is sinds 2014 een militie actief die streeft naar de afscheiding van Somaliland en naar aansluiting bij de federale staat Somalië. Sultan of Suldan (ook Suuldan) Wabar, alias Sultan Abibakar Ilmi Wabar, is er de leider van. Volgens *The Indian Ocean Newsletter* behoort Wabar tot de clan Gadabursi die tegen de onafhankelijkheid van Somaliland gekant is.[34] Volgens een internationale organisatie die het Zweedse Lifos heeft gesproken, heeft de militie zich eind 2015 aan de autoriteiten van Somaliland overgeleverd, om nadien te worden geïntegreerd in de ordediensten van Somaliland.[35]

Verder hebben er zich gewelddadige, kleinschalige conflicten voorgedaan tussen verschillende (sub)clans. Vaak is de oorzaak een geschil over land of toegang tot natuurlijke hulpbronnen. In 2016 en ook begin 2017 hebben conflicten tussen politieke partijen in enkele gevallen geleid tot geweld tegen individuele politici. Volgens data van ACLED zijn er in 2016 84 demonstraties geweest op verschillende plaatsen in Somaliland. Bij sommige daarvan is geweld gebruikt maar er zijn geen dodelijke slachtoffers gevallen.[36]

[30] Foreign Affairs (Felbab-Brown V.), 23/06/2015, url; UN Security Council, 12/05/2015, p. 2, url
[31] UN Security Council, 09/01/2017, url; Garowe online, 17/01/2017, url; Somaliland Sun, 26/01/2017, url; United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR), 09/05/2017, url
[32] Integrated Regional Information Networks (IRIN), 13/05/2016, url; UN Security Council, 09/01/2017, url; UN Security Council, 09/05/2016, url; UN Security Council, 06/09/2016, url
[33] US Department of State (USDOS), 03/03/2017 url
[34] The Indian Ocean Newsletter, url; Somaliland Sun, 23/08/2014, url
[35] European Asylum Support Office (EASO), 02/2016, url; Somaliland Monitor, 18/11/2015, url
[36] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), sd, url; Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 25/03/2017, url

2.2. Puntland

Op politiek vlak zijn de voorbereidingen gestart voor de parlements- en presidentsverkiezingen in 2019. De Puntlandse en de federale Somalische regering hebben een akkoord over de integratie van 3.000 Puntlandse strijdkrachten in het nationale leger van Somalië.[37]

Het zuiden van de regio Mudug en de stad Galkayo worden ook opgeëist door de Somalische deelstaat Galmudug.[38] In 2016 laait het conflict tussen Puntland en Galmudug over de stad Galkayo opnieuw op. Tussen 7 oktober en 18 november 2016 wordt er bijna dagelijks zwaar gevochten. Ook na het staakt-het-vuren van 18 november wordt er sporadisch nog geschoten en op 23 december 2016 breken opnieuw zware gevechten uit. Het rapport van de secretaris-generaal van de VN over Somalië stelt dat het geweld een groot aantal mensen op de vlucht heeft doen slaan en meer dan 74 personen (waaronder 25 burgers) gedood en meer dan 220 verwond.[39] ICG schrijft dat op 10 februari 2017 de gevechten tussen de strijdkrachten van Galmudug en Puntland opnieuw oplaaien.[40] Garowe online schrijft naar aanleiding van een doelgerichte moord in februari 2017 dat de veiligheidssituatie in de stad verslechterd is in de voorgaande maanden door het falen van terrorismebestrijding en door de niet-betaling van de lonen van veiligheidspersoneel.[41]

Tussen januari en september 2016 is 51 keer de doodstraf uitgesproken en twee keer uitgevoerd, volgens het rapport van de secretaris-generaal van de VN over Somalië.[42] In de eerste drie maanden van 2017 zijn veertien personen tot de doodstraf veroordeeld. Wel zijn in 2017 66% van de in 2016 uitgesproken doodstraffen omgezet in andere straffen. Minderjarigen die tot de dood zijn veroordeeld, zagen hun straf omgezet in een lange gevangenisstraf.[43]

Het rapport van de secretaris-generaal over Somalië vermeldt sporadische schietpartijen op 5 november 2016 in Garowe, naar aanleiding van de verkiezingen.[44] Cedoca vermeldt in hoofdstuk 4.2. ook moorden door onbekende daders, soms omwille van een zakendispuut, soms met ongekend motief.

Puntland heeft ook af te rekenen met strubbelingen in het leger. Eind februari 2017 bezetten tientallen soldaten kort het parlement omdat hun lonen niet of laattijdig worden betaald en hun werkomstandigheden slecht zijn. Gelijkaardige protesten zijn er ook geweest in september 2016.[45]

Reeds in 2014 en 2015 stellen analisten vast dat Al Shabaab zijn activiteiten in Puntland opdrijft en een grotere bedreiging voor de stabiliteit van de regio vormt dan voordien.[46] Experten van ICG merken in oktober 2016 wel op dat Al Shabaab er niet in geslaagd is om vaste voet aan de grond te krijgen in Puntland.[47] Het leger van Puntland zet de strijd tegen basissen van Al Shabaab in het Galgalagebergte verder.[48] In 2016 en begin 2017 pleegt Al Shabaab meerdere moordaanslagen op veiligheids- en overheidsfunctionarissen. Het doodt minstens twintig personen bij twee gelijktijdige zelfmoordaanslagen gericht tegen het stadhuis van Galkayo. Details over deze en andere aanslagen door Al Shabaab in Galkayo geeft Cedoca in hoofdstuk 4.2. Begin maart 2016 verslaan de

[37] UN Security Council, 09/01/2017, p. 6, url
[38] European Asylum Support Office (EASO), 02/2016, url
[39] UN Security Council, 09/01/2017, p. 3, url; ICG, 27/03/2017, url
[40] ICG, 27/03/2017, url
[41] Garowe online, 28/02/2017, url
[42] UN Security Council, 09/01/2017, p. 17, url; UN Security Council, 06/09/2016, p. 10, url
[43] UNHCR, 09/05/2017, url
[44] UN Security Council, 09/01/2017, p. 3, url
[45] BBC, 26/02/2017, url; Garowe online, 28/02/2017, url; Garowe online, 31/08/2016, url; Garowe online, 25/06/2015, url; Garowe online, 12/07/2015, url; Goobjoog, 15/07/2015, url; UNHCR, 09/05/2017, url
[46] Garowe online, 13/02/2015, url; UN Security Council, 12/05/2014, url; UN Security Council, 25/09/2014, url; UN Security Council, 13/10/2014, url
[47] ICG, 17/11/2016, url
[48] Garowe online, 16/01/2017, url; Garowe online, 29/11/2016, url; Garowe online, 01/06/2016, url; Garowe online, 12/01/2017, url

Puntlandse strijdkrachten en strijdkrachten van Galmudug een grote groep strijders van Al Shabaab die Mudug en Puntland binnenvallen. De groep onder leiding van Sheikh Mu'min die zich met Islamitische Staat (IS) heeft geallieerd, is verantwoordelijk voor enkele ontvoeringen en onthoofdingen, zowel van burgers als van soldaten en politieagenten, in onder meer Bosaso, Qandala, en Medlehe. Van eind oktober tot begin december 2016 controleert de groep de stad Qandala, in de regio Bari.[49] De hoofdstukken drie tot zes gaan in detail in op de activiteiten van Al Shabaab en IS.

In de regio Bari heeft Puntland af te rekenen met politieke conflicten met enkele clans en geweld door de clan onder leiding van de vorige gouverneur van Bari.[50] Cedoca heeft in de geraadpleegde bronnen geen informatie gevonden over de stand van zaken in 2017.

Volgens ACLED vallen ook slachtoffers als gevolg van conflicten en geweld tussen clanmilities en leden van verschillende (sub)clans.[51]

2.3. Betwiste gebieden

Volgens de UN Monitoring Group on Somalia is het risico op conflicten in de regio hoog in 2014. Een van de redenen daarvoor is de aanspraak die de drie regio's, Puntland, Somaliland en Khatumo maken op olierijke gebieden. Een tweede risicofactor is de interne strijd binnen de clan van de Dhulbahante. De clan is verdeeld tussen aanhangers van Somaliland, van Khatumo en van Puntland. De UN Monitoring Group is ook bezorgd over de toenemende militarisering van het grensgebied tussen Somaliland en Puntland. De schijnbare banden tussen Khatumo en Al Shabaab zijn een andere reden tot bezorgdheid.[52]

De UN Monitoring Group on Somalia stelt in 2014 ook dat zowel Somaliland als Puntland een coöptatiestrategie voeren voor clanoudsten en milities van de clan Dhulbahante. Op die manier verzwakken ze Khatumo. Puntland start dit beleid vanaf de verkiezing van haar nieuwe president in januari 2014. Het kadert binnen de strategie van de president om de verschillende clans van de Haarti, zoals de Dhulbahante en de Warsengeli, te verenigen.[53] Zoals beschreven in hoofdstuk 1, raakt Khatumo vanaf 2014 ernstig verzwakt en is het gebied waar het invloed uitoefent zeer klein geworden. Markus Hoehne schrijft in een e-mail op 2 juni 2017 dat er geen gevaar meer uitgaat van Khatumo en dat de invloed ervan beperkt is tot Buuhoodle en Sahdheer, een kleine plaats ten zuiden van Lasanod.[54] Onderstaande kaart illustreert dit:

[49] ICG, 17/11/2016, url; UN Security Council, 06/09/2016, p. 4, url; UN Security Council, 09/01/2017, p. 3, url; UN Security Council, 09/05/2016, p. 4, url; ICG, 27/03/2017, url; Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 18/03/2017, url
[50] Garowe online, 28/10/2016, url; ICG, 17/11/2016, url; Garowe online, 19/07/2016, url; IHS Jane's, 08/11/2016, url; UN Security Council, 31/10/2016, p. 211, url
[51] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 18/03/2017, url
[52] UN Security Council, 13/10/2014, url
[53] Raxanreeb, 29/01/2014, url; UN Security Council, 13/10/2014, url
[54] Hoehne M., e-mail, 02/06/2017; Raxanreeb, 17/08/2014, url

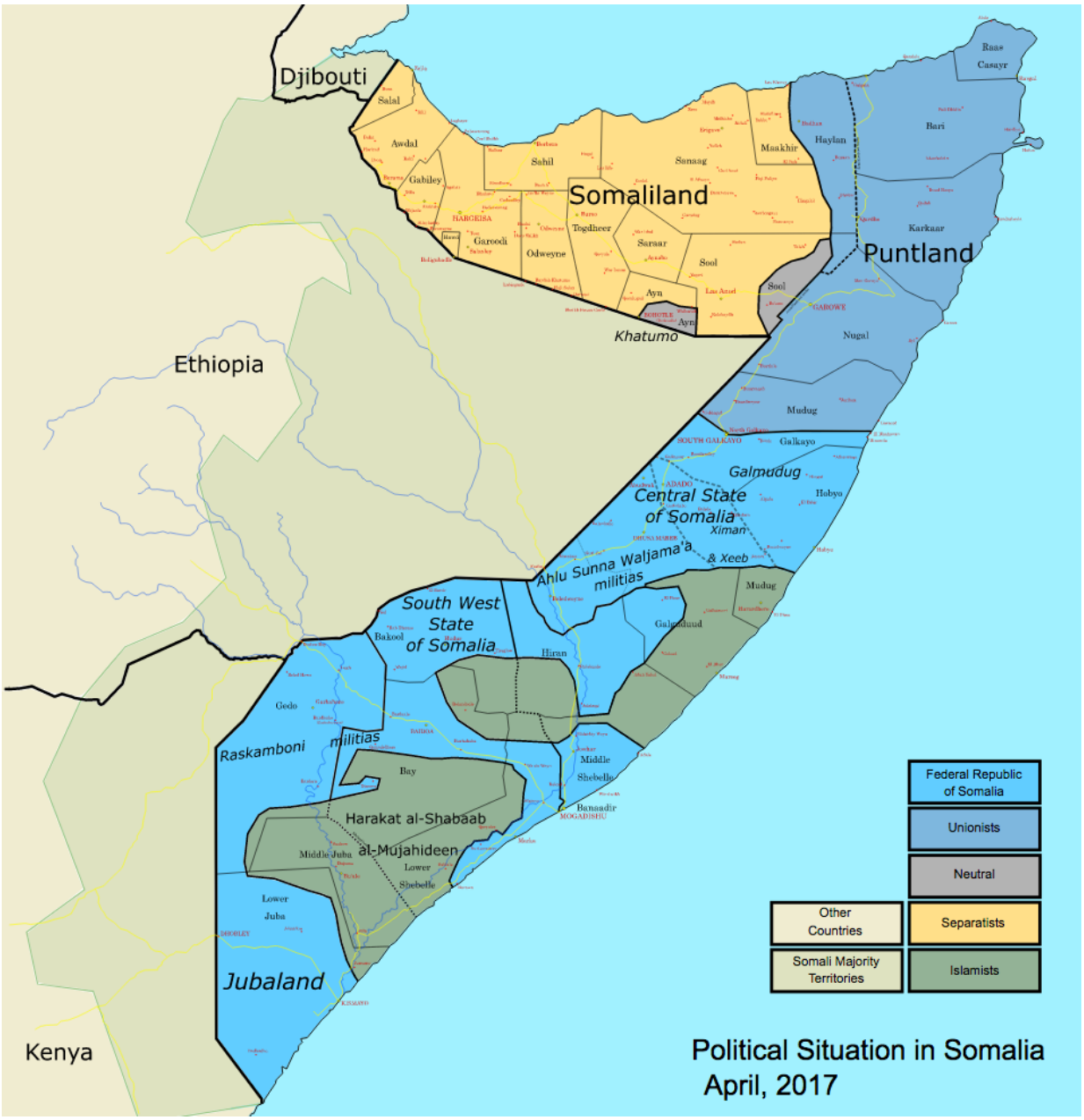

Kaart van Somaliland, Puntland en Khatumo, april 2017[55]

De leiders van Khatumo en Somaliland voeren in 2016 en 2017 gesprekken en trachten tot een vredesakkoord te komen. Volgens Wardheernews sluiten ze in december 2016 zo'n akkoord, maar latere berichtgeving maakt duidelijk dat er geen definitief akkoord is.[56] In februari en maart 2017 komen de leiders opnieuw samen.[57] Het Dhulbahante Liberation Front (DLF) neemt op 5 februari

[55] Dahl J., 12/2016, url
[56] Wardheernews, 23/12/2016, url
[57] Dalsan Radio, 06/02/2017, url; Hiiraan online, 16/02/2017, url; Somaliland Sun, 26/03/2017, url; Somaliland Sun, 01/04/2014, url

2017 de controle over de vertrekbaan van de luchthaven van Buuhoodle, waardoor de president van Khatumo niet kan vertrekken naar de vredesgesprekken. De DLF-militie is pro-Puntland.[58]

Volgens het Amerikaanse ministerie voor Buitenlandse Zaken gebruiken in 2016 gebruiken de veiligheidsdiensten van Somaliland buitensporig geweld tegen de inwoners van de regio's Sool en Sanaag die zich tegen de registratie van kiezers verzetten.[59] De UN Monitoring Group vindt dat het geweld in Sool en Sanaag in 2016 is toegenomen. Daar acht het lokale milities, de strijdkrachten van de zelfverklaarde staat Khatumo en die van Puntland en Somaliland verantwoordelijk voor. Daarnaast heeft de regio te lijden onder de ernstige droogte en de aanhoudende uitsluiting van humanitaire en ontwikkelingshulp. De UN Monitoring Group stelt dat de gewelddadige confrontaties tussen de verschillende groepen onderling en tussen die groepen en een onrustige bevolking, evenals de reeks van moorden, onwettige arrestaties en ontvoeringen, vooral militair personeel treffen maar ook burgerdoden maakt. In de stad Las Anod schrijven demonstranten de moorden toe aan zowel Al Shabaab als de Somalilandse autoriteiten.[60]

Wraakacties tussen individuele clanleden en/of hun milities maken ook in 2016 en 2017 enkele doden. Vaak is het exacte motief niet gekend maar wordt rivaliteit tussen clans vermoed. Zo leidt geweld tussen de clans Dhulbahante en Habar Jeclo ondanks een vredesakkoord afgesloten in 2016, in januari 2017 tot enkele dodelijke slachtoffers, volgens lokale bronnen waarop ACLED zich baseert.[61] De UN Monitoring Group vindt dat de betrokkenheid van veiligheidsdiensten de impact van het geweld verhoogt.[62]

Volgens informatie die ACLED weergeeft, heeft Al Shabaab in 2016 en 2017 enkele burgers en ook twee politieagenten van Puntland doodgeschoten.[63]

[58] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[59] US Department of State (USDOS), 03/03/2017, url
[60] UN Security Council, 31/10/2016, p. 157, url
[61] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), s.d., url; Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 18/03/2017, url
[62] UN Security Council, 31/10/2016, p. 160, url
[63] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), s.d., url; Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 18/03/2017, url

3. Strijdende partijen

3.1. Somaliland

De voornaamste strijdende partijen in Somaliland zijn volgens het EASO-rapport over de veiligheidssituatie van 2016 de Somalilandse regering, de milities van de zelfverklaarde staat Khatumo, de milities van Sultan Wabar en de lokale clans.[64] USAID concludeert in haar rapport van januari 2017 dat de belangrijkste bedreiging voor de veiligheid, naast de milities van Khatumo, het clangeweld is. Veel van het clangerelateerd geweld in 2016 is tussen de subclans Habar Jeclo/Baho en Habar Yonis/Sacad-Yonis die leven in Ceel Afweyn. Deze gevechten eisten verschillende levens.[65]

Sinds 2015 is een militie actief die strijdt voor de afscheiding van de regio Awdal van Somaliland en de aansluiting ervan bij de federale staat Somalië. De militie wordt geleid door Sultan Wabar.[66] De Somalilandse autoriteiten hebben deze opstand, volgens een rapport van USAID van januari 2017, succesvol ontbonden en Sultan Wabar is naar Ethiopië gevlucht. Eind 2016 is Sultan Wabar teruggekeerd maar volgens USAID is het onwaarschijnlijk dat dit enige impact zal hebben op de veiligheidssituatie in Somaliland.[67]

De Somalilandse regering controleert de regio's Awdal, Woqooyi Galbeed en Toghdeer. Volgens het recentste EASO-rapport is de zelfverklaarde staat Khatumo geen grote speler meer en verblijven deze strijdkrachten vaak in Ethiopië waar ze niet door de Somalilandse troepen worden aangevallen.[68]

Cedoca bespreekt de milities van de zelfverklaarde staat Khatumo in hoofdstuk 3.3.1.

3.1.1. Veiligheidsdiensten

3.1.1.1. Somaliland Armed Forces (SAF)

Hoewel Somaliland niet officieel erkend is, beschikt het over een eigen leger en politie. Exacte gegevens zijn niet bekend, maar volgens het internationale bedrijf Adam Smith International, dat technisch advies geeft aan de Somaliland Armed Forces (SAF), bestaat het leger uit 13.000 manschappen. Het leger beschikt ook over een militaire inlichtingendienst.[69]

Het leger heeft een artilleriebrigade, een gemechaniseerde brigade en tankbrigades.[70]

3.1.1.2. Somaliland Police Force

De Somaliland Police is in 1993 opgericht en valt onder de bevoegdheden van de minister van Binnenlandse Zaken. De politie werkt ook nauw samen met het Criminal Investigation Department (CID) en het leger. In iedere administratieve regio in Somaliland (de regio's: Gabiley, Maakhir, Cayn, Salal, Sarar, Odweyne en Hawd) is een politiecommandant actief met zijn toegewezen politiekorps. De Somalilandse politiediensten hebben een kleine oproerpolitie-eenheid en de door de Britten getrainde Special Protection Unit (SPU) die bevoegd is voor de bescherming van leiders en

[64] European Asylum Support Office (EASO), 01/02/2016, p. 76, url
[65] USAID, 31/01/2017, p. 1, url
[66] Dalsan Radio, 13/04/2015, url; Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 11/07/2015, url
[67] USAID, 31/01/2017, p. 1, url
[68] European Asylum Support Office (EASO), 01/02/2016, p. 76, url
[69] Adam Smith International, s.d, url
[70] Somaliland Sun, 27/11/2012, url

buitenlandse hoogwaardigheidsbeklederds. De Somalilandse hoofdcommissaris van de politie is generaal Adilaahi Fadal Iman, zijn adjunct is Abdi Rahman Liban.[71]

Volgens een artikel van de onafhankelijke nieuwssite Somalia Report van 2012, geciteerd door Andreas Tiwald, Somalië COI-expert aan het Oostenrijkse Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA), telt de politie ongeveer 50.000 manschappen.[72]

In 2012 wordt een speciale paramilitaire eenheid, de Rapid Response Unit (RRU) opgericht als een anti-terrorisme eenheid. Deze eenheid wordt opgeleid door de Britse overheid. De RRU is een onderdeel van de Somaliland Police Forces. In september 2014 wordt een andere paramilitaire eenheid, de Oil Protection Unit (OPU) opgericht binnen de Somalilandse politie met als takenpakket veiligheid en bescherming van de olie-exploitatie en extractie in de regio.[73] Volgens het rapport van UN Monitoring Group van oktober 2014 bestaat deze eenheid uit ongeveer 580 manschappen. De UN Monitoring Group is bezorgd over de veiligheidsrisico's door de tegenstrijdige aanspraken op olielicenties door de federale overheid en door regionale administraties.[74]

Een artikel door IRIN van augustus 2014 stelt dat de OPU ook bevoegd is in de betwiste gebieden Sool en Sanaag. De centrale overheid in Mogadishu betwist het recht van Somaliland om olieconcessies af te leveren. IRIN noemt het oprichten van een nieuwe gewapende eenheid in zo'n explosieve omgeving een reden tot bezorgdheid. Het citeert een anonieme expert: "When three sides have different interpretations of what belongs to whom on the ground, Somaliland's deployment of an OPU will be a red rag to a bull, sending a signal that it is shutting out competitors, which could give rise to an explosive situation […]."[75]

[71] Wikipedia, s.d., url
[72] Andreas Tiwald, 2013, p. 36
[73] European Asylum Support Office (EASO), 01/02/2016, p. 76, url
[74] UN Security Council, 13/10/2014, url
[75] Integrated Regional Information Networks (IRIN), 07/08/2014, url

3.2. Puntland

Het recentste EASO-rapport over de veiligheidssituatie in Somalië somt Al Shabaab, de Puntlandse veiligheidsdiensten en de lokale clans op als de voornaamste strijdende partijen in deze regio.[76] Een kleine factie van voormalige strijders van Al Shabaab die trouw zweren aan IS, onder leiding van sheikh Mu'mim, is eveneens actief. In de regio Gallan is een militie actief onder de voormalige gouverneur van de regio Gallan in Bari. Piraten in de regio vormen een latente dreiging. In 2017 zijn de piraten, volgens sommigen door de droogte en humanitaire crisis, opnieuw iets actiever geworden. In maart en april 2017 waren er vijf gevallen van piraterij. Wat daarvan de impact is voor de Somalische bevolking zelf komt weinig aan bod in de geraadpleegde bronnen.[77] De secretaris-generaal van de VN schrijft dat de veiligheidsdiensten van Puntland en Galmudug de strijd tegen piraterij opvoeren.[78]

Puntland heeft de controle over het noordelijke deel van de stad Galkayo en *de facto* ook over het noordelijke deel van het district Galkayo. *De facto* controleert het ook het district Jariiban en het merendeel van het district Goldogob in de regio Mudug alsook de regio's Nugal en Bari.[79]

De grens met Somaliland is niet duidelijk afgebakend. Toch controleert Puntland *de facto* het meest oostelijke deel van de regio's Sool en Sanaag volgens de analyse door de Somalië COI-expert van het Oostenrijkse Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA). Al Shabaab controleert delen in het Galgala gebergte in het noordwesten van Bari en noordoosten van Sanaag. Al Shabaab heeft een beperkte invloed op de regio rond het Galgalagebergte.[80]

3.2.1. Veiligheidsdiensten

De Puntlandse grondwet voorziet, volgens een rapport van Wereldbank, de volgende veiligheidsdiensten: de politie, de Darawishpolitie en het Custodial Corps.[81]

3.2.1.1. Puntland Security Forces (PSF)

Het PSF is een elite antiterrorisme-unit opgericht in 2009 en met haar basis in de stad Bosaso. Deze eenheden worden opgeleid en bijgestaan door de Verenigde Staten. Volgens een hooggeplaatste PSF-bevelhebber, geïnterviewd door de UN Monitoring Group, bestaat deze strijdkracht uit 500 man.[82] In een analyse over de IS-dreiging in Puntland, gepubliceerd in november 2016, stelt de International Crisis Group (ICG) vast dat de Puntlandse veiligheidsdiensten ernstig overbelast zijn. Ze dienen de lange grens met Zuid- en Centraal-Somalië te bewaken, de rebellerende clans in Sool en Sanaag onder controle te houden, vijandige gewapende groepen in Galkayo te bestrijden (tegen de strijdkrachten van de GIA), vechten in het Galgalagebergte tegen Al Shabaab en in Qandala tegen de Galan-militie.[83]

3.2.1.2. Puntland Maritime Police Forces (PMPF)

Volgens een interview met hooggeplaatste officieren bestaat het PMPF in 2016 uit 1.000 mariniers. Het PMPF opereert vanuit acht basissen in Puntland namelijk in Bosaso, Hafun, Iskushuban, Eyl,

[76] European Asylum Support Office (EASO), 01/02/2016, p. 70, url
[77] European Asylum Support Office (EASO), 01/02/2016, p. 71, url ; Africa in Transition (Campbell J.), 11/05/2017, url; Maritime Executive, 18/05/2017, url ; Somali Update, 16/05/2017, url
[78] UN Security Council, 09/05/2017, p. 7, url
[79] European Asylum Support Office (EASO), 01/02/2016, p. 71, url
[80] UN Security Council, 31/10/2016, p. 55., url; Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA) Staatendokumentation (Tiwald A.), 12/10/2015, p. 8, url
[81] World Bank, 01/01/2017, p. 28, url
[82] UN Security Council, 31/10/2016, pp. 189-190, url
[83] ICG, 17/11/2016, url

Bargal, Garowe, Galaga en Sugure. Volgens de leiding van de PMPF zal er in Garacad nog een extra basis worden opgebouwd.[84]

3.2.1.3. Darawish

De Darawish zijn een Somalische paramilitaire strijdkracht die qua takenpakket en capaciteit het midden houdt tussen een klassiek leger en een politiedienst.[85] De Darawish in Puntland tellen 3.000 strijders.[86] Het hoofd van de Darawish is generaal Said Mohamed Hirsi.[87]

3.2.1.4. Galgala Police

In 2014 richt de Puntlandse administratie de politie-eenheid van Galgala op, een strijdkracht bestaande uit 200 politiemannen die voornamelijk behoren tot de clan van de Warsangeli (clan met als thuisgebied Galgala). Velen onder hen hebben vroeger gevochten tegen de Puntlandse administratie. Deze veiligheidsdienst is vier maanden lang opgeleid door het PSF, een door de Verenigde Staten opgeleide en bevoorraadde eenheid. Deze politie-eenheid wordt wel betaald door de Puntlandse administratie waardoor het onvermijdelijk ook te kampen krijgt met budgettaire problemen. Hierdoor verkiezen sommige politiemannen om te deserteren uit de eenheid en ander werk te zoeken in de beveiligingssector.[88]

3.2.1.5. Galmudug Interim Administration Forces (GIA Forces, Galmudug Forces)

In juli 2015 wordt Abdikarim Hussein Guled president van de nieuwe Galmudug Interim Administration (GIA), die een deelstaat vormt binnen het federale Somalië. De clan Hawiye is het sterkst vertegenwoordigd in deze administratie. Het GIA heeft ook haar eigen strijdmacht. Volgens het recentste EASO-rapport over de veiligheidssituatie in Somalië zijn er geen gegevens over de grootte van deze strijdkracht.[89] Het zuiden van de regio Mudug en de stad Galkayo worden bestuurd door de deelstaat Galmudug.[90] In de stad Galkayo komt het soms tot gevechten tussen deze strijdkrachten en het Puntlandse leger.[91]

3.2.2. Gewapende groeperingen

3.2.2.1. Al Shabaab / Al Shabaab Northeast (ASNE)

Al Shabaab is in het noorden van Puntland gekend onder verschillende namen: Al Shabaab Northeast (ASNE), Mujahidin of the Golis Mountains of de Galgalamilitie.[92]

De basis van ASNE bevindt zich in het Golisgebergte, ten zuidwesten van Bosaso. Al Shabaab blijft ook aanwezig in andere delen van de regio Bari, onder meer in het district Qandala. Volgens de UN Monitoring Group vormt het Golisgebergte een veilige haven voor die strijders van Al Shabaab die de militaire druk in Zuid-Centraal-Somalië ontvlucht zijn.[93] Volgens het recentste rapport van de UN Monitoring Group noemt ASNE hun gebied in Puntland "*wilayah* Sharqistan".

[84] UN Security Council, 31/10/2016, p. 189, url
[85] WORLD BANK, 01/01/2017, p. 28, url
[86] WORLD BANK, 01/01/2017, p. 32, url
[87] UN Security Council, 31/10/2016, p. 62, url
[88] UN Security Council, 31/10/2016, p. 54-55, url
[89] European Asylum Support Office (EASO), 01/02/2016, p. 63, url
[90] European Asylum Support Office (EASO), 02/2016, url
[91] Reuters, 06/11/2016, url
[92] UN Security Council, 12/07/2013, url; Somalia report, 20/07/2012, url; Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 30/11/2012, url
[93] UN Security Council, 31/10/2016, p. 53, url

De strategische locatie en de ontoegankelijkheid van deze bergen maakt communicatie met Jemen en Al-Qaida van het Arabisch Schiereiland (Al Qaeda in the Arabian Peninsula, AQAP) mogelijk.[94]

De stad Galgala (ongeveer 30 km ten zuidwesten van Bosaso) is gelegen aan de oostelijke toegang van het Golisgebergte waar ASNE zich schuilhoudt. Het Golisgebergte strekt zich uit tot Erigavo in Somaliland. Deze stad wordt beschouwd als de westelijke toegang tot het gebied en de Puntland-administratie gelooft dat Somaliland via deze stad vrije toegang verleent aan strijders van Al Shabaab. Dit laatste geeft aanleiding tot ernstige wrevel tussen Puntland en Somaliland.[95] De lokale bevolking kent het Golisgebergte ook onder de naam Buuraha Cal Madow of Zwarte Bergen.[96]

Een onderzoek over Al Shabaab van The Jamestown Foundation uit maart 2017 stelt dat de groepering het laatste jaar zeer actief is in Puntland. Ze intensifieert het tempo van haar acties in de regio en spitst zich toe op het uitbreiden van haar aanwezigheid en invloed in het gebied. De achterliggende redenen van deze hernieuwde focus op Puntland zijn volgens het opiniestuk *Al Shabaab: Why Somalia's al-Qaeda Affiliate Wants Puntland* de volgende: ten eerste profiteert Al Shabaab van de zwakte van de Puntlandse regering op dit moment. Ten tweede wil Al Shabaab toegang krijgen tot de zee, wat het grotendeels heeft verloren in Zuid-Somalië. Deze toegang zal Al Shabaab toelaten de lucratieve banden te versterken met AQAP dat in Yemen actief is. Ten slotte is Al Shabaab vastberaden om de in Puntland opgerichte IS-factie te dwarsbomen.[97]

De troepenmacht wordt in 2012 geschat op een 200-tal strijders. Uit gesprekken met de lokale bevolking, door de UN Monitoring Group in Galgala in februari 2016, blijkt dat ASNE in 2016 uit een 70 à 100-tal strijders bestaat. Ze zijn verdreven tot op 35 à 60 km ten Westen van Galgala. De dichtstbijzijnde Al Shabaab aanwezigheid vanuit Galgala is de stad Madarshoon op ongeveer 10 km van Galgala.[98]

Volgens de bevelhebber van de Puntlandse strijdkrachten beschikken de militanten van Al Shabaab enkel over lichte wapens (zoals AK-47) waardoor ze geen langeafstandsaanvallen kunnen organiseren op Galgala. Al Shabaab legt veel bermbommen (Improvised Explosive Devices (IED's)) langsheen de weg naar Galgala.[99]

3.2.2.2. Islamitische Staat van Irak en de Levant-factie of IS-factie

Sinds oktober 2015 is er ook een kleine factie trouw aan IS actief in Puntland onder leiding van Sheikh Abdulqader Mu'min.[100]

Op 22 oktober 2015 verklaart Sheikh Abdulqader Mu'min (van de subclan Majerteen/ Ali Salebaan), een religieuze leider van Al Shabaab[101], die in het Golisgebergte verblijft, getrouwheid aan de Islamitische Staat van Irak en de Levant (ISIL). [102] Volgens een rapport van de UN Monitoring Group van 31 oktober 2016, dacht Mu'min vermoedelijk dat zijn verklaring een grote loyaliteitsverandering zou teweegbrengen bij de strijders van Al Shabaab, weg van Al Qaida en naar IS toe. De leiding van Al Shabaab reageert onmiddellijk en treedt hard op tegen pro-IS-leden in haar gelederen zowel in Puntland als in zuidelijk Somalië. In november 2015 verdrijven Al Qaida leden Mu'min en zijn volgers

[94] UN Security Council, 31/10/2016, p. 53, url
[95] UN Security Council, 31/10/2016, p. 53, url
[96] UN Security Council, 31/10/2016, p. 53, url
[97] Jamestown Foundation (Horton M.) via Ecoi.net, 5-10/03/2017, url
[98] UN Security Council, 31/10/2016, p. 54, url
[99] UN Security Council, 31/10/2016, p. 54, url
[100] UN Security Council, 31/10/2016, p. 14, url
[101] Mu'min verbleef in London tot zijn terugkeer naar Somalië in 2010 waar hij de rol van religieuze leider binnen het Al Shabaab North-East op zich nam. Bron: UN Security Council, 31/10/2016, p. 14, url
[102] UN Security Council, 31/10/2016, p. 50, url

uit het Golisgebergte. Mu'min vlucht hierna naar het district Iskushuban (regio Bari), het thuisland van zijn clan de Ali Salebaan.[103]

Mu'min en enkele tientallen volgelingen blijven ideologisch trouw aan IS maar de Monitoring Group stelt in haar rapport dat het geen weet heeft van enige operationele links tussen beide groeperingen. Wel krijgt Mu'min materiële steun van zijn neef, de wapenhandelaar en voormalig piraat, Isse Mohammed Yusuf, ook "Yullux" genaamd.[104]

Deze IS-factie zou wel, volgens recent onderzoek van de UN Monitoring Group, contacten hebben met de mediakanalen van IS. Op 15 april 2016, bijvoorbeeld, publiceert de al-Furāt Media Foundation (gelinkt met IS) een onlinevideo met beelden van Mu'min's factie in een klein trainingskamp in Puntland.[105]

Op 31 augustus 2016 categoriseert het US Department of State Abdulqadir Mu'min als een Specially Designated Global Terrorist (SDGT). Volgens hun gegevens heeft Mu'min zijn cel uitgebreid door het ontvoeren van jongens tussen de tien en vijftien jaar oud "indoctrinating them, and forcing them to take on military activity."[106]

Volgens bronnen van de UN Monitoring Group is het aantal leden van deze factie intussen niet substantieel groter geworden. De sterkte van deze Somalische IS-groepering situeert zich ook binnen de clandynamieken in Puntland met name het langdurige verzet van de clan van Mu'min, de clan Ali Salebaan, tegen de traditioneel regerende clans in Puntland. Door te verblijven in het thuisland van zijn clan in Bari beschermt Mu'min zijn groepering tegen de invloed van de centrale overheid.[107]

ICG besluit in haar opiniestuk *The Islamic State Threat in Somalia's Puntland State* van 17 november 2016 dat indien de Puntlandse overheid deze dreiging niet ernstig neemt en de interne spanningen niet oplost in de regio Qandala en de naburige federale staten, IS in Somalië kan groeien in sterkte en hierdoor grote delen van Somalië kan destabiliseren. Ook stelt ICG dat de groei van deze IS-militie een ernstige bedreiging vormt voor de eenheid onder de jihadi in Somalië. In een jaar tijd groeide het aantal IS-aanhangers van een dertigtal naar ongeveer 200 aanhangers.[108]

3.2.2.3. De militie van Gallan

Van 2011 tot 2015 is Abdisamed Gallan de gouverneur van de regio Bari, het centrum van de clan Ali Salebaan. In mei 2015 wordt Gallan ontslagen uit zijn functie en vervangen door Yusuf Mohamed Dhedo.[109]

Op 1 februari 2016 is er een gewelddadig protest in Bosaso en de lokale politie verdenkt Gallan als organisator van dit protest. De Puntlandse veiligheidsdiensten vallen om die reden het huis van Gallan in Bosaso aan maar Gallan kan nog voor de aanval ontsnappen. [110]

Gallan vertelt aan het onderzoeksteam van de UN Monitoring Group dat hij geen aandeel had in deze protesten. Uit onderzoek van de UN Monitoring Group blijkt dat Gallan ondersteuning krijgt van de voormalige piraat en wapenhandelaar Isse Mohamoud Yusu "Yullux". Zoals Gallan is hij ook lid van

[103] UN Security Council, 31/10/2016, p. 14, url
[104] UN Security Council, 31/10/2016, p. 14, url
[105] UN Security Council, 31/10/2016, p. 50, url
[106] US Department of State - Bureau of Counterterrorism and Countering Violent Extremism, 31/08/2016, url
[107] UN Security Council, 31/10/2016, pp. 50-51, url
[108] ICG, 17/11/2016, url; UN Security Council, 09/05/2017, url
[109] UN Security Council, 31/10/2016, p. 211, url
[110] UN Security Council, 31/10/2016, p. 211, url

de clan Ali Salebaan. Zowel Gallan als "Yullux" worden gesteund door de IS-factie van Mu'min. Mu'min is de neef van "Yullux".[111]

Volgens de bevindingen van het VN-onderzoeksteam heeft de Puntlandse administratie nooit echt controle gehad in de regio Bari. De aanwezigheid en activiteiten van de militie van Gallan in de regio worden gezien als het bewijs van de langdurige vijandschap tussen de clan Ali Salebaan en de Puntlandse administratie.[112]

Deze militie vormt op zich geen echte bedreiging voor de Puntlandse administratie, maar in combinatie met de financiële crisis in de regio, de sporadische uitbetalingen aan de reguliere strijdkrachten en hun overbelasting door de toenemende activiteit van Al Shabaab in de regio, werkt deze militie mee aan de destabilisatie en afname van de vrede in de regio. Het verder isoleren van de regio Bari kan, volgens de UN Monitoring Group, aanleiding geven tot het toenemen van de slagkracht van de IS-factie onder Mu'min en bijkomende materiële steun voor deze groepering binnen Somalië en daarbuiten.[113]

Op 15 juni 2016 verklaart Gallan aan de lokale media dat hij een opstand organiseert tegen de Puntlandse administratie. Op 21 juni 2016 vallen Gallan en zijn 175 militiestrijders kort de stad Armo aan (80 km ten zuiden van Bosaso) om zich dan terug te trekken. De Puntlandse strijdkrachten vallen deze militie vervolgens aan op 20 km ten oosten van Armo waardoor een onbekend aantal personen sterven. Het gevecht wordt door de clanoudsten stilgelegd die een staakt-het-vuren bemiddelen tussen beide partijen. De vredesonderhandelingen tussen beide partijen waren in oktober 2016 nog steeds aan de gang.[114]

Volgens een artikel van het onderzoeks-en analysebureau HIS Markit wordt een voorstel om Gallan in te sluiten in de regionale regering besproken wanneer de Puntlandse minister Gaas een bezoek brengt aan Armo in oktober 2016 maar echte tegemoetkomingen worden er niet gedaan. Bronnen van IHS Markit stellen dat Gallan gedreigd heeft om wraak te nemen door de Puntlandse strijdmacht aan te vallen.[115]

3.3. Betwiste gebieden

De UN Monitoring Group en de secretaris-generaal van de VN hebben het in hun rapporten van 2014 over de militie van de autonome staat Khatumo en over verschillende clanmilities. De clan Dhulbahante wordt gekenmerkt door verdeeldheid, met groepen loyaal aan Khatumo en andere aan Somaliland en nog andere aan Puntland. De UN Monitoring Group vermeldt in zijn rapport van 2014 de bewering van Somaliland dat Khatumo geïnfiltreerd is door Al Shabaab. Volgens Somaliland hebben instructeurs van Al Shabaab training gegeven aan de militie van Khatumo. De autoriteiten van Somaliland antwoorden echter niet op de herhaalde vragen van de UN Monitoring Group om concrete details. De UN Monitoring Group wijst erop dat Khatumo in april 2014 in Taleh twee verdachte leden van Al Shabaab heeft gearresteerd. Tegelijk schrijft het dat het informatie heeft over banden tussen Al Shabaab en Khatumo.[116]

Volgens het EASO COI-rapport over de veiligheidssituatie in Somalië van februari 2016, zijn de regering in Puntland, de regering in Somaliland, de lokale clans en in mindere mate Al Shabaab

[111] UN Security Council, 31/10/2016, p. 211, url
[112] UN Security Council, 31/10/2016, p. 211, url
[113] UN Security Council, 31/10/2016, p. 211, url
[114] UN Security Council, 31/10/2016, p. 211, url
[115] IHS Market, 13/06/2017, url
[116] UN Security Council, 13/10/2014, url

verantwoordelijk voor het geweld in Sanaag. In Sool hebben daarnaast ook de militie van Khatumo en lokale clans hun aandeel in het geweld.[117]

3.3.1. Gewapende groeperingen

3.3.1.1. Sool Sanaag Cayn-militie (SSC-militie) / de milities van de staat Khatumo

In januari 2012 verklaren de politieke elite en ouderen van de clan Dhulbahante de oprichting van de staat Khatumo. De zelfverklaarde staat is een opvolger van de Unity and Salvation Authority of the SSC Regions of Somalia (SSC), een regionale administratie die nooit gefunctioneerd heeft. De grenzen van dit gebied komen ruwweg overeen met het land van de clan Dhulbahante. Hoewel Khatumo ook delen van de regio Sanaag claimt als haar grondgebied heeft het er erg weinig controle. De kustzones in Sanaag worden bewoond door de clan Warsangeli die geen interesse heeft in een fusie met de staat Khatumo en eigen milities heeft. Khatumo beschikt ook over haar eigen milities, maar Khatumo's bestuursstructuur is in 2015 nog niet operationeel.[118]

In een e-mail van 2 juni 2017 geeft Markus Hoehne, op vraag van Cedoca, een kort overzicht van de geschiedenis van deze beide milities: de SSC-militie is actief rond Buuhoodle en het zuiden van Lasanod tussen de herfst van 2009 en medio 2011. Hierna raakt deze militie, met aan het hoofd Saleban Hagletosiye (de huidige Somalilandse minister van Gezondheid) in verval. Deze beweging wordt opgevolgd door de militie van Khatumo die in januari 2012 opgericht wordt.[119]

Beide bewegingen hebben als basis de clan Dhulbahante maar de SSC-militie is grotendeels actief in de regio Hawd (Buhoodle en het zuiden van Lasanod). De militie wordt voornamelijk gesteund door de subclan Farah Garaad, een subclan van de Dhulbahante. Hoehne stelt dat de belangrijkste gevechten tegen de Somalilandse troepen eind 2010 en begin 2011 in de streek rond Buuhoodle plaatsvinden.[120]

Hoehne stelt in zijn e-mail ook:" The Khatumo state was an inclusive (clan-wide) movement that included Dhulbahante from all subclans."[121] Het centrum van deze staat is Taleh gelegen ten noordoosten van Lasanod. Deze militie is in 2012 en 2013 actief in het gehele gebied van de Dhulbahante (dus de delen van regio Sanaag tot Sool en het gebied rond Buuhoodle). In het begin is de staat Khatumo operationeel en machtig gezien er substantiële financiële steun van de diaspora is om onder andere wapens te kopen. In 2012 en 2013 vecht de militie van Khatumo tegen het Somalilands leger onder meer in Lasanod, Buuhoodle, Halin en Taleh. Maar vanaf midden 2014 verzwakken de milities en op het eind van 2015 valt de Khatumobeweging uit elkaar. Momenteel is er een nieuwe leider, Ali Khalif Galaydh (afkomstig uit Buuhoodle) maar zijn leiderschap is zwak en zijn invloedsfeer beperkt zich vandaag tot Buuhoodle en Sahdheer, een klein deel ten zuiden van Lasanod. Het overgrote deel van het gebied van de Dhulbahante, inclusief Taleh, wordt nu met sterke hand bestuurd door de regering en het leger van Somaliland.[122]

[117] European Asylum Support Office (EASO), 01/02/2016, pp. 73-74, url
[118] European Asylum Support Office (EASO), 01/02/2016, p. 22, url
[119] Hoehne M., onderzoeker en docent aan het Institut für Ethnologie (Universität Leipzig), e-mail, 02/06/2017
[120] Hoehne M., onderzoeker en docent aan het Institut für Ethnologie (Universität Leipzig), e-mail, 02/06/2017
[121] Hoehne M., onderzoeker en docent aan het Institut für Ethnologie (Universität Leipzig), e-mail, 02/06/2017
[122] Hoehne M., onderzoeker en docent aan het Institut für Ethnologie (Universität Leipzig), e-mail, 02/06/2017

4. Typologie van het geweld

Het opvolgen en rapporteren van de incidenten in Somalië wordt sterk gehinderd door de veiligheidssituatie, de militaire operaties op het terrein en de zeer beperkte toegang tot de getroffen bevolking.[123]

De adjunct-secretaris-generaal voor Veiligheid en Beveiliging van de VN besluit na zijn bezoek aan Somalië in oktober 2016 dat er enige verbetering merkbaar is wat betreft de algemene veiligheidssituatie in het land.[124] De situatie in Puntland verslechtert door het uitbreken van geweld in de stad Galkayo op 7 oktober 2016 tussen de gewapende groepen trouw aan Puntland en deze trouw aan Galmudug. Tot het vredesakkoord van 18 november 2016 wordt bijna dagelijks zwaar gevochten in de stad. Sporadisch geschutvuur blijft wel voortduren na dit akkoord en op 23 december 2016 komt het opnieuw tot zware gewelddadige confrontaties. Een significant aantal inwoners ontvlucht het geweld. Er zijn meer dan 74 doden (waaronder 25 burgers) en meer dan 220 gewonden.[125]

ACLED een universitair onderzoekscentrum voor conflictanalyse, heeft, op basis van openbare informatie, een inventaris gemaakt van incidenten in Somalië in de periode van 1 januari 2016 tot en met 31 mei 2017. ACLED wijst erop dat de gegevens de prioriteiten van de mediaverslaggeving weerspiegelen en mogelijk het geweld onderschatten. Anderzijds staan sommige incidenten dubbel vermeld.[126]

ACLED ordent de gewelddadige incidenten in onder meer de volgende categorieën:

"- *Battle-No change of territory* – een gevecht tussen twee gewelddadige gewapende groepen waar de controle van het betwiste gebied waarin wordt gevochten niet verandert;

- *Battle-Non-state actors overtake territory* – een gevecht waar niet-gouvernementele actoren, zoals rebellen, de controle over het gebied krijgen waarin het geweld plaatsvindt;

- *Battle-Government regains territory* – een gevecht waar de regering de controle opnieuw krijgt over een gebied;

- *Violence against civilians* – een aanval waar een gewapende/ gewelddadige groep ongewapende burgers/ niet-strijders als doelwit heeft;

- *Remote violence* beschijft een aanval die vanop afstand wordt uitgevoerd. Voorbeelden van dit soort geweld zijn bermbommen (IED's), drone-activiteiten, lucht- en mortieraanvallen. Deze vorm van geweld kan tegen mensen of infrastructuren gericht zijn.[127]

Cedoca groepeert de gegevens van deze vijf categorieën onder de noemer geweld door de strijdende partijen (overheidstroepen, ordediensten, clanmilities en onbekende gewapende milities).

ACLED lijst ook enkele niet-gewelddadige incidenten op. Deze worden in het kader van dit onderzoek niet in dit hoofdstuk opgenomen. Het gaat om de categorieën: *Headquarters or Base established*, *Strategic Development*, *Non-violent Transfer of Territory* en *Riots/Protest.*[128]

[123] UN Security Council, 22/12/2016, p. 2, url
[124] UN Security Council, 09/01/2017, p. 3, url
[125] UN Security Council, 09/01/2017, p. 3, url
[126] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), s.d., url
[127] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 01/01/2017, p. 3 – 4, url

ACLED registreert ook voor ieder incident het aantal dodelijke slachtoffers. ACLED licht toe dat deze aantallen schattingen zijn. Sommige bronnen geven immers niet exact weer hoeveel doden er vallen en schrijven bijvoorbeeld enkel dat er "meerdere" zijn. In dat geval rekent ACLED er tien. Als de bronnen verschillende aantallen noemen, neemt ACLED het laagste aantal. Dit totaalcijfer omvat zowel burgerdoden als militairen of militieleden tenzij het expliciet is weergegeven.

Wat de administratieve opdeling van Somaliland betreft, rekent ACLED het district Buuhoodle tot Somaliland. In het kader van dit onderzoek wordt het district Buuhoodle besproken onder de noemer betwiste gebieden gezien de geschiedenis en de recente ontwikkelingen in dit gebied (zie hoofdstukken 1.3 en 2.3).

Wat Puntland betreft, maakt het noordelijke deel van de regio Mudug deel uit van Puntland terwijl het zuidelijke deel bij Zuid- en Centraal-Somalië hoort (zie 1.2.). Om die reden worden de gewelddaden gepleegd in de districten Hobyo en Harardhere in deze COI Focus niet meegerekend (in tegenstelling tot ACLED). Gezien de demarcatie in het district Galkayo niet duidelijk is, kan er geen onderscheid gemaakt worden tussen het gedeelte dat onder de Puntlandse administratie valt en het gedeelte dat tot de deelstaat Galmudug in Zuid- en Centraal Somalië hoort. Daarom kiest Cedoca ervoor de gewelddaden uit het hele district Galkayo op te nemen in het overzicht.

In dit hoofdstuk worden de gewelddaden illustratief opgesomd en is de oplijsting niet exhaustief. De beschrijving van de typologie van het geweld in de stad Galkayo vormt hier wel een uitzondering. Voor dit hoofdstuk zijn wel alle gewelddaden, weergegeven in de geraadpleegde bronnen, opgelijst (zie hoofdstuk 4.2.5.).

4.1. Somaliland

Voor de verslagperiode (van 1 januari 2016 tot 1 juni 2017) telt ACLED voor Somaliland 47 incidenten waarvan er 26 geklasseerd worden als *violence against civilians.* In totaal (niet enkel *violence against civilians*, maar ook *Battle-No change of territory*) vallen er veertien burgerdoden waarvan de meerderheid door clangeweld (landdisputen en wraakmoorden).[129]

4.1.1. Clanconflicten

Tijdens de onderzoeksperiode komen er in Somaliland, behalve geweldincidenten die tegen de burgerbevolking gericht zijn, voornamelijk gevechten voor tussen de Somalilandse veiligheidsdiensten en de aanwezig clans . Er wordt ook interclangeweld geregistreerd. De aanleiding voor dit geweld zijn vaak betwistingen over grondbezit en soms wraakacties.[130]

Lokale clanmilities vechten op 6 februari 2016 met de Somalilandse politie in Qarasgoy Mountain in de buurt van de stad Sheikh ten gevolge van een discussie over grondbezit. De politie slaagt erin enkele militieleden te arresteren, de rest ontvlucht het gebied.[131] Op 12 oktober 2016 vechten en milities van Wagardhac en Saad met elkaar in Bali Cad in het kader van een vergeldingsactie. Tien militieleden worden hierbij gedood en zestien gewond.[132] Op 30 november 2016 is er een opflakkering van clangeweld tussen twee subclans van de clans Habar-Jeclo, Imraan en Ahmed-Farah, in Gumbur Libaax (55 km ten Oosten van Burco). De aanleiding van dit conflict is een

[128] *Riots* beschrijven een gewelddadige protestvorm of een ongeorganiseerde spontane gewelddaad tegen mensen of een eigendom door een mensenmenigte, *protest* is een niet-gewelddadige publieke betogingen vaak tegen de regering).
[129] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[130] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[131] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[132] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url

gronddispuut dat al een tijdje aansleept. Een lid van de clan Imran verliest het leven.[133] Naar aanleiding van een landdispuut in Jigjiga Yar breken er op 1 juni 2017 gevechten uit tussen twee onbekende gewapende groepen. De Somalilandse politie komt tussenbeide en zorgt ervoor dat de beschieting stopt. Er worden geen gewonden of doden gerapporteerd.[134]

4.1.2. Al Shabaab

Tijdens de verslagperiode worden twee incidenten vermeld over activiteiten van Al Shabaab in Somaliland. Op 15 mei 2016 valt de Somalilandse politie samen met de Special Protection Unit (SPU) een huis binnen in de wijk Half London in het district Ahmed Dhagah (Hargeisa). Het huis zou gebruikt worden door Al Shabaab. De bewoners van het huis beantwoorden deze actie met wapengeweld. Door dit vuurgevecht voeren de veiligheidsdiensten een zoekactie uit in de verschillende wijken van Hargeisa. Er worden twee leden van Al Shabaab gearresteerd.[135] Op 28 maart 2017 valt Al Shabaab de Ethiopische AMISOM-troepen aan in Oodeweyn (Toghdeer district). Er zijn geen gegevens over mogelijke slachtoffers.[136]

4.2. Puntland

Volgens de UN Monitoring Group zijn de IS-factie onder leiding van Mu'min en de gewelddadige repressie door Al Shabaab van deze groepering factoren die de veiligheidssituatie in de regio sterk beïnvloeden.[137]

Het feit dat de Puntlandse administratie haar veiligheidsdiensten niet betaalt, leidt tot protesten van de Puntlandse soldaten wat volgens de UN Monitoring Group een reden tot bezorgdheid is. De Puntlandse administratie heeft deze budgettaire crisis proberen oplossen door in mei 2016 vals geld te drukken om zowel haar veiligheidspersoneel als de ambtenaren te betalen. Het gevolg is een destabiliserende inflatie in Puntland en daarbuiten.[138] Het rapport van de secretaris-generaal van de VN van 9 mei 2017, dat de periode 1 januari 2017 tot en met 30 april 2017 onderzoekt, stelt opnieuw protesten vast in Puntland door soldaten omwille van het uitblijven van de soldijen. Ook neemt de publieke ontevredenheid toe tijdens deze periode over het zwakke beheer van de Puntlandse economie en de slechte aanpak van de droogte.[139]

De secretaris-generaal van de VN vermeldt in zijn rapport van 9 mei 2016 geen verslechtering van de veiligheidssituatie in Puntland. Hij vermeldt wel de aanval van Al Shabaab in maart 2016 maar legt de nadruk op het feit dat die is neergeslagen.[140]

Een analyse van de veiligheidssituatie in Somalië door ACLED van oktober 2016 meldt dat Al Shabaab de voorbije twee jaar aanzienlijk sterker is geworden en nieuwe gebieden in de regio Mudug domineert. Tegelijkertijd is de slagkracht van de Somalische troepen afgenomen: zij hebben in grote delen van het land slechts een beperkte permanente aanwezigheid.[141]

Voor de verslagperiode (van 1 januari 2016 tot 1 juni 2017) registreert ACLED in Puntland (de regio's Bari, Nugaal en de districten Jariban, Goldogob en Galkayo van de regio Mudug) in het totaal 328 incidenten. Hiervan tekent het 150 gevallen op als *violence against civilians*.

[133] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[134] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[135] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[136] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[137] UN Security Council, 31/10/2016, p. 3, url
[138] UN Security Council, 31/10/2016, p. 20, url; Garowe online, 09/11/2016, url
[139] Un Security Council, 09/05/2017, url
[140] UN Security Council, 09/05/2016, url
[141] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 07/10/2016, url

In totaal telt ACLED in de regio Puntland 663 dodelijke slachtoffers. Geweld dat ACLED onder de noemer *violence against civilians* plaatst, maakt 111 burgerdoden. Onder de categorie *Remote Violence* categoriseert ACLED geweld zoals bermbommen en mortieraanvallen. In Puntland registreert ACLED 32 dergelijke incidenten die in totaal 78 dodelijke slachtoffers maken. Een minderheid daarvan zijn burgers: 4 burgerdoden door een bermbom, 1 dode door een landmijnincident.[142]

Wat de militaire acties betreft (de ACLED categorieën *Battle- No change of territory*, *Battle- Non-State Actors overtake territory* en *Battle- Government regains territory*) vinden er in totaal 146 incidenten plaats met 474 dodelijke slachtoffers (420 in 2016 en 54 tot juni 2017). Aangezien ACLED in haar oplijsting van dodelijke slachtoffers geen duidelijk onderscheid maakt tussen burgers en niet-burgers, is het niet altijd duidelijk hoeveel van de slachtoffers burgers zijn.

Van het totaal aantal geregistreerde gewelddaden is Al Shabaab betrokken bij 43 incidenten en zijn er 18 acties van de IS-factie opgetekend.[143] In 2016 en 2017 is Al Shabaab vooral actief in het district Bosaso, de IS-factie in het district Qandala.[144]

Volgens de gegevens van ACLED vindt ongeveer een vierde van de gewelddaden plaats in de stad Galkayo (84 op een totaal van 328). Omwille van de specifieke situatie in deze stad bespreekt Cedoca Galkayo apart, in hoofdstuk 4.2.4. Volgens ACAPS zou het conflict in Galkayo kunnen evolueren naar een breder nationaal conflict in de regio tussen de clans Hawiye en Darood.[145]

De gewelddadige incidenten worden hieronder gegroepeerd per gewapende groepering. Bij sommige gebeurtenissen is het niet duidelijk of gekend welke groepering verantwoordelijk is voor het geweld.

4.2.1. Al Shabaab

4.2.1.1. Gerichte moorden en aanslagen

Lokale bronnen van het ACLED-onderzoeksteam melden dat Al Shabaab enkele executies heeft uitgevoerd: op 7 juli 2016 worden twee mannen in de regio Mudug door Al Shabaab geëxecuteerd omdat ze journalisten zouden vermoord hebben. Op 14 juli 2016 executeren strijders van Al Shabaab verschillende mensen na beschuldiging van de moord op andere clanleden. Op 17 oktober 2016 wordt een bevelhebber van het Al Shabaab in het Galgalagebergte geëxecuteerd door milities van Al Shabaab. De bevelhebber (en lid van de clan Dhulbahante) werd verdacht van spionage in de Calmadowbergen.[146] Op 20 december 2016 vermoorden strijders van Al Shabaab een regeringsafgevaardigde in Bosaso. De Puntlandse troepen reageren door een grote zoekactie naar Al Shabaab in de stad te organiseren.[147] Op 4 maart voert Al Shabaab een granaataanval uit op een gerechtsgebouw in Bosaso, waarna er een vuurgevecht ontstaat tussen Al Shabaab en de Puntlandse politie. Een strijder van Al Shabaab wordt gearresteerd.[148]

Volgens gegevens van ACAPS voert Al Shabaab sinds het begin van 2017 *high-profile* moordaanslagen uit, onder meer op militaire bevelhebbers. De Puntlandse strijdkrachten nemen op 25 april 2017 explosieven van Al Shabaab in beslag in Bosaso.[149]

[142] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[143] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[144] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[145] ACAPS, 20/10/2016, url
[146] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/04/2017, url
[147] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/04/2017, url
[148] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[149] ACAPS, last update:12/06/2017, url

Er doen zich ook enkele aanslagen voor in het Galgalagebergte waar strijders van Al Shabaab zich verschuilen. De doelwitten zijn soldaten. Begin mei 2016 komt een soldaat om en raakt een andere gewond bij de ontploffing van een bermbom die zou geplaatst zijn door Al Shabaab, nabij een basis van het leger in het Galgalagebergte.[150] Eind mei 2016 komen twee soldaten van het Puntlandse leger om in het Galgalagebergte bij de ontploffing van een mijn. Al Shabaab eist de verantwoordelijkheid op. Volgens een tweet van een Somalische freelance-journalist zijn de IS-strijders onder leiding van Mu'min naar Qandala getrokken en maken de strijders in Galgala deel uit van Al Shabaab.[151] Op 31 mei 2016 viseren bermbommen twee Puntlandse legerkonvooien in het Galgalagebergte, aldus een Somalische freelance journalist.[152] De bronnen vermelden geen burgerslachtoffers. Op 19 februari 2017 vuurt Al Shabaab zes mortiergranaten af op een basis van de Puntlandse Darawish in het Af-Ururgebergte op de weg naar Galgala. Er worden geen doden of gewonden gemeld.[153]

Er worden ook ontvoeringen van burgers door Al Shabaab gemeld in deze periode: op 12 november 2016 ontvoeren 20 strijders van Al Shabaab een man en lid van de clan Warsangeli/Dubeys in de buurt van het dorp Laag. Naar verluidt wordt de man meegenomen naar de Al-Madowbergen op verdenking een informant te zijn voor de Puntlandse administratie.[154]

4.2.1.2. Confrontaties met Puntlandse veiligheidsdiensten

In deze onderzoeksperiode is Al Shabaab ook actief in Puntland. Het voert verschillende aanslagen uit en gaat gewelddadige confrontaties aan met de Puntlandse veiligheidsdiensten. Ook wordt Al Shabaab tijdens deze periode aangevallen door de Puntlandse veiligheidsdiensten en dit soms in samenwerking met de coalitietroepen.

De autoriteiten in Puntland hanteren volgens de UN Monitoring Group nog steeds hun "*catch and release*"-beleid: gedetineerden worden vrijgelaten ondanks geloofwaardig bewijs van banden met Al Shabaab.[155]

Al Shabaab voert op 15 januari 2017 een aanval uit op een basis van het Puntlandse leger in Af-Urur. Drie soldaten komen hierbij om en zes raken gewond.[156] Vier Puntlandse soldaten en vijf Al Shabaabstrijders en zes andere worden gewond tijdens een aanval door Al Shabaab op een militaire basis in het district (C)Armo, in het noordoosten van de regio Bari.[157]

Op 13 maart 2016 trekt een eenheid van Al Shabaab, de brigade Khalid ibn al-Walid bestaande uit 350 à 400 strijders, via de zee Puntland binnen. Met vijf *dhows* vertrekt deze eenheid die dag vanuit het district Harardhere om aan land te gaan op twee plaatsen in de buurt van de steden Garacad en Garmaal. De invasie van Al Shabaab wordt snel door de Puntlandse strijdkrachten teruggeslagen. Volgens het officiële bericht van de Puntlandse autoriteiten worden 208 strijders van Al Shabaab gedood, voornamelijk tijdens de gevechten in de buurt van Garacad. De strijdkrachten van de GIA onderscheppen strijders van Al Shabaab die op de vlucht zijn richting het zuiden en doden hierbij 115 van hen en nemen er 110 gevangen. Volgens de GIA zijn er veel kinderen onder de strijders, 44 kindsoldaten worden na het gevecht door de overheid overgebracht naar herintegratiecentrum.[158] Volgens het onderzoek van de UN Monitoring Group was het doel van deze aanval het elimineren van de IS-factie onder leiding van Mu'min in de regio Bari in Puntland. Na deze operatie zou deze

[150] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 27/05/2016, url
[151] Garowe online, 26/05/2016, url; Live from Mogadishu (@Daudoo), 25/05/2016, url
[152] Live from Mogadishu (@Daudoo), 31/05/2016, url
[153] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[154] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/04/2017, url
[155] UN Security Council, 31/10/2016, p. 16, url
[156] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[157] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[158] UN Security Council, 31/10/2016, p. 15-16, url

brigade van Al Shabaab verder reizen naar het Golisgebergte om aan te sluiten bij ASNE.[159] Deze aanval is de eerste en enige maritieme operatie uitgevoerd door Al Shabaab. De brigade Khalid ibn al-Walid wordt hierbij volledig vernietigd. Dit betekent een zwaar verlies voor Al Shabaab gezien naar schatting 10% van de strijdkrachten is ingezet.[160] Het merendeel van de strijders van Al Shabaab zijn laag gerangschikte leden waarvan de meerderheid recent gerekruteerd en opgeleid is. Geen enkele gekende leider van Al Shabaab is aanwezig tijdens de missie.[161] De autoriteiten zeggen op 25 maart 2016 dat ze ook in de stad Bosaso 156 strijders van Al Shabaab hebben opgepakt.[162] Een politiecontrolepost in Bosaso wordt door Al Shabaab onder vuur genomen op 18 maart 2016 waarbij twee politieagenten sterven.[163]

Op 20 maart 2016 voert Al Shabaab een mortieraanval uit op de Puntlandse Darawish in de regio tussen Af-Urur en Suguru in het Galgalagebergte. Op 27 september 2016 wordt een luchtaanval tegen Al Shabaab in Jeexdin uitgevoerd door Amerikaanse troepen. Negen strijders van Al Shabaab komen hierbij om. Een dag later voert het reguliere leger in Puntland een grondaanval uit in Jeexdin waarbij vijftien Al Shabaab-strijders omkomen en er wapens en voertuigen worden geconfisqueerd.[164]

Op 16 oktober 2016 voert het Amerikaanse leger een droneaanval uit op een van de basiskampen van Al Shabaab in de Al-Madowbergen. Er zijn geen gegevens bekend over het aantal slachtoffers.[165]

Al Shabaab valt op 27 maart 2016 gewapende milities die trouw zijn aan de voormalige gouverneur Gallan, aan in het dorp Gurgur (65 km ten zuidoosten van Qandala). Op 20 juni 2016 richt Gallan, samen met 100 gewapende strijders, een basis op in Biyo Kulule. Puntlandse troepen vechten met milities die trouw zijn aan Gallan in de regio Bari.[166]

In deze periode worden ook gevechten tussen strijders van Al Shabaab gerapporteerd zoals op 10 oktober 2016 in Galgala waarbij een Al Shabaab-strijder sterft.[167]

Op 14 februari 2017 wordt er door een gezamenlijke veiligheidsmacht een aanval tegen Al Shabaab in het dorp Caad uitgevoerd. Deze aanval is een antwoord op een hinderlaag door Al Shabaab op een militair konvooi waarbij een soldaat gedood wordt en vier andere verwond. Er zijn geen gegevens over het aantal slachtoffers bij Al Shabaab.[168]

Op 19 februari 2017 vuren strijders van Al Shabaab zes mortiergranaten af vanuit Af-Urur op een Puntlandse basis van Darawish. Er zijn geen gegevens over de eventuele slachtoffers van deze aanval.[169]

4.2.2. IS-factie

Vanaf de tweede helft van 2016 worden er ook incidenten gemeld van de IS-factie geleid door Mu'min met als voornaamste doel de kuststad Qandala (regio Bari). Deze stad is tussen oktober 2016 en maart 2017 afwisselend onder de controle van deze factie of de Puntlandse strijdkrachten (in samenwerking met NAVO-troepen). Uiteindelijk komt deze stad opnieuw onder controle van de

[159] UN Security Council, 31/10/2016, p. 61, url
[160] UN Security Council, 31/10/2016, p. 16, url
[161] UN Security Council, 31/10/2016, p. 65, url
[162] Hiiraan, 25/03/2016, url
[163] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[164] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[165] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[166] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[167] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[168] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[169] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url

Puntlandse regering.[170] De strijd om deze stad begint op 26 oktober 2016 wanneer IS de stad Qandala verovert op de Puntlandse troepen. Een dag later trekken de IS-strijders weg uit de stad en het is niet zeker of op dat moment de stad opnieuw wordt ingenomen door de Puntlandse strijdkrachten. Op 1 november 2016 meldt de Puntlandse kustwacht dat een NAVO- oorlogschip de IS-posities in Qandala onder vuur heeft genomen. Diezelfde dag zijn er helikopteraanvallen op locaties van IS in Karimo in de buurt van Qandala. Er zijn geen gegevens over het aantal slachtoffers van deze aanvallen.[171] Begin november 2016 lanceren de Puntlandse veiligheidsdiensten met de steun een grond-, zee- en luchtaanval. Ze moeten zich echter terugtrekken door de felle weerstand.[172] Op 9 november 2016 komt het in de buurt van het dorp Buruc (district Qandala) tot een gevecht tussen de IS-factie en de Puntland Marine Police Force (PMPF). Een dag later vuren NAVO-oorlogsschepen raketten af op de stad Qandala, die dan onder de controle van de IS-factie is. De Puntlandse troepenmacht voert op hetzelfde moment een grondaanval uit langsheen het strand. Er zijn geen gegevens over het aantal slachtoffers tijdens deze aanval.[173] Tussen de stad Qandala en Toga Afbashaanshin komt het op 4 december 2016 tot een gevecht tussen de Puntlandse troepen en de IS-milities doordat de Puntlandse troepen door middel van een offensief Qandala opnieuw onder hun controle willen krijgen. De operatie wordt vanop de zee ondersteund door een NAVO-oorlogsschip dat vanuit de Golf van Aden IS-strijders onder vuur neemt in Qandala. Op 7 december 2016 is Qandala opnieuw onder de controle van de administratie van Puntland. Bij deze slag worden dertig IS-strijders en vier regeringssoldaten gedood. Gedurende deze gevechtsperiode om Qandala ontvluchten 22.700 inwoners hun huizen.[174] Volgens bronnen van de VN-Veiligheidsraad verliezen meer dan 30 IS-strijders het leven tijdens dit offensief.[175]Op 8 februari 2017 is er een gevecht tussen de IS-troepen en de Puntlandse veiligheidsdiensten in Qandala. Er zijn geen gegevens over het aantal slachtoffers..[176]

In een analyse over de activiteiten van deze gewapende groep, besluit ACLED dat de operatie Qandala voor de IS-factie uiteindelijk onsuccesvol was maar dat IS wel in staat is geweest om deze kuststad tijdelijk onder controle te hebben. IS onder leiding van Mu'min heeft ook voor een versplintering gezorgd van de banden van Al Shabaab met Al Qaeda. Hoe IS zal hergroeperen en zal mobiliseren hangt, volgens ACLED, af van hun toekomstige rekrutering en financiering.[177]

IS is ook actief in de wijde omgeving van Qandala: op 27 januari 2017 lokken IS-strijders een groep van Darawish in de val in Karimo (45 km zuidoosten van Qandala) en ontvoeren vijf soldaten. Er worden geen gewonden gerapporteerd.[178]

Vier gewapende mannen, vermoedelijk strijders van Al Shabaab met sympathie voor IS, vallen op 8 februari 2017 het hotel International Village in Bosaso aan, op 300 meter van een gebouw van de VN. Twee aanvallers worden gedood en twee anderen kunnen ontsnappen. Twee hotelbewakers en twee soldaten van de militie van Gallan en twee andere bewakers worden tijdens de aanval gedood. Ondanks het vermoeden ontkent Al Shabaab in een later stadium enige betrokkenheid bij deze aanval.[179] Dit is de eerste hotelaanval in Puntland. De onlinekrant Somalia Review stelt dat deze

[170] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 01/05/2017, url
[171] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[172] UN Security Council, 09/01/2017, p. 3, url
[173] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[174] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[175] UN Security Council, 09/01/2017, p. 3, url
[176] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[177] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 01/05/2017, url
[178] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[179] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url

aanval de eerste grote aanval is op een burgerdoelwit.[180] Op 8 februari 2017 meldt de lokale krant Garowe Online dat de IS-factie deze aanval opeist.[181]

Vanaf januari 2017 tot juni 2017 zijn er gewelddadige confrontaties tussen deze IS-factie en het Puntlandse leger en dit vooral in de buurt van de steden Bosaso (januari & februari 2017) en Qandala (januari, februari, maart en mei 2017).[182] Zo claimt IS op 23 mei 2017 een zelfmoordaanslag op een politiecontrolepost in Bosaso waarbij drie burgers om het leven komen.[183]

4.2.3. Clanconflicten

In de periode tussen januari 2016 en begin juni 2017 zijn er op verschillende plaatsen in Puntland gewelddadige confrontaties geweest als gevolg van conflicten tussen clanmilities. De oorzaak is soms een conflict over natuurlijke hulpbronnen of grondbezit, of een dispuut over zakelijke belangen en is soms niet gekend. Dergelijke conflicten eisen soms ook dodelijke slachtoffers. Vaak vermeldt de bron expliciet dat de slachtoffers militieleden zijn, soms is de hoedanigheid van de slachtoffers niet vermeld en soms vermeldt men expliciet dat het om burgers gaat. Zo is op 6 mei 2016 een huisvrouw gedood en twee van haar kinderen verwond door gewapende mannen van een andere clan. Volgens lokale bronnen gaat het hier over een wraakactie.[184]

In de verslagperiode worden ook enkele prominente personen het slachtoffer van clangeweld. Zo wordt, bijvoorbeeld, op 11 april 2016 een *drive-by shooting* uitgevoerd op het Karaama One Hotel & Restaurant in Bosaso. Het hotel verzorgt die avond een vergadering tussen leiders van de subclan Ali Salebaan. Volgens onbevestigde bronnen zou het om een vergeldingsactie gaan van de subclan Omar Mohamed voor de moord op een prominente zakenman in februari 2016. De daders kunnen ontsnappen. Said Xayle, een districtsraadslid uit Galkayo, wordt vermoord voor zijn woning in het dorp Garsoor (ten zuidwesten van Galkayo).[185]

4.2.4. Andere

Er zijn in deze periode ook enkele gewelddadige confrontaties geweest tussen strijdkrachten van Puntland en strijdkrachten van Galmudug. Bij één confrontatie, die draaide om een conflict over grondeigendom, zijn elf soldaten omgekomen.[186]

Op 25 december 2016 wordt de procureur-generaal van de Puntlandse militaire gerechtshoven, Abdikam Hassan Fidiye, gedood door onbekenden in Bosaso. Lokale bronnen getuigen dat hij zou doodgeschoten zijn in de buurt van het politiehoofdkwartier in de stad. Volgens de nieuwsdienst Garowe Online eist geen enkele groep eist deze moord op. Dit incident is niet uniek. Volgens Garowe Online is in de voorgaande twee weken een reeks van aanslagen aan de gang tegen ambtenaren in Bosaso. Eerder die week hebben gewapende mannen de *third deputy commander* van de Puntlandse politie en de directeur van het presidentiële paleis gedood. Niemand kon voor deze moorden worden gearresteerd.[187]

[180] Somali Review, 10/02/2017, url
[181] Garowe Online, 08/02/2017, url
[182] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[183] ICG, s.d., url; Agence France-Presse (AFP) via Daily Mail, 24/05/2017, url
[184] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[185] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[186] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 27/05/2016, url; ICG, 01/05/2016, url
[187] Garowe Online, 25/12/2016, url

Op 14 maart 2016 breekt er een gevecht uit op het eiland Ceebad tussen de kustwachten van Djibouti en Somaliland. Een Somalilandse soldaat wordt gedood en twee andere gewond. De reden voor deze aanval is onbekend.[188]

4.2.5. Galkayo

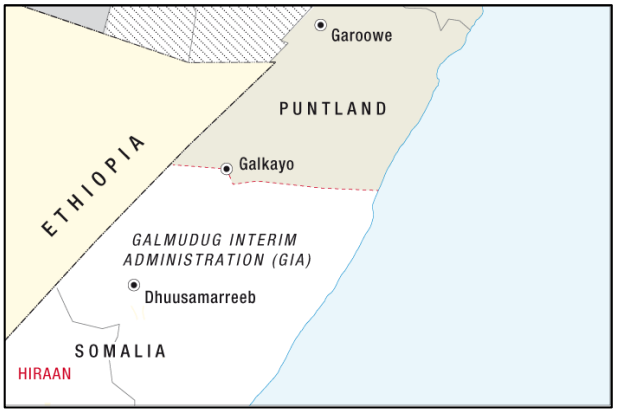

Situering Galkayo[189]

De stad Galkayo is opgedeeld in twee gebieden die gescheiden zijn door de zogenoemde Green Line. Het noordelijk gedeelte wordt bestuurd door de Puntlandse autonome administratie en het zuidelijk gedeelte door de GIA. Katalysatoren van het geweld in deze stad zijn de strijd om grondbezit in de regio, of de toegang tot bestaansmiddelen. De meerderheid van de scholen, ziekenhuizen en publieke diensten liggen in het noordelijk deel van de stad.[190]

Volgens een rapport van 2010 van de internationale onderzoekseenheid Food Security and Nutrition Analysis Unit (FSNAU), is het moeilijk het aantal inwoners van deze stad te bepalen omwille van de grote fluctuaties in het aantal ontheemden: er circuleren op dat moment getallen variërend van 30.000 tot 400.000 inwoners.[191] Cedoca heeft OCHA-Somalia gecontacteerd met de vraag om het bevolkingsaantal van Galkayo te kennen en eventueel het bevolkingsaantal in Noord-Galkayo en dat in Zuid-Galkayo. Rukasha C., hoofd van het UNOCHA Sub Office-South Central heeft in zijn mail van 11 juni 2016 geantwoord dat ze enkel over de gegevens beschikken die in 2014 door het UNFPA verzameld zijn. Volgens deze census telt Galkayo in 2014 ongeveer 270.651 inwoners.[192]

Het noordelijke gedeelte van de stad wordt gedomineerd door clan Majerteen (Darod) en het zuidelijke gedeelte door de clan Habr Gedir (Hawiye).[193]

[188] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[189] ICG, 10/12/2017, url
[190] Heritage Institute for Policy Studies (HIPS), 01/12/2016, p. 4, url
[191] Food Security and Nutrition Analysis Unit (FSNAU), 07/10/2010, url
[192] Rukasha C., hoofd van het Sub Office-South Central – OCHA Somalia, e-mail, 11/06/2017
[193] European Asylum Support Office (EASO), 01/02/2016, p. 73-74, url

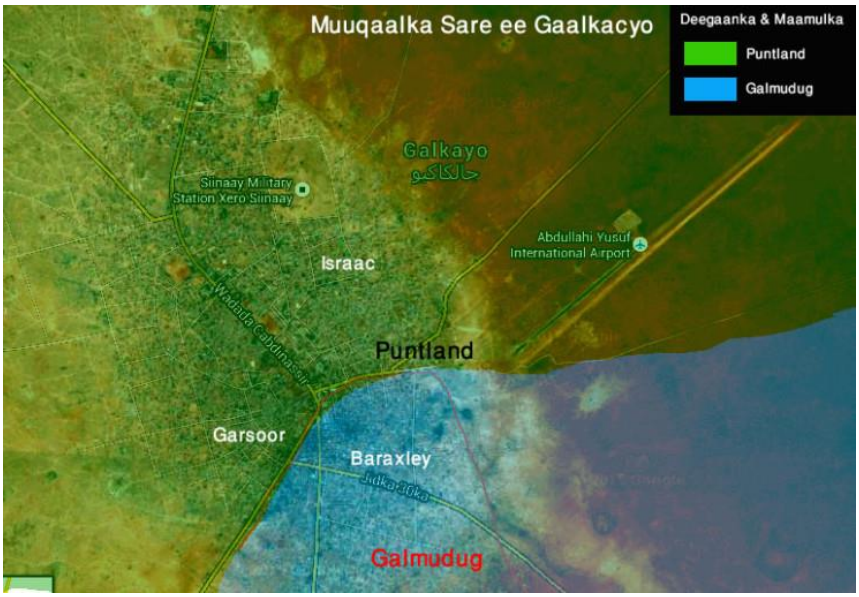

Galkayo: districten en lokale overheden van de stad[194]

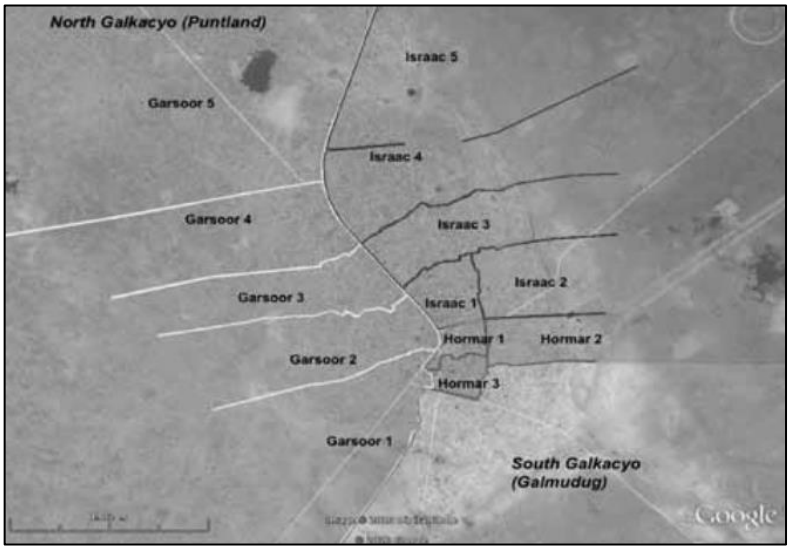

Overzicht Puntland en Galmudug administraties in Galkayo[195]

De NGO Safety Program heeft in januari 2015 een interactieve kaart van de stad gepubliceerd. Dit is de link: http://www.nspsomalia.org/joomla/index.php/nsp-resources-maps/town-maps/file/15-galkacyo-town. Cedoca merkt op dat de districten niet volledig overeenstemmen met de bovenvermelde kaart. De districten Homar 2 en Homar 3 bevinden zich volgens de NSP-kaart in Zuid-Galkayo.

[194] Horseedmedia.com, 25/11/2015, url
[195] Observatory of Conflict and Violence Prevention (OCVP), 01/02/2012, p. 15, url

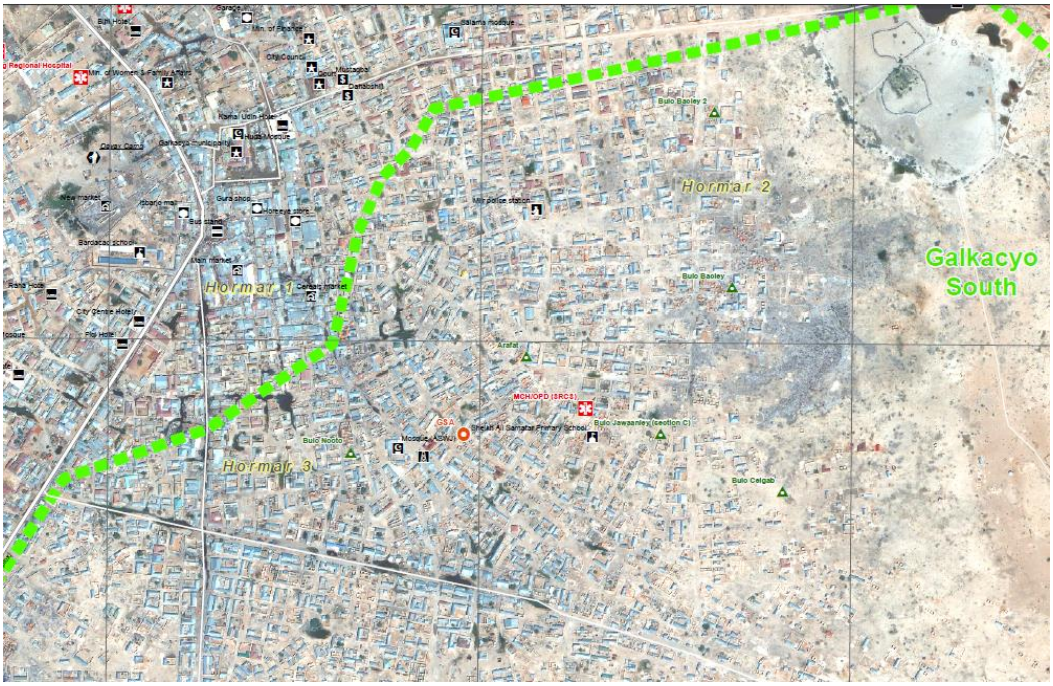

Detail kaart Galkayo, districten Homar 1, 2 en 3[196]

Met de creatie van de GIA verdiept de breuklijn tussen de gemeenschappen in het noorden en het zuiden van Galkayo en tussen de Puntlandse administratie en deze in Adado (hoofdstad van de GIA). Het conflict barst uit in geweld eind november 2015/ begin december 2015 waardoor de strijdkrachten van de GIA en zijn geallieerden tegenover de Puntlandse strijdkrachten en hun milities komen te staan.[197] Op 5 december 2015 wordt een vredesakkoord ondertekend. De UN Monitoring Group stelt in haar rapport van oktober 2016 dat ondanks het staakt-het-vuren er een significante spanning blijft bestaan in de stad onder meer door de toename van de aanvallen van Al Shabaab op Noord-Galkayo sinds juli 2016. Eind augustus 2016 voert Al Shabaab een aanval uit op regeringsgebouwen en een markt in Noord-Galkayo waarbij 20 mensen omkomen en meer dan 40 gewond raken. Als reactie beperkt de Puntlandse regering de bewegingsvrijheid van voertuigen tussen Noord-Galkayo en Zuid-Galkayo.[198] Een andere maatregel om de veiligheid te verhogen is een verbod op binnenkomst voor vrachtwagens komende van Zuid- en Centraal-Somalië, omdat strijders van Al Shabaab ervandaan komen. Op 9 september 2016 kondigt een presidentieel decreet nog verdere controlemaatregelen aan:

> "According to a document received by GO Puntland's Vice President Abdihakim Abdulahi Haji Omar, […], has issued a Presidential decree ordering security agencies and control checkpoints in all Puntland provinces to scrutinize vehicles transporting people between Puntland's cities."[199]

4.2.5.1. Clangeweld

In de onderzoeksperiode vinden gewelddadige incidenten plaats in deze stad tussen verschillende clans en tussen deze clans en de ordediensten waarbij soms burgerslachtoffers vallen. Op 5 januari 2016 opent een groep van de subclan Mareehan/Wagardhac het vuur en steelt in de buurt van

[196] NGO Safety Program (NSP), 16/01/2015, url
[197] UN Security Council, 31/10/2016, p. 158, url
[198] UN Security Council, 31/10/2016, p. 158, url
[199] Garowe online, 09/09/2016, url

Garsoor (Noord-Galkayo) een auto die toebehoort aan de subclan Majerteen/Isee Mohamud.[200] Op 27 augustus 2016 bevechten verschillende clanmilities elkaar in de buurt van de Green Line. Er worden geen doden gemeld.[201] Cedoca vindt geen verdere gegevens over de exacte locatie van dit gevecht. Op 1 september 2016 breekt er clangerelateerd geweld uit in Galkayo, een dode wordt geteld. Na dit geweld raken de veiligheidsdiensten en de dader in een gevecht waarbij twee burgers gewond raken.[202] Op 3 mei 2016 breekt een gevecht uit tussen de strijdkrachten van de GIA en milities van de subclan Habar-Gidir/Sacad die een illegale checkpoint bemannen in een buitenwijk van Galkayo (2 km ten zuiden van Galkayo). Het gevecht duurt een half uur, waarna de milities zich terugtrekken. Wanneer de strijdkrachten van de GIA op inspectie trekken, in het kader van de ontruiming van illegale checkpoints op de wegen in Zuid-Galkayo, breekt er opnieuw geweld uit. Twee soldaten komen om en vier andere raken gewond. Acht clanmilitieleden worden gearresteerd door de GIA-strijdkrachten.[203] Op 17 oktober 2016 schieten gewapende mannen van de subclan Majerteen/Isse Mohamud een man neer van de subclan Majeerteen/Omar Mohamud in de wijk Israac (Noord-Galkayo). Het motief is niet duidelijk en de daders kunnen ontsnappen.[204] Milities van de subclan Habar Gidir/Sacad openen het vuur in de buurt van een hotel in Zuid-Galkayo waar de president van Galmudug verblijft op 19 november 2016. De lijfwachten van de president schieten terug, er worden geen doden gemeld.[205] Op 8 april 2017 wordt een bewaker van een VN-compound die lid is van de clan Omar Mohamed ontvoerd door gewapende leden van de clan Sa'ad op de grens tussen Noord- en Zuid-Galkayo. De kidnappers eisen de vrijlating van een broer. De ouderen van beide clans komen en bemiddelen zodanig dat de broer geruild wordt voor de ontvoerde.[206]

4.2.5.2. Geweld tegen prominente personen en andere gewelddadige incidenten

Geweld doodt ook prominente personen tijdens de verslagperiode. Op 20 maart 2016 gooien onbekenden een handgranaat naar de residentie van een prominent Puntlandse politicus namelijk Mohamed Ali Yusuf "Gaagaab". Er vallen geen doden.[207] Op 31 maart 2016 blaast een zelfmoordterrorist zich op voor het Uunlaye Hotel in de wijk Israac (Noord-Galkayo). Het doelwit van deze aanslag is de regionale hoofdboekhouder van Mudug. Hij, enkele van zijn bodyguards en de zelfmoordterrorist komen om bij deze aanslag.[208] Op 7 mei 2016 doden gewapende onbekenden de prominente zakenman Omar Abdulle "Omar Dheere" in Israac (Noord-Galkayo). Hij wordt vermoord terwijl hij de moskee Salama verlaat na het avondgebed.[209] Op 21 augustus 2016 gebeurt er een *twin suicide bombing* met als doelwit het gemeentehuis van Galkayo, waardoor 27 mensen sterven en meer dan 100 gewond raken. Al Shabaab eist de aanslag op.[210] Volgens het Somalische nieuwsagentschap Garowe online vallen er ten minste negentien doden, waaronder tien regeringssoldaten, en raken 43 andere gewond. Een ooggetuige verklaart dat een vrachtwagen gevuld met springstof de Dahayamarkt inreed gevolgd door een bomauto die tot ontploffing is gekomen voor het gemeentehuis van Galkayo. [211] Volgens het onafhankelijk Zwitsers analysebureau ACAPS[212] is deze aanval de grootste in de regio uitgevoerd door Al Shabaab.[213] Ten gevolge van

[200] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/04/2017, url
[201] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/04/2017, url
[202] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/04/2017, url
[203] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/04/2017, url
[204] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/04/2017, url
[205] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/04/2017, url
[206] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[207] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/04/2017, url
[208] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/04/2017, url
[209] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/04/2017, url
[210] UN Security Council, 06/09/2016, url
[211] Garowe online, 21/08/2016, url
[212] ACAPS is a non-profit, non-governmental project established in 2009 with the aim of supporting the humanitarian community with all aspects of humanitarian needs assessments. At the time there was no commonly accepted coordinated multi-sector assessment methodology and a capacity gap of experts to carry them out. In: ACAPS, s.d., url

deze dubbele bomaanslag in het noorden van Galkayo bant de Puntlandse overheid alle voertuigen komende uit het zuidelijke deel van de stad. Op 3 september 2016 vraagt de GIA om deze beslissing te herbekijken en de publieke transporten te laten doorgaan omdat dit een ernstige impact heeft op het dagelijks leven van de inwoners van Zuid-Galkayo.[214] Clanmilities van de subclan Habar-Gidir/Sacad ontvoeren en vermoorden een bekende sjeik van de sekte Tablighi in de buurt van de Green Line in de stad op 6 november 2016. De sjeik, lid van de subclan Majerteen/Omar-Mohamud stak regelmatig de Green Line over naar de andere kant om vrede te prediken aan de vechtende partijen.[215] Op 28 februari 2017 wordt Abdrirahman Kilwe, het hoofd van het Mudug regionale gerechtshof door een onbekende beschoten in een restaurant in het noordelijke deel van de stad.[216] Een presidentiële bewaker wordt gedood door Al Shabaab in Galkayo op 22 april 2017.[217] Op 26 april 2017 wordt een Puntlandse vooraanstaande oudere doodgeschoten in Noord-Galkayo door gewapende mannen die vermoedelijk lid zijn van Al Shabaab.[218]

4.2.5.3. Strijd tussen het Puntlandse leger en de strijdkrachten van de GIA

In Galkayo breken ook geregeld gevechten uit tussen de milities en strijdkrachten van Noord-Galkayo tegen deze van Zuid-Galkayo. Op 7 oktober 2016 is er een gevecht tussen de Puntlandse strijdkrachten en deze trouw aan de GIA in het Garsoor gebied (Noord-Galkayo) waar de Green Line de twee administraties verdeelt. Volgens HRW hebben beide partijen weinig oog voor burgers en hun bezittingen.[219] Volgens ACLED worden hier minstens zes strijders gedood en raken negen andere gewond.[220] Op 7, 8 en 9 oktober 2016 vechten milities uit Noord-Galkayo tegen milities uit Zuid-Galkayo in Garsoor (Noord-Galkayo) over een grondkwestie. Hierbij vallen dodelijke slachtoffers.[221] Het ACAPS schrijft dat er elf doden vallen en tientallen gewonden. Het geweld is uitgebroken in de buitenwijken van Galkayo waar de regering van Puntland een veemarkt aan het bouwen is. Een staakt-het-vuren wordt op 9 oktober 2016 afgesproken maar houdt niet stand. Op 19 oktober komen alle partijen opnieuw een staakt-het-vuren overeen.[222] Op 13 oktober 2016 sterven minstens vijftien personen en raken velen gewond door het urenlange gevecht tussen de strijdkrachten van de GIA en het Puntlandse leger in de stad. [223] Cedoca vindt geen verdere gegevens over de exacte locatie van dit gevecht. Op 20 oktober breken er opnieuw gevechten uit tussen deze beide partijen. Er zijn geen gegevens over eventuele slachtoffers. Vier dagen later komt het ook tot een gevecht tussen deze strijders. Op 22 oktober 2016 komen zeven strijders om en raken er 21 gewond tijdens een opflakkering van het geweld. Twee dagen later bevechten de strijdkrachten van de GIA opnieuw de Puntlandse regeringstroepen. Er vallen doden en gewonden maar er zijn geen betrouwbare gegevens voorhanden. [224] Cedoca heeft geen verdere gegevens gevonden over de exacte locatie van dit gevecht. In Garsoor (Noord-Galkayo) blijven de gevechten tussen de strijdende partijen voortduren op 23 oktober 2016 waardoor vijf personen gedood worden en een onbekend aantal gewond.[225] Een dag later breken er nieuwe gevechten uit tussen Puntlandse soldaten en de strijdkrachten van de GIA. Er vallen hierbij zowel doden als gewonden. Artilleriegeschut treffen de wijk Israac in Noord-Galkayo, waar een deel van de bewoners op de vlucht slaat.[226] Op 2 november

[213] ACAPS, 20/10/2016, url
[214] Idale News Online, 03/09/2016, url
[215] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/04/2017, url
[216] Garowe online, 28/02/2017, url; AllAfrica.com, 27/02/2017, url
[217] ACAPS, last update:12/06/2017, url
[218] Shabelle News, 27/04/2017, url
[219] HRW, 25/10/2016, url
[220] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/04/2017, url
[221] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/04/2017, url
[222] ACAPS, 20/10/2016, url
[223] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/04/2017, url
[224] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/04/2017, url
[225] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/04/2017, url
[226] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/04/2017, url

2016 breken er opnieuw gevechten uit tussen beide kampen en dit in Garsoor (Noord-Galkayo) en in de stad zelf.[227] In de ochtend van 6 november 2016 bevechten ze opnieuw elkaar in de stad. Er worden nu meer dan 27 strijders en 6 dodelijke burgerslachtoffers geteld. [228] Volgens officiële bronnen sterven een dag later minstens 29 mensen en worden er meer dan 50 gewond door de schermutselingen.[229] De VN beslist haar vluchten naar Galkayo stop te zetten tot nader order.[230] Strijdkrachten van Puntland en de GIA vechten met elkaar aan een controlepost van Puntland in Garsoor (Noord-Galkayo) op 9 november 2016.[231] Op 29 november 2016 komt het aan een controlepost van Puntland in Garsoor opnieuw kort tot een gevecht tussen milities van de beide zijden van de stad.[232] Op 30 november 2016 vallen de Puntlandse en Galmudug troepen elkaar aan in de Garsoor (Noord-Galkayo) wijk en Wadajir (Zuid-Galkayo) aan. Inwoners van het zuidelijk gedeelte van de stad worden geraakt door verdwaalde kogels. Een school in de wijk Wadajir en een gemeenschapscentrum in Garsoor worden beschadigd.[233] Op 11 december 2016 zijn er volgens het Shabelle Media Network en Idale News Online opnieuw hevige gevechten in het noorden van Galkayo tussen de beide administraties. Er zijn geen gegevens over het aantal slachtoffers.[234] Op 12 december 2016 legt een groep Puntlandse soldaten een verzoeningsvergadering stil tussen de lokale autoriteiten van Puntland en Galmudug die plaatsvindt in de Green Line Market.[235] Een dag ervoor waren er opnieuw gevechten uitgebroken in de stad. Diezelfde dag vallen de troepen van Puntland Galmudug elkaar aan in de buurt van het *een* controlepost van Puntland in Garsoor.[236] De gevechten tussen milities van Puntland en de GIA herbeginnen op 10 februari 2017.[237] Op 11 februari 2017 wordt een vrachtwagen met explosieven onderschept door de veiligheidsdiensten in Galkayo.[238] Justin Brady, hoofd van OCHA-Somalia, tweet op 12 februari 2017 dat er weer gevechten plaatsvinden in Galkayo en er wegversperringen zijn.[239] Ook ICG meldt in haar overzicht Crisiswatch van februari 2017 dat gevechten hernemen op 10 februari 2017 tussen strijdkrachten van Noord- en Zuid-Galkayo.[240] Tot juni 2017 worden er geen gewelddaden geregistreerd tussen de Puntlandse veiligheidsdiensten en deze van de GIA.[241]

4.3. Betwiste gebieden

Het aanhoudend conflict in de regio's Sool en Sanaag tussen lokale milities, strijdkrachten van de zelfverklaarde staat Khatumo en de Somalilandse en Puntlandse strijdkrachten in escaleert volgens de UN Monitoring Group tijdens haar onderzoeksperiode.[242]

In deze verslagperiode worden er incidenten van clangeweld geregistreerd door ACLED. Op 22 januari 2017 schiet een militielid van de clan Dhulbahante een winkeleigenaar van een rivaliserende subclan dood in een wraakactie.[243]

[227] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 07/10/2016, url
[228] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 07/10/2016, url
[229] Al Jazeera, 07/11/2016, url
[230] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/04/2017, url
[231] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/04/2017, url
[232] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/04/2017, url
[233] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/04/2017, url
[234] Idale News Online, 11/12/2016, url
[235] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/04/2017, url
[236] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/04/2017, url
[237] ICG, 27/03/2017, url
[238] Riskmap (@Riskmaplive), 12/02/2017, url
[239] Brady J. (@JTBrady), 12/02/2017, url
[240] ICG, s.d., url
[241] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[242] UN Security Council, 31/10/2016, p. 157, url
[243] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url

4.3.1. District Buuhoodle

In de administratieve opdeling van Puntland situeert ACLED het district Buuhoodle in het zuidwesten van het regio Togdheer. ACLED rekent dit district in haar oplijsting van gewelddaden bij Somaliland. Dit gebied, of delen van dit gebied (gezien de demarcatie niet altijd even duidelijk is) worden ook benoemd als de regio Ayn. De World Health Organisation (WHO) noemt dit gebied in een recent rapport van juni 2017 de regio Buuhoodle Ayn.[244]

Onderstaande van OCHA geeft het district Buuhoodle weer.

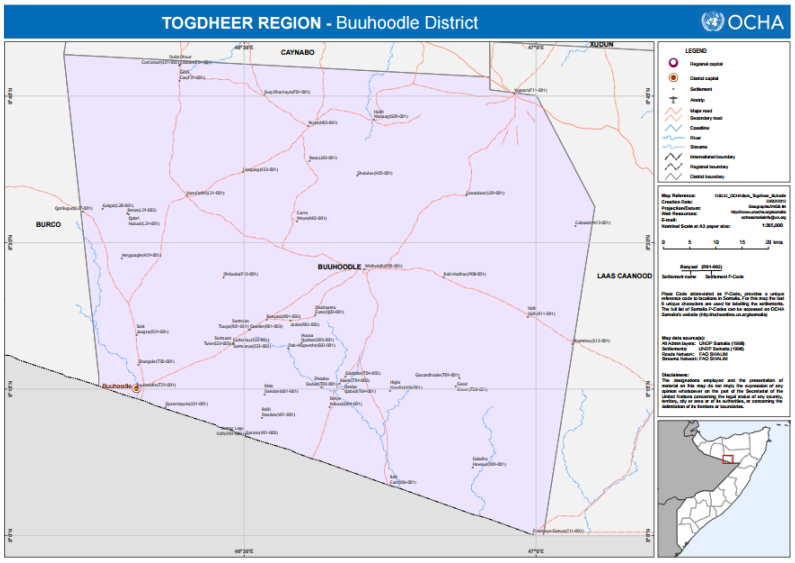

Het district Buuhoodle[245]

In dit district telt ACLED 48 gewelddadige incidenten in de periode van januari 2016 tot juni 2017. Hier klasseert het er zeventien als *violence against civilians* waarbij zestien burgerdoden vallen. Het Somalilandse leger vecht in veertien gevallen tegen de milities van Khatumo. De overige incidenten (geregistreerd voor deze regio) zijn clangerelateerde acties.

Voor de periode januari - december 2016 zijn 28 gewelddaden (de ACLED categorie *Battle- No change of territory* en *Remote violence*) geregistreerd waarvan de meerderheid in verband wordt gebracht met de Khatumo-militie gevolgd door gevechten met clanmilities. Voor de periode januari 2017 tot en met 1 juni 2017 registreert ACLED drie gewelddadige incidenten tussen clans waarvan geen enkele door de militie van Khatumo.[246]

Op 22 februari 2017 meldt het lokale nieuwsnetwerk Shabelle News dat de stad Buuhoodle onder controle is van de regeringstroepen. Dit is de eerste keer na twee decennia dat deze stad opnieuw onder de controle komt van Somalische troepen. Daarvoor was deze stad steeds onder de controle van de Somalilandse administratie.[247] Over eventuele verdere ontwikkelingen van deze situatie heeft Cedoca in de geraadpleegde bronnen geen verdere informatie gevonden.

[244] World Health Organisation (WHO), 10/06/2017, url
[245] United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), 22/02/2012, url
[246] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[247] Shabelle News, 22/02/2017, url

4.3.1.1. De militie van Khatumo

ACLED meldt voor deze verslagperiode een incidenten waarbij de militie van Khatumo betrokken is [248]

Op 13 januari 2016 worden een groot aantal Somalilandse troepen gekwartierd in Bali-Hadhac (62 km ten noordoosten van Buuhoodle). Het inzetten van deze troepen wordt gezien in het licht van de politieke spanning in deze regio. Bronnen van ACLED suggereren dat deze troepen de president van Khatumo moeten verhinderen om vergaderingen in het district Buuhoodle te houden. Andere informatie stelt dat deze troepen op 14 januari 2016 het dorp Bali Cad innemen dat langs de Somalisch-Ethiopische grens ligt. Het dorp Bali Cad is het hoofdkwartier van Khatumo en om die reden vinden er in en rond dit dorp gewelddaden plaats: in de nacht van 22 januari 2016 voeren de strijdkrachten van Khatumo een hit-and-runaanval uit tegen het Somalilandse leger gestationeerd in de dorpen Bali Cad en Widhwidh. Na een uur trekken de strijders van Khatumo zich terug. Er is geen informatie over eventuele slachtoffers.[249]

Het dorp Widhwidh is tijdens deze verslagperiode verschillende keren het strijdtoneel van de militie van Khatumo en de Somalilandse troepen (januari 2016, februari 2016 en maart 2016). De milities trachten via een hit-and-runaanval de Somalilandse troepen te verdrijven.[250]

De militie van Khatumo valt tijdens deze onderzoeksperiode ook enkele keren het Somalilandse leger aan: op 8 maart 2016 wordt het Somalilandse leger 's nachts aangevallen door strijdkrachten van Khatumo in het dorp Bali-Hadhac. Na een gevecht dat uren aanhoudt, trekken de troepen van Khatumo zich terug. Een dag later verlaat het leger het dorp en zet een tijdelijk kamp op in het dorp Carro Weyn.[251] Op 1 april 2016 lanceren de troepen van Khatumo mortiergranaten op de legereenheden in de buurt van het dorp Qorilgud.[252]

Ook prominente personen worden in deze regio het slachtoffer van geweld. Militieleden die trouw zijn aan de Somalilandse minister van Gezondheid vechten in de nacht van 9 februari 2016 tegen de strijdkrachten van Khatumo. Deze aanval is een antwoord op de hinderlaag door de troepen van Khatumo eerder die dag op de Somalilandse minister van Gezondheid. De strijd duurt enkele uren en beide kampen gebruiken zware en lichte wapens.[253] Op 28 augustus 2016 valt het Somalilandse leger een konvooi aan dat de president van Khatumo vergezelt. Het wordt een heftig vuurgevecht waarbij geen doden vallen.[254]

4.3.1.2. Clangeweld

ACLED lijst ook enkele incidenten van clangeweld op: op 1 januari 2017 vallen milities van de clan Habar Jeco een voertuig met vijf leden van de clan Dhulbahante aan in Sooljootoo, in de buurt van Buuhoodle, waarbij er drie personen sterven en twee andere gewond raken.[255] Zware gevechten breken uit op 22 en 23 januari 2017 in Higlokadhacday (34 km ten noordoosten van Buuhoodle) tussen twee milities van de clan Dhulbahante. De aanleiding voor deze confrontatie is een discussie over een ondergrondse watertank.[256]

[248] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[249] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[250] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[251] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[252] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[253] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[254] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[255] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[256] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url

4.3.2. Sool

In de regio Sool telt ACLED 54 incidenten tijdens de verslagperiode, waarvan 25 geklasseerd worden als *violence against civilians* waarbij in totaal tien burgerdoden vallen. Burgers worden in de regio Sool slachtoffer van gewelddaden door Al Shabaab (twee gevallen), ordediensten (twee gevallen) en clanmilities en onbekende gewapende groepen (dertien casussen).[257]

4.3.2.1. Clangeweld

Leden van de clan Dhulbahante vallen de Somalilandse minister van Financiën aan wanneer hij aan het reizen is in de buurt van Las Anod. Er volgt daarop een vuurgevecht met de veiligheidsdiensten die de minister vergezellen. Er worden geen dodelijke slachtoffers gemeld.[258]

Op 3 juni 2016 bevechten twee subclans van de Dulbahante elkaar twee dagen lang in Dharkein Genyo in de buurt van Las Anod. Er vallen tien doden en dertig gewonden. Twee mensen worden dood teruggevonden op 28 juni 2016 in de zuidelijke buitenwijken van Lasanod. Een van de slachtoffers was een gemeenschapsouder die betrokken was bij de bemiddelingsgesprekken in Dharkein Genyo naar aanleiding van het geweld van 3 juni 2016. De daders zijn onbekend. Niemand wordt in het kader van die moorden gearresteerd.[259]

4.3.2.2. Milities

De ordetroepen treden tijdens de verslagperiode op tegen het geweld van verschillende milities. Deze milities voeren af en toe gewelddaden uit. In de nacht van 19 januari 2016, bijvoorbeeld, vecht het leger van Somaliland tegen de milities van Khatumo in het dorp Kalabaydh (30 km ten zuiden van Lasanod). Na een uur trekken de milities zich terug. Er zijn geen gegevens over de slachtoffers. De milities van Khatumo herhalen dit op 22 januari 2016.[260]

Op de avond van 1 februari 2016 voeren de milities van Khatumo een hit-en-runaanval uit tegen de Somalilandse troepen in de buurt van Xudun.[261]

Een onbekend aantal troepen die trouw zijn aan de administratie van Khatumo nemen op 8 februari 2016 de controle over het dorp Buurowadal (90 km ten oosten van Lasanod). Het motief voor dit initiatief is niet duidelijk maar volgens bronnen past dit in de nieuwe strategie van Khatumo dat de Dhulbahante wil mobiliseren en zijn controle uitbreiden in de regio Sool.[262]

Op 2 februari 2016 voeren de milities van Khatumo een hit-en-runaanval uit in de legerbasis Waqdariya in de buurt van Lasanod.[263]

Op 7 januari 2017 beschieten onbekende gewapende mannen in de buurt van het dorp Guumays (44 km ten oosten van Caynabo) een kleine pendelbus waardoor drie passagiers gewond raken.[264]

Ongekende gewapende mannen, wellicht pro-Khatumo, gooien op 10 mei 2016 een handgranaat op de hoofdingang van de gouverneurswoning in Lasanod. De bodyguards van de gouverneur beschieten de aanvallers waarna ze hun aanval staken. De politie en militairen voeren een

[257] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[258] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[259] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[260] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[261] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[262] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[263] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[264] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url

gezamenlijke controleactie uit en zoeken de aanvallers in verschillende buurten en buitenwijken van Lasanod maar zonder resultaat.[265]

Op 23 november 2016 vallen milities, die geacht worden deel uit te maken van het nieuw opgerichte "Unity and Liberation Fronts of SSC Regions", Somalilandse troepen aan die gestationeerd zijn in de buurt van Waqdari. Dit incident heeft plaats dichtbij de residentie waar de president van Somaliland overnacht tijdens zijn recent bezoek aan Lasanod. Deze nieuwe militie wordt door bronnen van ACLED bestempeld als een "Khatumo offshoot". Op 28 november 2016 voeren leden van deze nieuwe militie een hit-en-runaanval uit tegen de Somalilandse strijdkrachten die gelegerd zijn in Daraymadobe in Lasanod. Op 22 december 2016 voert deze militie opnieuw een hit-en-runaanval uit tegen de basis van het Somalilandse leger in de stad Gambadhe (Lasanod). Deze aanval is een actie tegen het akkoord tussen de Khatumo-administratie en de Somalilandse regering in Addis Ababa.[266]

Op 22 april 2017 vecht het Somalilandse leger tegen de Qayaad militie van de clan Dhulbahante in Darkein Genyo. Het gevecht begint wanneer het Somalilandse leger een bufferzone tracht te creëren tussen de milities van de clans Qayaad en Baharsame, na een gevecht tussen deze twee clans. Twee soldaten van het Somalilandse leger en een militielid komen om.[267]

Prominente personen in de administratie lopen ook hier een risico. Zo wordt de afgevaardigde van de Somalilandse minister voor Water neergeschoten gedurende zijn bezoek in Taleh op 23 mei 2016. De daders blijken twee burgers te zijn die anti-Somaliland gezind zijn. De afgevaardigde wordt zwaar gewond en verlaat onmiddellijk de stad.[268]

4.3.3. Sanaag

In de regio Sanaag somt ACLED 37 geweldfeiten op, waarvan er 17 *violence against civilians* zijn waardoor er 11 burgers omkomen. De meerderheid van het geweld tegen burgers wordt gepleegd door clan- en onbekende milities (16 gevallen).[269]

Voor 2016 worden er in totaal 34 geweldincidenten geregistreerd, voor de periode januari 2017 tot en met 1 juni 2017 registreert ACLED er drie (twee incidenten als *violence against civilians* en een incident van een conflict binnen de subclan Habaryonis).[270]

4.3.3.1. Clanconflicten

In de buurt van Daalo breken er gevechten uit tussen twee jongerengroepen van de subclans Dhulbahante en de Habar-Jeclo om een dispuut over de controle van hun gebied. De politiediensten uit Ceerigaabo komen tussenbeide en arresteren twee tieners van beide partijen.[271]
Op 12 februari 2016 ontstaat er een gevecht in het dorp Ceelaayoo (77 km ten oosten van Laas-Qoray) tussen mensensmokkelaars en de Puntland Marine Police Force (PMPF). De mensensmokkelaars zijn leden van de subclan Warsangeli en planden om Ethiopische immigranten naar Yemen te smokkelen. Een soldaat sterft door het geweld. Het PMPF arresteert tussen de tien en veertien mensen die vermoedelijk deel uitmaken van de aanvallers. Tien immigranten worden ook tijdens deze actie gearresteerd.[272]Twee rivaliserende jongerenbendes van de Dhulbahante en de Habar-Yunis vechten met elkaar op 27 april 2016in de Kulmiye buurt (Ceerigaabo). Het gevecht is gelinkt aan een eerder incident waarbij een lid van de Dhulbahante gedood werd door een lid van de

[265] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[266] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[267] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[268] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[269] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[270] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[271] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[272] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url

Darood/Jibrahiil die bloedverwantschap heeft met de Habar-Yunis. De politie arresteert vijf leden van beide groepen.[273]

Op 31 augustus 2016 vechten onbekende clanmilities twee dagen lang met elkaar in Ceel Afweyn. Er worden drie doden gerapporteerd en een onbekend aantal gewonden.[274]

Op 9 april 2017 worden minstens dertien mensen gedood door gevechten tussen rivaliserende clanmilities in het noorden van de stad.[275]

4.3.3.2. Al Shabaab

Tijdens de onderzoeksperiode worden er enkele gewelddadige acties van Al Shabaab gemeld. Op 30 april 2016 vechten de subclans van de Warsangeli met Al Shabaab in Geed La Rifay. [276] Op diezelfde dag vechten deze partijen ook in de buurt van Geeldora (50 km ten zuiden van Laas-Qoray). Het motief van deze incidenten is wellicht de beslissing van de ouderen van de clan van de Warsengeli om de groeiende invloed van Al Shabaab in de regio te stoppen.[277] Al Shabaab valt op 7 augustus 2016 de woning van een lid van de clan van de Warsangeli in Laasqoray aan omdat hij verdacht wordt van collaboratie met agenten uit de Verenigde Staten. Vier mensen worden ontvoerd.[278]

[273] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[274] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[275] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[276] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[277] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url
[278] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, url

5. Doelwitten van het geweld

Volgens verschillende bronnen waaronder het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken voert Al Shabaab politiek gemotiveerde moorden uit daar waar ze actief zijn in Somalië. Het viseert daarbij burgers die gelieerd zijn aan de overheid. Werknemers bij humanitaire ngo's, het VN-personeel en diplomatieke missies zijn doelwitten voor Al Shabaab. Al Shabaab maakt gebruik van zelfmoordaanvallen, mortiergranaten en IED's. De groepering vermoordt in 2016 ook prominente vredesactivisten, gemeenschapsleiders, clanouderen en hun familieleden omwille van hun rol in het vredesproces. Burgers worden onthoofd omwille van het vermoeden van spionage en samenwerken met het Somalische leger en de regeringsgezinde milities.

In het algemeen gebruiken regeringstroepen, hun milities en de AMISOM-troepen buitensporig veel geweld zoals folteren, en het verkrachten van vrouwen en meisjes inclusief IDP's. Hoewel enkele soldaten voor hun gedrag gearresteerd zijn, blijft straffeloosheid de norm.[279]

HRW stelt in haar aanbevelingen voor de nieuwe Somalische regering dat burgers doorheen het land het zwaar te verduren krijgen tijdens de gevechten van de regeringstroepen tegen Al Shabaab en het gepolitiseerd clanconflict. Volgens HRW begaan alle strijdende partijen ernstige misbruiken tegen de burgers gedurende de gevechten en in de door hen gecontroleerde gebieden. HRW pleit voor de implementatie van maatregelen om de burgerbevolking beter te beschermen tegen geweld.[280]

Dit hoofdstuk analyseert de informatie over slachtoffers van het geweld dat hoofdstuk 4 beschrijft. Deze analyse gaat enkel over de periode van 1 januari 2016 tot 1 juni 2017.

5.1. Somaliland

In Somaliland vinden tijdens de verslagperiode gewelddadige confrontaties plaats, waarbij doden en gewonden vallen, tussen :

- de Somalilandse ordetroepen en de milities van Khatumo (voornamelijk hit-and-runaanvallen)
- de verschillende clans en subclans
- de ordediensten en (sub)clans.

Volgens het recentste EASO-rapport over de veiligheidssituatie in Somalia, gepubliceerd in februari 2016, is de intensiteit van de gevechten in deze regio laag. Het geweld van de milities en ook clangeweld maken burgerslachtoffers. Gewapende conflicten tussen clans kan leiden tot wraakacties tegen clanleden waarbij burgers ook een risico kunnen lopen.[281]

5.2. Puntland

In Puntland vinden tijdens de verslagperiode gewelddadige confrontaties plaats, waarbij doden en gewonden vallen, tussen:

- de verschillende clanmilities onderling;
- de Puntlandse ordetroepen en Al Shabaab;
- de IS-factie onder leiding van Mu'min en de Puntlandse ordetroepen;
- de verschillende ordediensten onderling;

[279] US Department of State (USDOS), 03/03/2017, url
[280] HRW, 02/05/2017, url
[281] European Asylum Support Office (EASO), p. 76, url

- er gebeuren ook aanslagen en gerichte moorden door Al Shabaab en sommige clanmilities op prominente leden van de regering of ordediensten.

Over burgerdoden stelt een analyse van het geweld tegen burgers in Somalië door ACLED van oktober 2016 dat het geweld sterk regionaal varieert: de regio's Mudug, Banaadir, Bari en Midden Juba kennen opmerkelijk meer incidenten van geweld tegen burgers dan het gemiddelde in andere regio's (+ 20 %, +5 %, +15 %, +12%). ACLED stelt dat het geweld waarvan burgers het slachtoffer zijn het hoogste is in de Mudug regio.[282]

Over conflict in de stad Galkayo stelt UNICEF in een artikel van begin december 2016 dat 25 % van de slachtoffers van het geweld in deze stad burgers zijn.[283] Op 8 november 2016 doet het International Committee of the Red Cross (ICRC) een oproep aan alle partijen van het conflict in Galkayo om voorzorgsmaatregelen te nemen om de burgerbevolking, het medisch personeel en de medische faciliteiten te beschermen. Volgens het ICRC is het van vitaal belang dat burgers die door het conflict geïsoleerd raken zich vrij kunnen bewegen naar veiligere regio's.[284]

Volgens waarnemingen van de VN-Veiligheidsraad vertegenwoordigt het conflict in Galkayo 53 % van het totaal aantal burgerdoden in 2016 door Somalische veiligheidsdiensten.[285]

5.3. Betwiste gebieden

De UN Monitoring group stelt dat omwille van het voortdurend conflict in de regio's Sool en Sanaag burgers in die regio's slachtoffers zijn geweest van gewelddaden door de Somalilandse en Puntlandse veiligheidstroepen, de lokale strijdkrachten van Khatumo en lokale milities.[286] Niet alleen kampt de burgerbevolking met de gevolgen van de ernstige droogte in de regio, de bevolking krijgt ook te maken met een toestroom van wapens en gewapend personeel in de regio en dit vooral ten tijde van de Somalilandse kiesregistratiecampagne in de regio's. Hoewel de meerderheid van de dodelijke slachtoffers gewapend personeel is, vallen er ook burgerslachtoffers tijdens de gewelddadige incidenten tussen de verschillende strijdkrachten of tussen de strijdkrachten en de onrustige bevolking. Daarnaast zijn er ook moordaanslagen, onwettige arrestaties en ontvoeringen. Op 18 mei 2016, bijvoorbeeld, vuurt het Somalilandse leger op betogers (tegen de viering van de Somalilandse 25ste Onafhankelijkheidsdag) in Lasanod waarbij een burger sterft en een burger gewond raakt.[287]

In de betwiste gebieden Sool en Sanaag gebruiken de veiligheidsdiensten buitensporig geweld tegen inwoners die protesteren tegen de kiesregistratiecampagne doorheen 2016. Dit geweld heeft geleid tot tien burgerdoden en verschillende gewonden.[288]

[282] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 07/10/2016, url
[283] UNICEF, 14/12/2016, url
[284] International Committee of the Red Cross (ICRC), 08/11/2016, url
[285] UN Security Council, 09/01/2017, p. 10, url
[286] UN Security Council, 31/10/2016, p. 33, url
[287] UN Security Council, 31/10/2016, p. 157, url
[288] US Department of State (USDOS), 03/03/2017, url

6. Geografische verdeling van het geweld

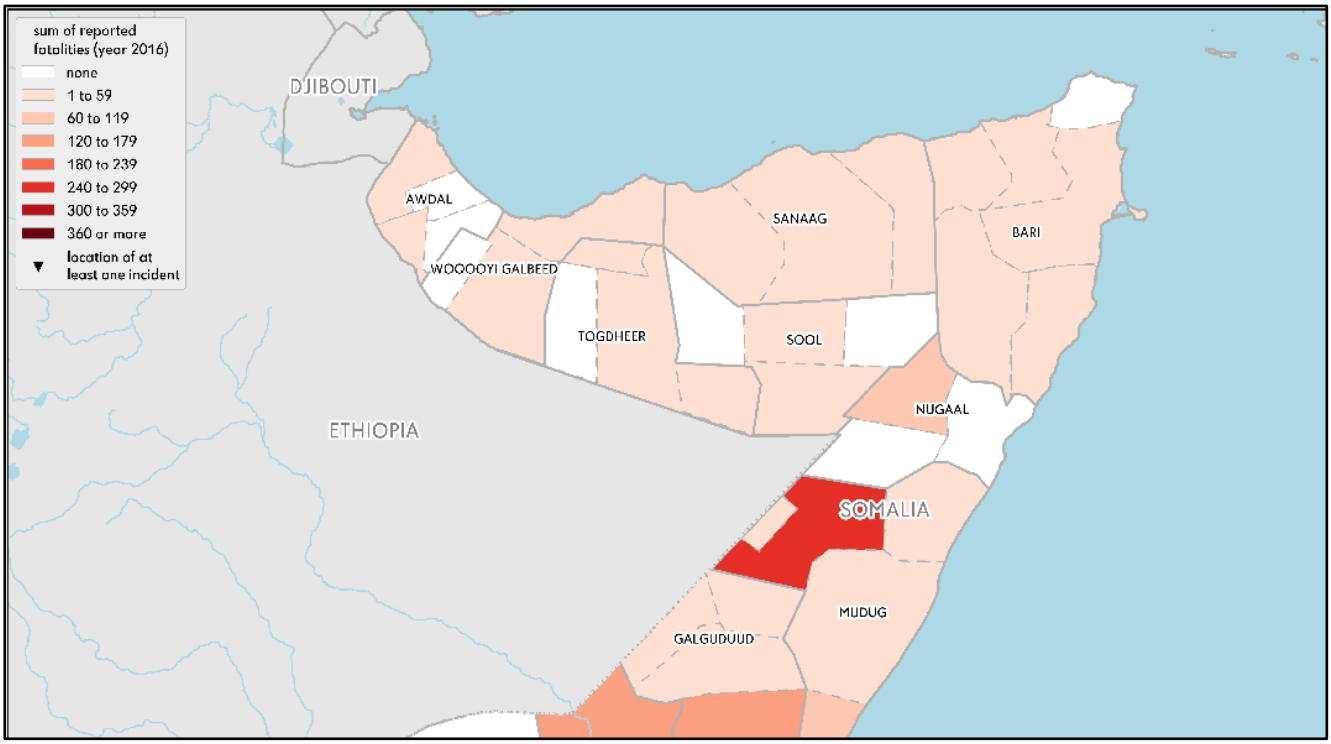

Overzicht dodelijke slachtoffers in Somalië in 2016 op basis van de door ACLED verzamelde data[289]

6.1. Somaliland

De gewelddadige incidenten tussen personen van verschillende clans doen zich verspreid over Somaliland voor.

6.2. Puntland

De aanslagen tegen politie, soldaten of ander overheidspersoneel die de bronnen melden in de onderzoeksperiode doen zich vaak voor in de stad Bosaso (de economische hub van deze regio) en de stad Galkayo.[290]

In de onderzoeksperiode doen zich de meeste gewelddaden in de stad Galkayo voor in het noordelijke deel van de stad. Met gewelddaden wordt hier bedoeld: aanslagen, gevechten tussen de Puntlandse ordediensten en deze van de GIA, gewelddadige conflicten tussen clanmilities onderling en tussen ordediensten en clanmilities. Het geweld is er het hevigst in de maanden oktober, november en december 2016.[291]

[289] Austrian Centre for Country of Origin & Asylum Research and Documentation (ACCORD) via Ecoi.net, 08/02/2017, url
[290] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), s.d., url
[291] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), s.d., url

De gevechten tussen ASNE en de Puntlandse ordediensten doen zich voornamelijk voor in of in de buurt van het Galgalagebergte.[292]

Geweld tussen de clans doet zich voor in de verschillende regio's van Puntland.[293]

Al Shabaab is volgens de analyse van ACLED de voorbije twee jaar in sterkte toegenomen. Zo voert deze gewapende groep in maart 2016 een aanval uit via de zee vertrekkende vanuit het district Harhardhere naar de Puntlandse steden Garacad en Garmaal. Deze operatie wordt door de Puntlandse ordediensten in de kiem gesmoord waarbij ongeveer naar schatting 10 % van het totaal aantal Al Shabaab-strijdkrachten worden ingezet in de zogenaamde Khalid ibn al-Walid brigade. Al Shabaab voert enkele aanslagen uit, waaronder een eerste hotelaanval in Bosaso in februari 2016. De ordediensten organiseren doorheen de verslagperiode enkele aanvallen op de thuisbasis van Al Shabaab in het Galgalagebergte.[294]

Vanaf de tweede helft van 2016 worden ook incidenten gemeld van de IS-factie onder leiding van Mu'min en dit voornamelijk rond en in de stad Qandala die het probeert te veroveren op de Puntlandse ordetroepen. Deze laatste drijven deze aanvallen terug met de hulp van hun internationale partners.[295]

6.3. Betwiste Gebieden

In de drie regio's wordt geweld tussen personen van verschillende clans gemeld.

De gewapende confrontaties tussen de verschillende partijen die controle willen over het gebied doen zich in de drie districten voor. Er gebeuren enkele hit-and-runaanvallen op het dorp Whidwidh doorheen het jaar (januari 2016, februari 2016 en maart 2016) door de milities van Khatumo.

[292] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), s.d., url
[293] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), s.d., url
[294] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), s.d., url
[295] Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), s.d., url

6.4. Overzicht van de dodelijke slachtoffers per kwartaal

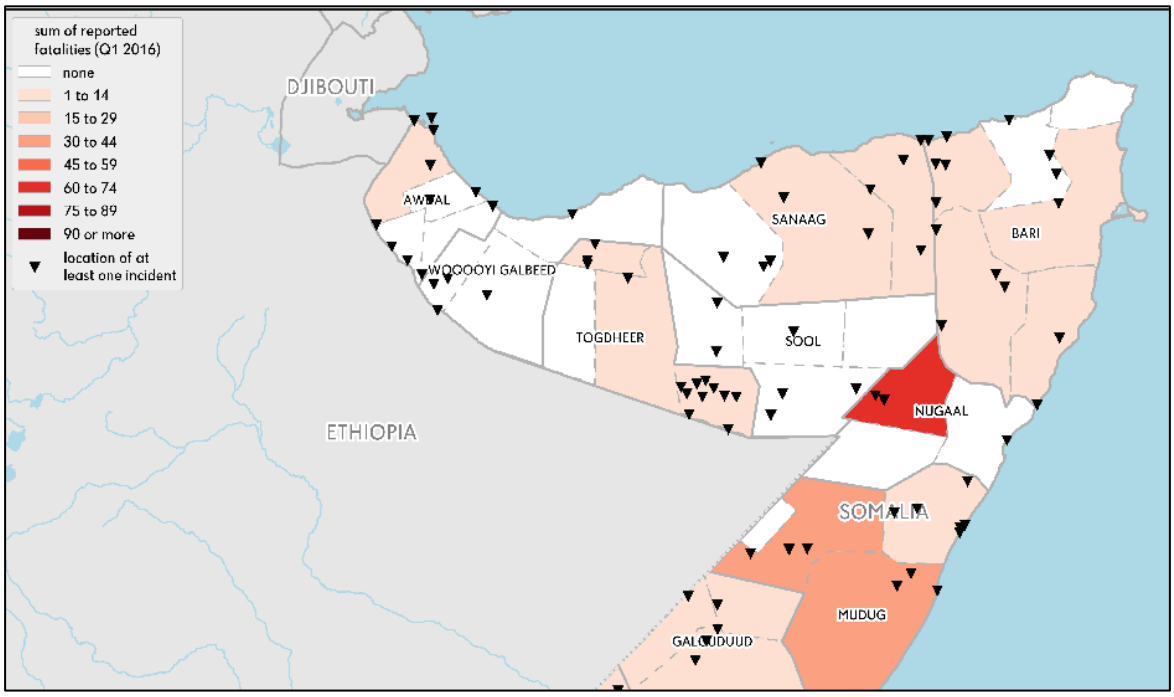

Overzicht dodelijke slachtoffers in Somaliland, Puntland en Sool, Sanaag en Cayn: eerste kwartaal 2016[296]

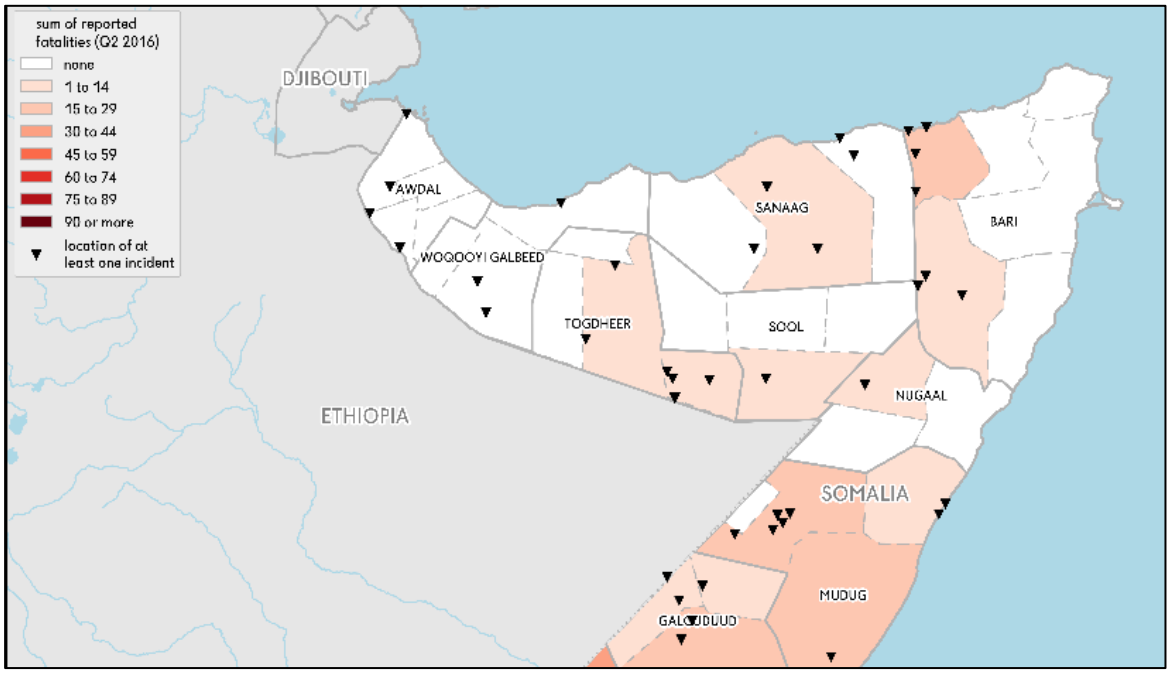

Overzicht dodelijke slachtoffers in Somaliland, Puntland en Sool, Sanaag en Cayn: tweede kwartaal 2016[297]

[296] Austrian Centre for Country of Origin and Asylum Research and Documentation (ACCORD) via Ecoi.net, 03/05/2016, url

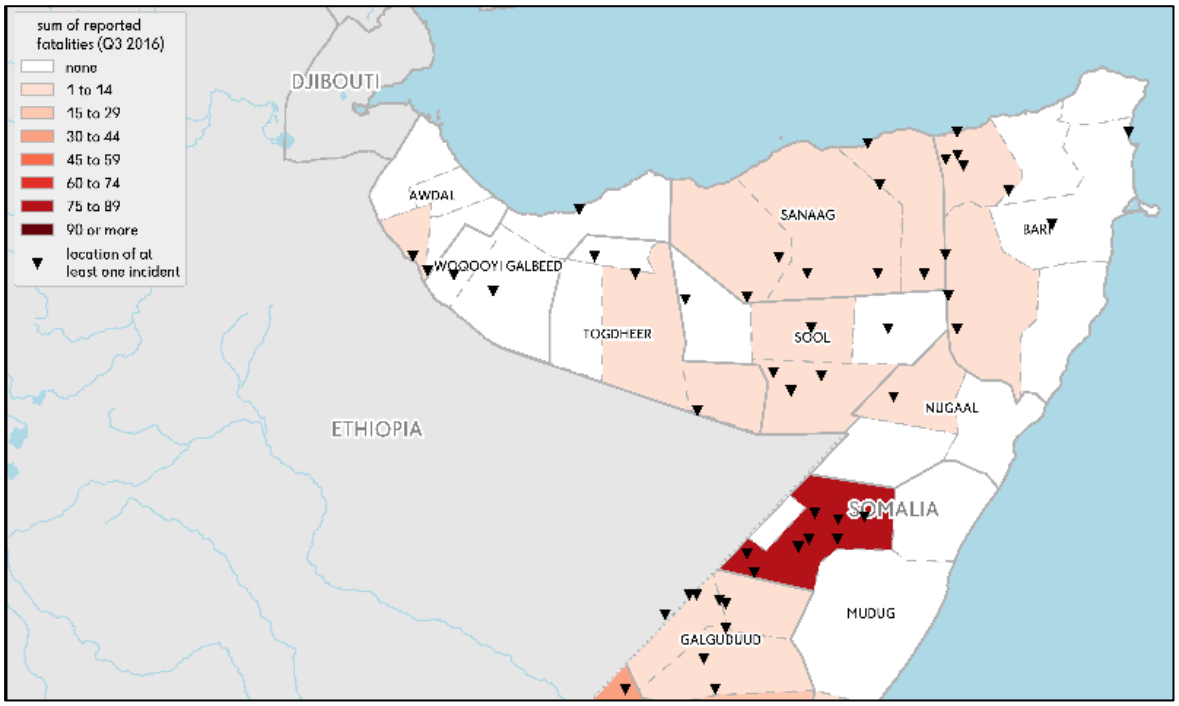

Overzicht dodelijke slachtoffers in Somaliland, Puntland en Sool, Sanaag en Cayn: derde kwartaal 2016[298]

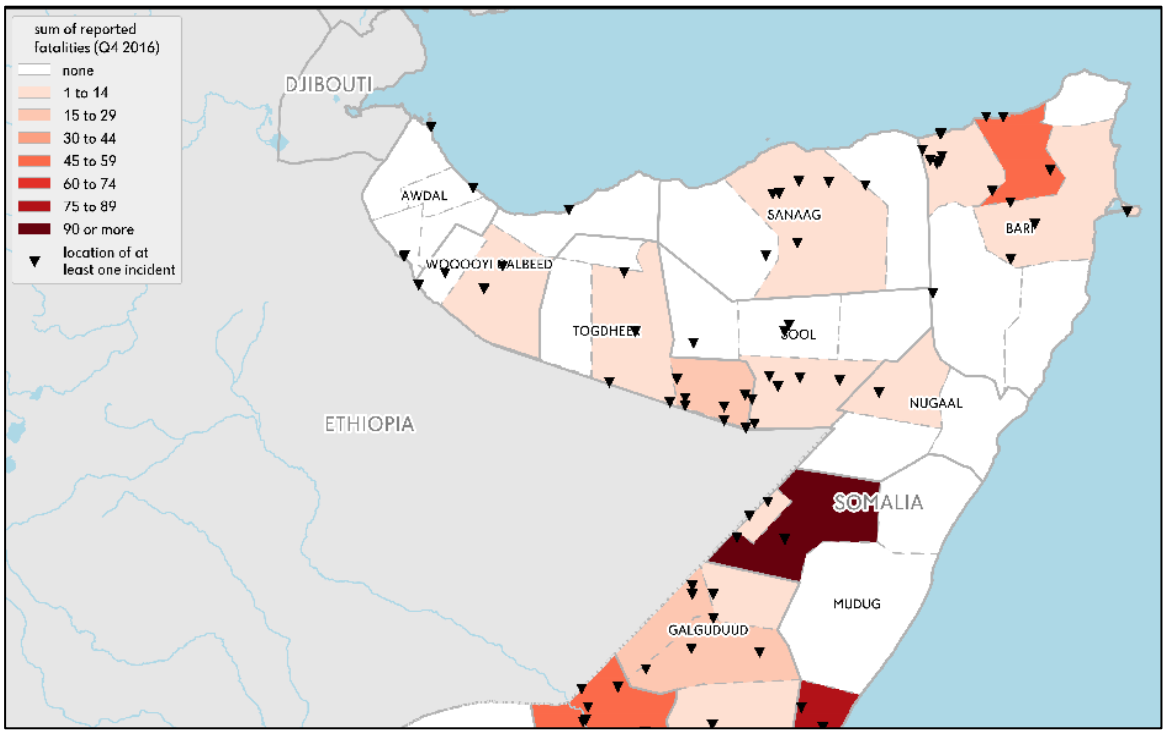

Overzicht dodelijke slachtoffers in Somaliland, Puntland en Sool, Sanaag en Cayn: vierde kwartaal 2016 [299]

[297] Austrian Centre for Country of Origin and Asylum Research and Documentation (ACCORD) via Ecoi.net, 04/08/2016, url
[298] Austrian Centre for Country of Origin and Asylum Research and Documentation (ACCORD) via Ecoi.net, 08/11/2016, url

7. Verplaatsingen van de bevolking

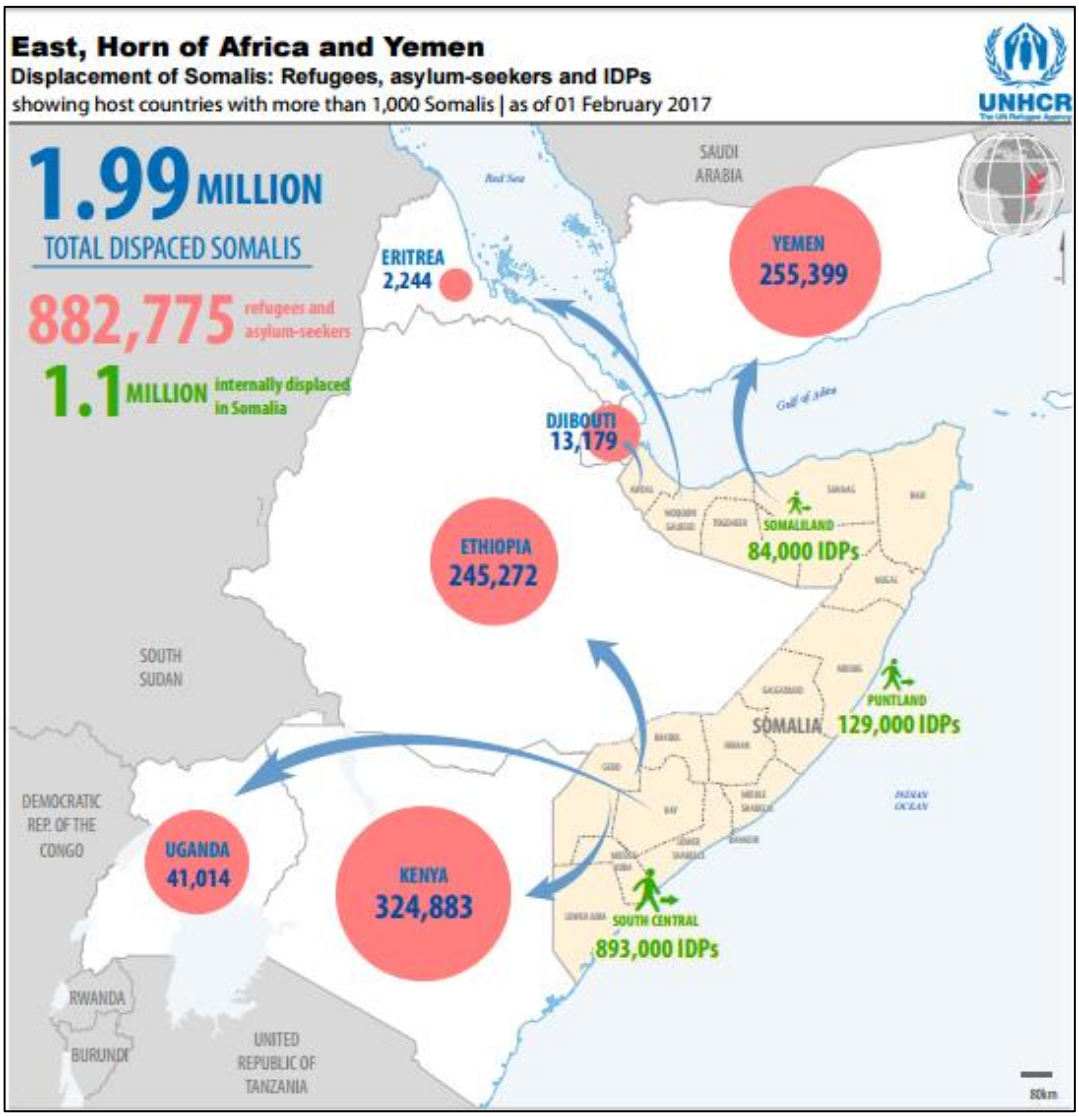

Overzicht van het aantal Somalische vluchtelingen, asielzoekers en ontheemden op 2 februari 2017[300]

Deze kaart van UNHCR toont het totaal aantal IDP's in Puntland en Somaliland in februari 2017. Het toont ook het aantal Somalische vluchtelingen in de buurlanden, zonder onderscheid volgens de regio van herkomst in Somalië.[301]

Volgens een rapport van Internal Displacement Monitoring Centre (IDMC) van maart 2015 komt zowel in Somaliland als in Puntland conflict grotendeels voort uit geweld tussen gemeenschappen. Spanningen tussen gemeenschappen nemen in bijvoorbeeld Sool en Sanaag traditioneel toe tijdens

[299] Austrian Centre for Country of Origin & Asylum Research and Documentation (Accord) via Ecoi.net, 08/02/2017, url
[300] UN High Commissioner for Refugees [UNHCR] via Ecoi.net, 16/02/2017, url
[301] UN High Commissioner for Refugees [UNHCR] via Ecoi.net, 16/02/2017, url

het droogteseizoen. Conflicten over waterbronnen en graasland zijn de voornaamste oorzaken van binnenlandse ontheemding. Het noordoosten van Sool is volgens IDMC gevoelig voor conflict door rivaliteit tussen Somaliland, Puntland en de staat Khatumo.[302]

Vanaf de tweede helft van 2016 registreert UNHCR een stijgend aantal binnenlandse ontheemden door de droogte. Onderstaande kaarten tonen voor de periode van november 2016 tot en met april 20417 het aantal verplaatsingen als gevolg van de droogte. In het noorden van Somalië zijn de regio's Toghdeer, Sool en Sanaag het meest getroffen. In Sool hebben zich tussen 1 november 2016 en 30 april 2017 81.359 personen verplaatst omwille van de droogte, in Toghdeer 36.513 en in Sanaag 25.851. De hele regio Mudug ziet ook een groot aantal verplaatsingen omwille van de droogte (96.732) maar dit cijfer maakt geen onderscheid tussen het noordelijk deel van Mudug dat deel uitmaakt van Puntland en het zuidelijk deel dat bij Zuid- en Centraal-Somalië hoort.[303]

[302] Internal Displacement Monitoring Centre (IDMC), 18/03/2015, url webpage cannot be foudn
[303] United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR), 09/05/2017, url

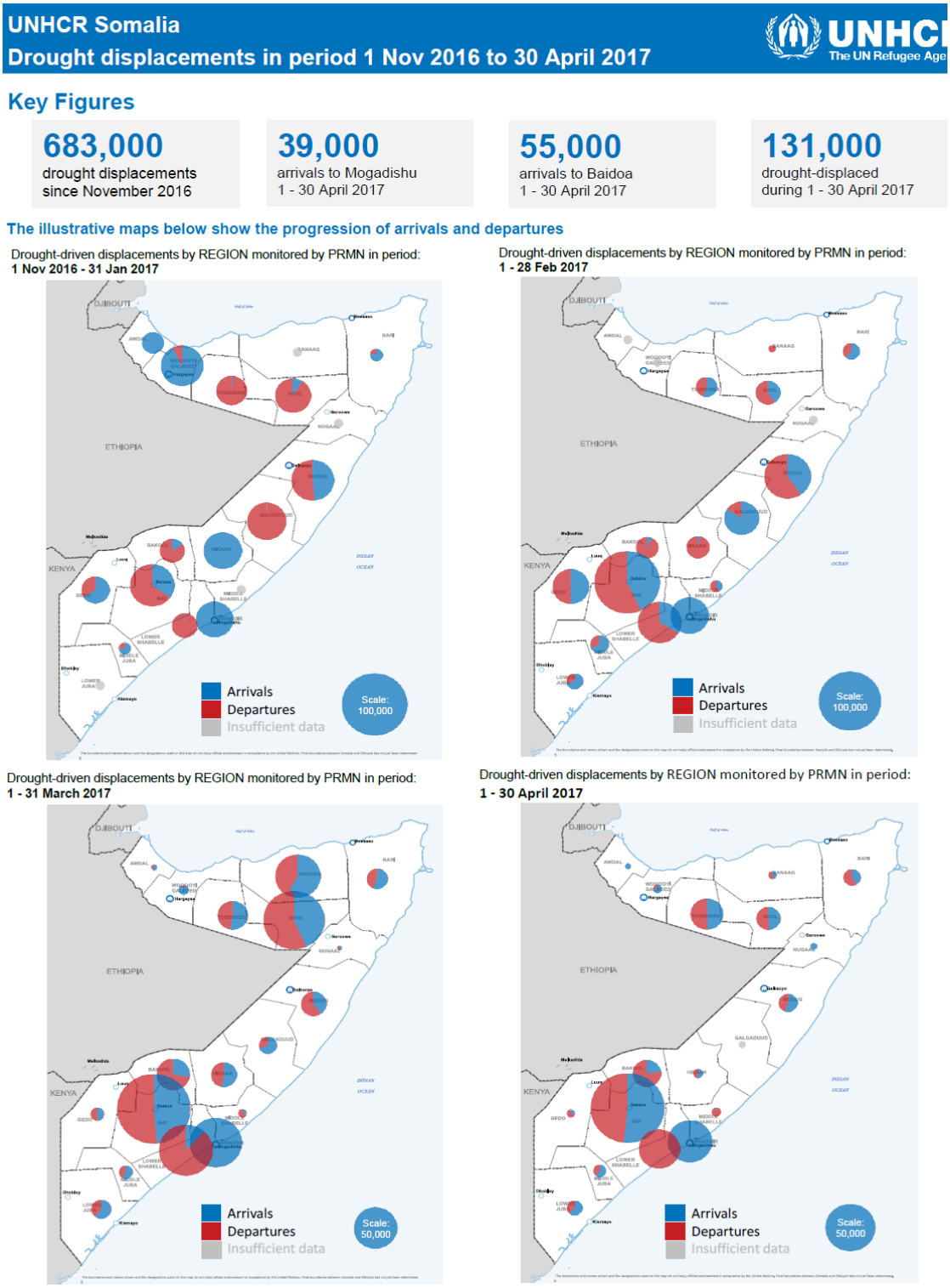

Ontheemding door droogte tussen 1 november 2016 en 30 april 2017[304]

[304] UN High Commissioner for Refugees (UNHCR), 09/05/2017, url

Wat de algemene mobiliteit in heel Somalië betreft, stelt het recentste rapport van het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken dat er doorheen Somalië *checkpoints* geïnstalleerd zijn door regeringstroepen, regeringsgezinde milities, gewapende milities, clanfacties en Al Shabaab. Deze *checkpoints* verhinderen de mobiliteit en inwoners worden er blootgesteld aan plundering, afpersing, pesterijen en geweld. Wegblokkades bemand door gewapende actoren en aanvallen op humanitair personeel beperken ernstig de bewegingsvrijheid en de levering van hulpgoederen in zuidelijke en centrale sectoren in het land.[305]

7.1. Puntland

Norwegian Refugee Council (NRC) schrijft in maart 2015 op basis van een studie op het terrein in december 2014 dat het merendeel van de IDP's in Puntland afkomstig is uit Zuid-Somalië. Slechts een klein deel is afkomstig van elders in Puntland. In beide gevallen zijn ze op de vlucht geslagen voor conflict, onveiligheid, droogte en daaropvolgend verlies van bestaansmiddelen. In 2012 heeft de Puntlandse overheid een ontwerp van beleid voor IDP's opgesteld, waarin het recht op een permanent verblijf in Puntland is vastgelegd. Samen met UNHCR en internationale ngo's wil de overheid werken aan de lokale integratie van de IDP's. In het rapport van maart 2015 beschrijft en analyseert NRC de praktische en wettelijke uitdagingen van de implementatie.[306]

Ook in 2016 en 2017 zijn conflict, onveiligheid en droogte nog steeds de voornaamste katalysatoren van ontheemding.[307]

Er komen nog steeds vluchtelingen uit Jemen aan in het noorden van Somalië. Zo zijn in januari 2017 312 Somaliërs en 73 Jemenieten per boot in Bosaso aangekomen.[308]

De inname van Qandala, in de regio Bari, heeft in oktober 2016 22.700 mensen op de vlucht gedreven. De secretaris-generaal van de VN schrijft in januari 2017 dat de meesten nog niet zijn teruggekeerd.[309]

De stad Galkayo heeft sinds de val van Siad Barre in 1991 meerdere opstoten van geweld gekend en heeft ook een historische aanwezigheid van IDP's uit andere delen van het land. Geweld tussen de twee grote clans in Galkayo, de infiltratie van gewapende strijders op de vlucht vanuit het zuiden en van piraten, en geopolitieke gebeurtenissen zijn allemaal destabiliserende factoren die geleid hebben tot gedwongen verplaatsing, zowel van inwoners als van IDP's. Bevragingen bij de IDP's in Galkayo op verschillende tijdstippen (2010, 2014) tonen dat het merendeel van de IDP's in Galkayo ontheemd is door geweld en onveiligheid, anderen door droogte of het verlies van eigendom.[310]

De informatie over aantallen en herkomst van IDP's is rudimentair en fragmentarisch.[311] Studies door internationale en humanitaire organisaties op verschillende momenten (2005, 2007, 2011) tonen dat ongeveer 30% van de IPD's afkomstig is uit de regio Banaadir. Een andere grote groep komt uit andere regio's van Zuid- en Centraal-Somalië (72 % volgens info van Danish Refugee Council (DRC) en UNHCR van 2007, ongeveer 30% volgens een studie van 2014). Volgens de studie van 2014 is ongeveer 7% afkomstig uit de regio Mudug.[312]

[305] US Department of State (USDOS), 03/03/2017, url
[306] Norwegian Refugee Council (NRC), 03/2015, url
[307] UNHCR, Inside Somalia, drought displacement growing, 17/02/2017, url
[308] UN High Commissioner for Refugees (UNHCR), 31/01/2017, url
[309] United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), 06/12/2016, url
[310] Food Security and Nutrition Analysis Unit (FSNAU), 2010, p. 6, url; Observatory of Conflict and Violence Prevention (OCVP), 11/05/2015, pp.xi, 28, url; WASH Cluster, 05/2014, url
[311] Food Security and Nutrition Analysis Unit – Somalia (FSNAU), 07/10/2010, url
[312] Danish Refugee Council (DRC), United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR), 2007, p. 8, url

Uit gesprekken met de bevolking in april 2014 leiden humanitaire organisaties af dat 58% van de IDP's in het noordelijk deel van Galkayo behoort tot de clan Rahanweyn en 20% verklaart Bantoe te zijn. In 2005 stelde UNDP dat de meerderheid Bantoe was. Volgens een rapport van FSNAU uit 2010 maken de Darod uit Mogadishu en Kismayo ook een groot deel uit van de IDP-populatie.[313]

Cedoca merkt op dat het rapport van DRC en UNHCR uit 2007 ook vermeldt dat sommige van de IDP's oorspronkelijk bewoners van Galkayo zijn, maar bij terugkeer na een periode van ontheemding elders in Somalië, als IDP's leven in hun oorspronkelijke woonplaats Galkayo.[314]

De opflakkering van het conflict in Galkayo (zie hoofdstuk 4.2.5.) heeft een groot aantal inwoners van de stad doen vluchten. Volgens Justin Brady, hoofd van het UN OCHA-kantoor in Somalië die de stad Galkayo bezoekt in oktober 2016, zijn er op dat moment meer dan 75.000 IDP's in deze stad. Volgens UN OCHA zijn 80 % van deze ontheemden vrouwen, kinderen en ouderen.[315] In Noord-Galkayo zijn er 8 IDP-kampen en in het zuiden van deze stad 13. Ongeveer 40.000 van de IDP's zijn door het geweld gedwongen een tweede keer te verhuizen naar een veiliger plek.[316]

UN OCHA meldt in oktober 2016 dat het periodiek geweld in Galkayo voortduurt en dat 50.000 mensen ontheemd zijn. Lokale autoriteiten merken op dat dit getal in realiteit wel hoger kan zijn omdat er nog steeds mensen aan het vluchten zijn. De autoriteiten in Zuid-Mudug schatten dat 70.000 mensen ontheemd zijn alleen al in Zuid-Galkayo. De overgrote meerderheid (90%) onder hen zijn IDP's van het zuidelijke gedeelte van de stad. Deze gegevens zijn niet volledig, voegt OCHA eraan toe, omdat de situatie nog steeds erg volatiel is. Humanitaire organisaties die werkzaam zijn in Galkayo schatten dat 60% van de ontheemden IDP'S zijn die voor een tweede maal moeten vluchten. Een controle ter plaatse door de humanitaire organisaties en lokale autoriteiten bevestigen dat sommige IDP-nederzettingen en gastgemeenschappen in de buurt van Garsoor verlaten zijn. In Noord-Galkayo zijn de IDP-kampen Al AMin-1, Afartakare, Kulmie en New Doonyaal ook verlaten. Volgens informatie verzameld door OCHA zijn het Qoraxay en Midnino IDP-nederzetting in Zuid-Galkayo ook verlaten. Gedeeltelijke verplaatsing van IDP's wordt ook waargenomen in Noord-Galkayo inclusief de Al Amin-2, Bulo Kontrol en Warshad Gallay en Bulo Jawan, Bolo Noto, Ceel Gaab en Hiraan-1 in Zuid- Galkayo.[317]

De Speciale Vertegenwoordiger van de secretaris-generaal van de VN voor Somalië, Michael Keating, meldt eind december 2016 dat van de 90.000 mensen die de stad waren ontvlucht, 30.000 nog steeds niet zijn teruggekeerd. Dit heeft te maken met de opflakkering van het geweld op 21 december 2016 in de stad waardoor de terugkeer stopt en een nieuwe migratie op gang komt.[318]

Naast geweld doet in 2016 en 2017 ook de droogte de inwoners van Mudug op de vlucht slaan. In een document van 15 februari 2017 schrijft de Puntlandse overheid dat de stad Galkayo een van de plaatsen is in Puntland die het hoogst aantal IDP's ten gevolge de droogte opvangt. Het zou gaan om 2.300 geregistreerde personen. Eind januari 2017 ligt de schatting op ongeveer 8.000 personen.[319] UNHCR publiceert cijfers over de verplaatsingen van de bevolking omwille van de droogte. Die cijfers tonen dat tussen november 2016 en eind april 2017 ongeveer 30.000 personen hun toevlucht

[313] Food Security and Nutrition Analysis Unit – Somalia, 07/10/2010, p. x, 6, url; Observatory of Conflict and Violence Prevention (OCVP), 2011, p. 16, url; WASH Cluster, REACH Initiative, Education Cluster, Shelter Cluster, 05/2014, p. 4, url
[314] Danish Refugee Council (DRC), United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR), 2007, p. 8, url
[315] United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), 24/10/2016, url
[316] UNICEF, 14/12/2016, url
[317] OCHA, 14/10/2016, url
[318] UNSOM, 24/12/2016, url
[319] Ministry of Interior of Puntland, 15/02/2017, url; United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR), 31/01/2017, url

hebben gezocht in het district Galkayo. Het overgrote deel van hen is afkomstig uit de eigen regio Mudug.[320]

Transporten van humanitaire en basisvoorzieningen door commerciële initiatieven tussen Noord- en Zuid-Galkayo blijven gehinderd door de wegblokkade die beide overheden hebben ingesteld, zo meldt UN OCHA begin maart 2017. Humanitaire organisaties organiseren de bevoorrading daarom via alternatieve landwegen. Dat is niet alleen gevaarlijker maar ook duurder en wellicht ontoegankelijk tijdens het komende regenseizoen.[321] In januari 2017 hebben lokale autoriteiten een akkoord gesloten over de heropening van secundaire wegen. De hoofdweg tussen noord en zuid blijft gesloten. Gemengde patrouilles, met veiligheidspersoneel van noord en zuid, zien toe op de ontmanteling van wegversperringen, de terugtrekking van milities en een verbeterde doorgang voor humanitaire goederen.[322]

Ambtenaren van de GIA weigeren de inwoners van Puntland toegang doorheen 2016 en blijven autobestuurders met een Puntlandse nummerplaat arresteren. Deze praktijk is in januari 2015 begonnen, wanneer een voormalig verkeerssupervisor van Galmudug aankondigt dat bestuurders van voertuigen met een Puntlandse nummerplaat kunnen beboet, gearresteerd en opgesloten worden voor 24 uur.[323]

Puntlandse autoriteiten blijven het transport van goederen bannen via de weg van de haven in Berbera in Somaliland naar de steden in Puntland, inclusief Garowe en Galkayo. Deze ban beperkt de mogelijkheden van hulpverleners om hulpgoederen te leveren aan de kwetsbare Puntlandse bevolking.[324]

7.2. Somaliland

In Somaliland woont de helft van de IDP's, volgens informatie van Radio Ergo in februari 2014, in Hargeisa en 25.000 IDP's wonen in de op een na grootste stad, Burao. Volgens de directeur van een vluchtelingenkamp in Hargeisa gaat het om IDP's die hun vee zijn verloren door terugkerende periodes van droogte en hongersnood en om personen die in de loop van de voorbije twintig jaar hun woonplaats in het zuiden van Somalië ontvlucht zijn omwille van het conflict.[325] IOM schrijft in een rapport van februari 2014 dat de meeste IDP's in Somaliland voormalige vluchtelingen zijn die er na hun terugkeer niet in slagen om hun huis of grond terug te krijgen. De autoriteiten vinden geen oplossing voor dat probleem.[326]

Somaliland trekt aan de alarmbel over het hoge aantal jongeren dat er wegvlucht naar Europa. Volgens de Somalilandse immigratieverantwoordelijke vertrekken maandelijks 300 personen, voornamelijk jonge mannen, uit Somaliland. In Somaliland is 60 à 70 % van de jongeren werkloos. Jamma Musse, het hoofd van het Hargeisa Cultural Center, wijt het vertrek aan een gebrek aan hoop op een betere toekomst en aan een generatieconflict. De jongeren die zijn opgegroeid in een stabielere omgeving en een ontluikende democratie hebben andere verwachtingen dan de oudere generatie.[327] Een studie van Rift Valley Institute uit 2016 belicht de motieven en gevolgen van het vertrek van grote aantallen jongeren uit zowel Somaliland als Puntland.[328]

[320] UN High Commissioner for Refugees (UNHCR), 09/05/2017, url
[321] United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (UN OCHA), 07/03/2017, url
[322] UN Security Council, Report of the Secretary-General on Somalia, 09/05/2017, url
[323] US Department of State (USDOS), 03/03/2017, url
[324] US Department of State (USDOS), 03/03/2017, url
[325] Radio Ergo, 6/11/2013, url; UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (UNOCHA), 9/12/2013, url
[326] International Organization for Migration (IOM), 02/2014, url
[327] Integrated Regional Information Networks (IRIN) (Riordan K.), 16/07/2015, url
[328] Rift Valley Institute, 2016, url

Somaliland verbiedt de toegang tot Somaliland van federale ambtenaren, inclusief deze van Somalilandse origine die beweren de belangen van Hargeisa te verdedigen in Mogadishu. Het verbiedt ook zijn inwoners om naar Mogadishu te reizen om deel te nemen aan het federale regeringsproces of culturele activiteiten.[329]

[329] US Department of State (USDOS), 03/03/2017, url

Samenvatting

Tijdens de verslagperiode vanaf 1 januari 2016 tot 1 juni 2017 hebben in Puntland, Somaliland en de betwiste gebieden gewelddadige incidenten plaatsgevonden. De gewelddaden die zich hebben voorgedaan in deze periode kunnen ruwweg in vijf categorieën worden onderverdeeld: aanslagen en gerichte moorden, confrontaties met Al Shabaab, gewelddadige acties van de IS-factie (enkel actief in Puntland), geweld tussen clanmilities en confrontaties tussen verschillende ordediensten. Als gevolg van dit geweld in de regio vallen er soms burgerslachtoffers en slaan inwoners op de vlucht waardoor ze (tijdelijk) ontheemd zijn. In het algemeen, stellen verschillende bronnen, gaan alle strijdende partijen zich te buiten aan ernstige misbruiken tegen de burgers gedurende de gevechten en in de door hen gecontroleerde gebieden.

Verschillende bronnen beschrijven de veiligheidssituatie in de gebieden die Somaliland onder controle heeft als stabiel. Er doet zich geweld voor door de verschillende clans en de milities van Khatumo waarbij soms burgerdoden vallen.

Wat Puntland betreft, meldt het recentste rapport van de UN Monitoring Group dat de IS-factie onder leiding van Mu'min en de gewelddadige reactie van Al Shabaab tegen deze factie als evenementen die de veiligheidssituatie in de regio sterk beïnvloeden. Al Shabaab voert de eerste hotelbomaanslag uit in de regio tijdens de verslagperiode en een opmerkelijke amfibieaanval. Verschillende bronnen stellen dat het Al Shabaab actiever is in de verslagperiode.

Vanaf de tweede helft van 2016 worden er acties gemeld van de IS-factie onder leiding van Mu'min met als belangrijkste wapenfeit de strijd om de kuststad Qandala in november en december 2016. IS controleert kort deze stad. Hoewel deze IS-factie als kleine groepering begon (zo'n 30 man) stellen verschillende bronnen dat hun troepenmacht op een jaar tijd sterk is toegenomen. Eind mei 2017 voert IS haar eerste zelfmoordaanslag uit in Bosaso waarbij burgers om het leven komen.

In de stad Galkayo zijn er tijdens deze verslagperiode gewapende conflicten tussen Puntland en de GIA en clanmilities met ettelijke dodelijke slachtoffers tot gevolg. Dit geweld piekt in de maanden oktober en november 2016. Dit heeft geleid tot een massale vluchtelingenstroom uit de stad, inclusief ontheemding uit IDP-kampen. Volgens HRW hebben beide partijen weinig oog voor de burgers en hun bezittingen. Sinds december 2016 is er een vredesakkoord en worden er minder gewelddaden waargenomen.

Tijdens deze verslagperiode concluderen verschillende bronnen dat de Puntlandse veiligheidsdiensten ernstig onder druk staan: ze dienen de lange grens met Zuid- en Centraal-Somalië te bewaken, de rebellerende clans in Sool en Sanaag onder controle te houden, vijandige gewapende groepen in Galkayo te bestrijden (tegen de strijdkrachten van de GIA), te vechten in het Galgalagebergte tegen Al Shabaab en in Qandala tegen de militie van Gallan.

In de betwiste gebieden vallen burgerdoden door het geweld tussen personen of milities van verschillende clans.

In de verslagperiode komen vluchtelingenstromen op gang door het geweld (en dit voornamelijk in Galkayo en tijdens de inname van Qandala door de IS-factie) en de toenemende droogte. In het noorden van Somalië zijn de regio's Toghdeer, Sool en Sanaag het meest getroffen door deze droogte.

Wat de conflictgerelateerde ontheemding betreft, stelt de VN-Veiligheidsraad dat er een scherpe toename was in het jaar 2016 waardoor er ernstige bezorgdheid is omtrent de veiligheid en bescherming van deze ontheemden, in het bijzonder wat vrouwen en kinderen betreft.

Bibliografie

Rechtstreekse contacten

Hoehne M., onderzoeker en docent aan het Institut für Ethnologie (Universität Leipzig), e-mail, 02/06/2017, markus.hoehne@uni-leipzig.de

Rukasha C., hoofd van het Sub Office-South Central – OCHA Somalia, e-mail, 11/06/2017, rukasha@un.org

Geschreven en audiovisuele bronnen

ACAPS, *Briefing note, Somalia: displacement in Gaalkacyo*, 20/10/2016, https://www.acaps.org/country/somalia/special-reports [geraadpleegd op 26/04/2017]

Adam Smith International, *Building capability and accountability within the Somaliland army and coastguard*, s.d., http://www.adamsmithinternational.com/explore-our-work/east-africa/somalia/building-capability-and-accountability-within-the-somaliland-army-and-coast [geraadpleegd op 02/05/2017]

Africa in Transition (Campbell J.), *Return of Somali Pirates Alerts Pentagon and Ships, Churning Famine and Sea,* 11/05/2017, http://blogs.cfr.org/campbell/2017/05/11/return-of-somali-pirates-alerts-pentagon-and-ships-churning-famine-and-sea/ [geraadpleegd op 15/05/2017]

Africa Research Institute (Paice E.), *Negotiating peace in Somalia – an insight from Somaliland*, 08/05/2013, http://www.africaresearchinstitute.org/blog/peace-in-somalia/ [geraadpleegd op 02/01/2014]

Agence France-Presse (AFP), *Somalia's Puntland suspends polls, warning of violence*, 14/07/2013, http://www.garoweonline.com/artman2/publish/Somalia_27/Somalia_s_Puntland_suspends_polls_warning_of_violence.shtml [geraadpleegd op 12/12/2013]

Agence France-Presse (AFP) via Daily Mail*, IS claims first suicide attack in Somalia,* 24/05/2017, http://www.dailymail.co.uk/wires/afp/article-4536906/IS-kills-five-suicide-attack-Somalia.html [geraadpleegd op 21/06/2017]

AllAfrica.com, *Somalia: A Senior Puntland Official Injured in Galkayo Town*, 27/02/2017, http://allafrica.com/stories/201702280132.html [geraadpleegd op 03/05/2017]

Al Jazeera, *Somaliland waits for international recognition*, 18/05/2013, http://www.aljazeera.com/video/africa/2013/05/201351802149541959.html [geraadpleegd op 02/01/2014]

Al Jazeera, *Fighting in Somalia's Galkayo city kills 29 - Fragile ceasefire brokered by Dubai breaks down between rivals of Galmudug and Puntland as officials confirm death toll,* 07/11/2016, http://www.aljazeera.com/news/2016/11/fighting-somalia-galkayo-city-kills-29-161107093724400.html [geraadpleegd op 24/04/2017]

Andreas Tiwald, *The security situation in Somalia* in: Austrian Federal Ministry pf the Interior, *Somalia. Security, Minorities & Migration,* Austrian Federal Ministry of the Interior, Vienne, 2013

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Somalia – October 2016 Update*, 07/10/2016, http://www.crisis.acleddata.com/somalia-october-2016-update/ [geraadpleegd op 20/04/2017]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *ACLED Version 7 (1997 – 2016) Somalia*, sd, http://www.acleddata.com/wp-content/uploads/2017/01/Somalia.xlsx [geraadpleegd op 21/03/2017]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *2017 Realtime Monthly All Africa File, January 2017*, s.d., http://www.acleddata.com/data/realtime-data/ [geraadpleegd op 24/04/2017]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED) Guide for Media Users*, 01/01/2017, http://www.acleddata.com/wp-content/uploads/2017/01/ACLED_User-Guide-for-Media_2017.pdf [geraadpleegd op 28/04/2017]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Realtime 2017 All Africa File (updated 25th March 2017)*, 18/03/2017, http://www.acleddata.com/wp-content/uploads/2017/03/ACLED-All-Africa-File_20170101-to-20170325.xlsx [geraadpleegd op 21/03/2017]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Real-time analysis of African Political Violence, Conflict trends (no 58),* 01/05/2017, http://reliefweb.int/report/world/conflict-trends-no-58-real-time-analysis-african-political-violence-may-2017 [geraadpleegd op 15/06/2017]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *2017 Realtime Complete All Africa File* [website], laatste update 10/06/2017, http://www.acleddata.com/data/realtime-data/ [geraadpleegd op 15/06/2017]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED),Africa data, Version 7 – 1997 – 2016, s.d., http://www.acleddata.com/data/acled-version-7-1997-2016/ [geraadpleegd op 24/04/2017]

Austrian Centre for Country of Origin and Asylum Research and Documentation (ACCORD), *Somalia, 1. Quartal 2016: Kurzübersicht über Vorfälle aus dem Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED),* 03/05/2016, http://www.ecoi.net/file_upload/90_1462277104_2016q1somalia-de.pdf [geraadpleegd op 25/04/2017]

Austrian Centre for Country of Origin and Asylum Research and Documentation (ACCORD) via Ecoi.net, *Somalia 2. Quartal 2016: Kurzübersicht über Vorfälle aus dem Armed Conflict Location & Event Data Project* (ACLED), 04/08/2016, http://www.ecoi.net/file_upload/4765_1470728693_2016q2somalia-de.pdf [geraadpleegd op 25/04/2017]

Austrian Centre for Country of Origin and Asylum Research and Documentation (ACCORD) via Ecoi.net, *Somalia, 3. Quartal 2016: Kurzübersicht über Vorfälle aus dem Armed Conflict Location & Event Data Project* (ACLED), 08/11/2016, http://www.ecoi.net/file_upload/5250_1479282635_2016q3somalia-de.pdf [geraadpleegd op 25/04/2017]

Austrian Centre for Country of Origin & Asylum Research and Documentation (ACCORD) via Ecoi.net, *Somalia, year 2016: Update on incidents according to the Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED),* 08/02/2017, http://www.ecoi.net/file_upload/5250_1486726954_2016ysomalia-en.pdf [geraadpleegd op 25/04/2017]

Brady J. (@JTBrady), *Renewed Reports of Clashes and Roadblocks in #Galkayo proves that hope is not a strategy*[Twitterpost], 12/02/2017, https://twitter.com/JustinTBrady/status/830794329824358401 [geraadpleegd op 03/05/2017]

British Broadcasting Corporation (BBC), *Puntland troops stage short mutiny 'over unpaid salaries'*, 26/02/2017, http://www.bbc.com/news/world-africa-39096892 [geraadpleegd op 21/03/2017]

Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA) Staatendokumentation (Tiwald A.), *Analyse zu Somalia: Lagekarten zur Sicherheitslage*, 12/10/2015, http://www.ecoi.net/file_upload/1729_1445329638_soma-analyse-lagekarten-2015-10-12-endversion.pdf [geraadpleegd op 25/04/2017]

Dahl J., *Political situation in Somalia,* 12/2016, http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Somalia_map_states_regions_districts.png#file [geraadpleegd op 28/04/2017]

Dalsan Radio, *Anonymous Gunman Kidnap Somaliland Vehicle in Awdal*, 13/04/2015, url [geraadpleegd op 20/04/2017]

Dalsan Radio, *Khatumo leader in Djibouti for a peace deal*, 06/02/2017, http://radiodalsan.com/en/khatumo-leader-in-djibouti-for-a-peace-deal/ [geraadpleegd op 21/03/2017]

Danish Immigration Service (DIS) via Ecoi.net, *South and Central Somalia – Security Situation, Al Shabaab Presence, and Target Groups, Report based on interviews in Nairobi, Kenya*, 3 to 10 December 2016,08/03/2017, http://www.ecoi.net/file_upload/1788_1489062832_som.pdf [geraadpleegd op 25/04/2017]

Danish Refugee Council (DRC), United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR), *Report On profiling of internally displaced persons Gaalkacyo*, 2007, http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/F9C6C0184EA3254C852572FE0070C928-Full_Report.pdf [geraadpleegd op 25/04/2017]

Food Security and Nutrition Analysis Unit (FSNAU), *Somalia. Administrative units*, 01/2005, http://www.fsnau.org/downloads/Somalia-Administrative-Units.pdf [geraadpleegd op 21/03/2017]

Food Security and Nutrition Analysis Unit (FSNAU), *Livelihood Baseline Analysis Galkayo-Urban, Technical Series Report No VI. 34*, 07/10/2010, http://www.fews.net/sites/default/files/documents/reports/so_Galkayo-Urban-Baseline-Report.pdf [geraapleegd op 15/06/2017]

Foreign Affairs (Felbab-Brown V.), *Saving Somalia (Again). How reconstruction stalled – and what to do about it*, 23/06/2015, https://www.foreignaffairs.com/articles/somalia/2015-06-23/saving-somalia-again?cid=soc-tw-rdr [geraadpleegd op 14/07/2015]

Finnish Immigration Service, *Somalia Security Situation April 2016*, 04/05/2016, http://www.migri.fi/download/68429_Somalia_security_situation_April_2016.pdf?2e9de7ec21bdd388 [geraadpleegd op 28/04/2017]

Garowe online, *Somalia: Puntland suspends elections, tensions diffused [Special Report]*, 14/07/2013, http://www.garoweonline.com/artman2/publish/Somalia_27/Somalia_Puntland_suspends_elections_tensions_diffused_Special_Report.shtml [geraadpleegd op 12/12/2013]

Garowe online, *Somalia: Puntland MPs approve nomination of new parliament bill*, 24/07/2013, http://www.garoweonline.com/artman2/publish/Somalia_27/Somalia_Puntland_MPs_approve_nomination_of_new_parliament_bill.shtml [geraadpleegd op 26/09/2014]

Garowe online, *Somalia: Puntland VP responds to presidential candidates' comments over Taleh visit*, 31/10/2013, http://www.garoweonline.com/artman2/publish/Somalia_27/Somalia_Puntland_VP_responds_to_presidential_candidates_comments_over_Taleh_visit.shtml [geraadpleegd op 12/12/2013]

Garowe online, *Somalia: 6 killed in battle near Galkayo, Federal Govt accused of 'arming militia',* 01/11/2013, http://allafrica.com/stories/201311020007.html [geraadpleegd op 12/12/2013]

Garowe online, *Somalia: Parliament elects Dr. Abdiweli Gaas as new Puntland President*, 08/01/2014, http://www.garoweonline.com/artman2/publish/Somalia_27/Somalia-Parliament-elects-Dr-Abdiweli-Gaas-as-new-Puntland-President.shtml [geraadpleegd op 09/01/2014]

Garowe online, *Somalia: 5 militants killed as Puntland forces attack terrorist hotbed*, 13/02/2015, http://www.garoweonline.com/page/show/post/1733/somalia-5-militants-killed-as-puntland-forces-attack-terrorist-hotbed [geraadpleegd op 16/07/2015]

Garowe online, *Somalia: Forces in tumult over rights, says Ex-Puntland security commander*, 25/06/2015, http://www.garoweonline.com/page/show/post/2976/somalia-forces-in-tumult-over-rights-says-expuntland-security-commander [geraadpleegd op 14/07/2015]

Garowe online, *Somalia: Progress made in quelling tension, says Puntland Security Minister,* 12/07/2015, http://www.garoweonline.com/page/show/post/3111/somalia-progress-made-in-quelling-tension-says-puntland-security-minister [geraadpleegd op 14/07/2015]

Garowe online, 26/05/2016, *Mine blast kills Puntland soldiers, fighting in southern Somalia*, 26/05/2016, http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/mine-blast-kills-puntland-soldiers-fighting-in-southern-somalia [geraadpleegd op 20/04/2017]

Garowe online, *Anti-militant raids in central Somalia, landmine attacks in Galgala*, 01/06/2016, http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/anti-militant-raids-in-central-somalia-landmine-attacks-in-galgala [geraadpleegd op 21/03/2017]

Garowe online, *Somalia: Puntland Govt counts on rebels in tension with Somaliland*, 19/07/2016, http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-puntland-govt-counts-on-rebels-in-tension-with-somaliland [geraadpleegd op 21/03/2017]

Garowe Online, *Somalia: Khaatumo begins peace talks with Somaliland*, 08/08/2016, http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-khaatumo-begins-peace-talks-with-somaliland [geraadpleegd op 21/03/2017]

Garowe Online, *Somalia: Somaliland reshuffles cabinet to appease Sool*, 18/08/2016, http://www.garoweonline.com/en/news/somaliland/somalia-somaliland-reshuffles-cabinet-to-appease-sool [geraadpleegd op 12/12/2016]

Garowe online, *Somalia: 19 killed in Galkayo suicide bombings [Update],* 21/08/2016, http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-19-killed-in-galkayo-suicide-bombings-update

Garowe online, *Somalia: Puntland commandos stage mutiny, seize El Bur-bound technical*, 31/08/2016, http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-puntland-commandos-stage-mutiny-seize-el-bur-bound-technicals [geraadpleegd op 21/03/2017]

Garowe online, *Somalia: Puntland President visits Armo amid expected talks with clan elders*, 28/10/2016, http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-puntland-president-visits-armo-amid-expected-talks-with-clan-elders [geraadpleegd op 21/03/2017]

Garowe online, *Somalia: UN report slams Puntland leader for currency printing, weak counter-terrorism policy*, 09/11/2016, http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-un-report-slams-puntland-leader-for-currency-printing-weak-counter-terrorism-policy [geraadopleegd op 20/04/2017]

Garowe online, *Somalia: Puntland forces ambushed in a landmine explosion, 2 soldiers killed*, 29/11/2016, http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-puntland-forces-ambushed-in-a-landmine-explosion [geraadpleegd op 21/03/2017]

Garowe Online, *Somalia: Third Puntland official killed in Bosaso in two weeks*, 25/12/2016, http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-third-puntland-official-killed-in-bosaso-in-two-weeks [geraadpleegd op 04/05/2017]

Garowe online, *Somalia: President Ali highlights government's achievements in past 3 years*, 12/01/2017, http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-president-ali-highlights-governments-achievements-in-past-3-years [geraadpleegd op 21/03/2017]

Garowe online, *Somalia: Puntland forces clash with militants in Bari region*, 16/01/2017, http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-puntland-forces-clash-with-militants-in-bari-region [geraadpleegd op 21/03/2017

Garowe online, *Somalia: Presidential election postponed in Somaliland*, 17/01/2017, http://www.garoweonline.com/en/news/somaliland/somalia-presidential-election-postponed-in-somaliland [geraadpleegd op 20/03/2017]

Garowe Online, *Somalia: ISIL claims responsibility for attack on Village Hotel in Bosaso*, 08/02/2017, http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-isil-claims-responsibility-for-attack-on-village-hotel-in-bosaso [geraadpleegd op 24/04/2017]

Garowe online, *Somalia: Mudug regional court chief injured in Galkayo city*, 28/02/2017, http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-mudug-regional-court-chief-injured-in-galkayo-city [geraadpleegd op 24/04/2017]

Garowe online, *Somalia: Elders, officials met to end crisis of mutinous Puntland soldiers*, 28/02/2017, http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-elders-officials-met-to-end-crisis-of-mutinous-puntland-soldiers [geraadpleegd op 21/03/2017]

Goobjoog, *Puntland renegade general back in Garowe after 2 months mutiny*, 15/07/2015, http://goobjoog.com/english/?p=15992 [geraadpleegd op 14/07/2015]

Heritage Institute for Policy Studies (HIPS), *Gaalkacyo Conflict: Drivers, Contributers and Potential Solutions*, 01/12/2016, p. 4, http://www.heritageinstitute.org/gaalkacyo-conflict-drivers-contributors-potential-solutions/ [geraadpleegd op 28/04/2017]

Hiiraan, *Somali police arrest Al Shabaab suspects in Puntland***,** 25/03/2016**,** https://www.hiiraan.com/news4/2016/Mar/104713/somali_police_arrest_al_shabaab_suspects_in_puntland.aspx [geraadpleegd op 14/07/2015]

Hiiraan online, *Siilaanyo, Galaydh Meet In Addis Ababa*, 04/11/2016, http://somaliamediamonitoring.org/november-4-2016-daily-monitoring-report/ [geraadpleegd op 21/03/2017]

Hiiraan online, *Khatumo State President arrives in Las Anod after a 12 year absence*, 16/02/2017, https://hiiraan.com/news4/2017/Feb/140506/khatumo_state_president_arrives_in_las_anod_after_a_12_year_absence.aspx [geraadpleegd op 21/03/2017]

Hoehne M., *Between Somaliland and Puntland: Marginalization, militarization and conflicting political visions*, 2015, http://www.riftvalley.net/download/file/fid/3719 [geraadpleegd op 14/07/2015]

Horseed Media, *SOMALIA: Puntland Government Suspends Local Council Elections [PRESS RELEASE]*, 14/07/2013, http://horseedmedia.net/2013/07/14/somalia-puntland-government-suspends-local-council-elections-press-release/ [geraadpleegd op 12/12/2013]

Horseed Media. *Xaalada Gaalkacyo iyo Barokac ka socda qaar kamid ah xaafadaha magaalada* (Asses drought and displacement from some of the city), 25/11/2015, https://horseedmedia.net/2015/11/25/xiisada-gaalkacyo-iyo-barokac-balaaran-oo-ka-socda-koonfurta-magaalada/ [geraadpleegd op 28/04/2017]

Human Rights Watch (HRW), *Clashes in Galkayo, Somalia Harm Civilians,* 25/10/2016, https://www.hrw.org/news/2016/10/25/clashes-galkayo-somalia-harm-civilians [geraadpleegd op 16/06/2017]

Human Rights Watch (HRW*), Somalia: Rights Priorities for New Government Help At-Risk Civilians, Improve Oversight of Security Forces*, 02/05/2017, https://www.hrw.org/news/2017/05/02/somalia-rights-priorities-new-government [geraadpleegd op 16/06/2017]

Idale News Online, *Puntland Asked To Cancel Ban On Galmudug Transport*, 03/09/2016, http://idalenews.com/archives/61240 [geraadpleegd op 02/05/2017]

Idale News Online, *Fighting Erupts In Northern Galkayo Town*, 11/12/2016, http://idalenews.com/archives/68116 [geraadpleegd op 02/05/2017]

IHS Jane's*, Anti-government clan's support for Islamic State faction in Puntland unlikely to contribute to increased Somalia-based piracy*, 08/11/2016, http://www.janes.com/article/65354/anti-government-clan-s-support-for-islamic-state-faction-in-puntland-unlikely-to-contribute-to-increased-somalia-based-piracy [geraadpleegd op 21/03/2017]

IHS Market*, Assault on Puntland military outpost indicates deteriorating security, to the advantage of Islamist militants and Somali pirates*, 13/06/2017, https://www.ihs.com/country-industry-forecasting.html?ID=10659122960 [geraadpleegd op 15/06/2017]

Integrated Regional Information Networks (IRIN), *Somalia and Somaliland restart dialogue*, 13/05/2016, http://www.irinnews.org/news/2016/05/13/somalia-and-somaliland-restart-dialogue [geraadpleegd op 21/03/2017]

Internal Displacement Monitoring Centre (IDMC), *Somalia: over a million IDPs need support for local solutions*, 18/03/2015, http://www.internal-displacement.org/assets/library/Africa/Somalia/pdf/201503-af-somalia-overview-en.pdf [geraadpleegd op 16/07/2015]

International Committee of the Red Cross (ICRC*), Somalia: Civilians must be spared from fighting*, 08/11/2016, https://www.icrc.org/en/document/somalia-civilians-must-be-spared-fighting [geraadpleegd op 26/04/2017]

International Crisis Group (ICG), *Somalia: Puntland's punted polls. Africa Briefing n° 97*, 19/12/2013, http://www.crisisgroup.org/~/media/Files/africa/horn-of-africa/somalia/b097-somalia-puntlands-punted-polls [geraadpleegd op 20/12/2013]

International Crisis Group (ICG), *Galkayo and Somalia's Dangerous Faultlines*, 10/12/2016, http://blog.crisisgroup.org/africa/somalia/2015/12/10/galkayo-and-somalias-dangerous-faultlines/ [geraadpleegd op 25/04/2017]

International Crisis Group (ICG), *The Islamic State Threat in Somalia's Puntland State*, 17/11/2016, https://www.crisisgroup.org/crisiswatch/database?location%5B%5D=12&date_range=last_12_months&from_month=01&from_year=2017&to_month=01&to_year=2017 [geraadpleegd op 21/03/2017]

International Crisis Group (ICG), Crisiswatch, February 2017, s.d., https://www.crisisgroup.org/crisiswatch/database?location%5B%5D=12&date_range=last_6_months&from_month=01&from_year=2017&to_month=01&to_year=2017 [geraadpleegd op 16/06/2017]

International Crisis Group (ICG), *Crisiswatch Database*, 27/03/2017, https://www.crisisgroup.org/crisiswatch/database?location%5B%5D=12&date_range=last_12_months&from_month=01&from_year=2017&to_month=01&to_year=2017 [geraadpleegd op 02/05/2017]

International Organization for Migration (IOM), *Dimensions of crisis on migration in Somalia*, 02/2014, http://www.iom.int/files/live/sites/iom/files/Country/docs/Dimensions-of-Crisis-on-Migration-in-Somalia.pdf [geraadpleegd op 04/11/2014]

International Crisis Group (ICG), *Crisiswatch, May 2017*, s.d., https://www.crisisgroup.org/crisiswatch/database?location%5B%5D=12&date_range=last_6_months&from_month=01&from_year=2017&to_month=01&to_year=2017 [geraapleegd op 21/06/2017]

Jamestown Foundation (Horton M.) via Ecoi.net, *Al Shabaab: Why Somalia's al-Qaeda Affiliate Wants Puntland* in *Terrorism Monitor*, Volume: 15 Issue, 5-10/03/2017, http://www.ecoi.net/local_link/337659/467499_en.html [geraadpleegd op 24/04/2017]

Live from Mogadishu (@Daudoo), *Sheikh Mumin's groups said to be aroud 20-25 left Galgala after joining IS & went to Qandala. Those remained in Galgala = Shabab* [twitter], 25/05/2016, https://twitter.com/Daudoo/status/735539406304608257 [geraadpleegd op 20/04/2017]

Live from Mogadishu (@Daudoo), *BREAKING: 2 simultanous roadside bombs targerts #Puntland's troops convoy in #Galgala moutains near #Bosaso. Casualties reported*.#Somalia [twitter], 31/05/2016, https://twitter.com/Daudoo/status/737567636238700544 [geraadpleegd op 20/04/2017]

Maritime Executive, *Indian Navy Thwarts Pirate Attack Off Somalia, 18/05/2017, http://www.maritime-executive.com/article/indian-navy-thwarts-pirate-attack-in-gulf-of-aden* [geraadpleegd op 15/06/2017]

Menkhaus, K., *Conflict Assessment 2014: Northern Kenya and Somaliland*, Danish Demining Group, 03/2015, http://danishdemininggroup.dk/media/1562973/conflict-assesment-northern-kenya-and-somaliland-final-180315-mid-res-.pdf [geraadpleegd op 22/05/2017]

Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, *Algemeen ambtsbericht Somalië*, 30/11/2012, http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/ambtsberichten/2012/11/30/somalie-2012-11-30.html [geraadpleegd op 12/12/2013]

Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, *Algemeen ambtsbericht Somalië*, 19/12/2013, http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/ambtsberichten/2013/12/19/algemeen-ambtsbericht-somalie-2013-12-19.html [geraadpleegd op 14/07/2015]

Ministry of Interior of Puntland, *Drought Induced IDPs in Puntland*, 15/02/2017, http://www.moipuntland.com/moi/wp-content/uploads/2017/02/DroughtInducedRecord_Feb152017.pdf [geraadpleegd op 22/05/2017]

NGO Safety Program (NSP), *Maps, Galkayo Town*, 16/01/2015, http://www.nspsomalia.org/joomla/index.php/nsp-resources-maps/town-maps/file/15-galkacyo-town [geraadpleegd op 15/06/2017]

Norwegian Refugee Council (NRC), *Displacement and housing, land and property disputes in Puntland*, 03/2015, http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Somalia%20Puntland%20HLP%20CDR%20report%202015%20email.pdf%20%28L%29%28405695%29.pdf [geraadpleegd op 16/07/2015]

Observatory of Conflict and Violence Prevention (OCVP), Safety and Security district baseline report Galkayo, 2011, http://www.ocvp.org/ocvp5/index.php/publications/safety-and-security-baseline-reports/25-galkayo-district-safety-and-security-baselilne-report/file [geraadpleegd op 22/05/2017]

Observatory of Conflict and Violence Prevention (OCVP), *Safety and security District baseline report Galkayo*, 01/02/2012, http://ocvp.org/docs/2015/safetyandsecurity/Galkayo%20Safety%20and%20Security%20Baseline.pdf [geraadpleegd op 28/04/2017]

Observatory of Conflict and Violence Prevention (OCVP), *District Conflict and Security Assessment Report GALKAYO DISTRICT*, 11/05/2015, http://www.ocvp.org/ocvp5/index.php/publications/dcsa/52-galkayo-district-conflict-and-security-assessment-report-2015/file [geraadpleegd op 22/05/2017]

Radio Ergo, *Hargeisa IDPs relocated to new housing*, 6/11/2013, http://radioergo.org/en/read.php?article_id=1221 [geraadpleegd op 02/01/2014]

Raxanreeb, *SOMALIA: Puntland President forms larger cabinet [The list of the names]*, 29/01/2014, http://www.raxanreeb.com/2014/01/somalia-puntland-president-forms-larger-cabinet/ [geraadpleegd op 24/10/2014]

Raxanreeb, *SOMALIA: New Khatumo President vows to liberate Las'anod town from Somaliland forces*, 17/08/2014, http://www.raxanreeb.com/2014/08/somalia-new-khatumo-president-vows-to-liberate-lasanod-town-from-somaliland-forces/ [geraadpleegd op 22/05/2017]

Reuters, *Ceasefire between Somalia's Puntland and Galmudug collapses, 20 killed*, 06/11/2016, http://www.reuters.com/article/us-somalia-violence-idUSKBN1310RT [geraadpleegd op 18/06/2017]

Rift Valley Institute, *Going on tahriib. The causes and consequences of Somali youth migration to Europe*, 2016, http://riftvalley.net/publication/going-tahriib [geraadpleegd op 21/03/2017]

Riskmap (@Riskmaplive), #Somalia, *Security Forces Seize Bomb-Laden Lorry In #Galkayo* [Twitterpost], 12/02/2017, https://twitter.com/riskmaplive/status/830374111293513728 [geraadpleegd op 02/05/2017]

Sabahi online, *Puntland lawmakers elect former Prime Minister Ali as state's president*, 08/01/2014, http://allafrica.com/stories/201401090100.html [geraadpleegd op 09/01/2014]

Shabelle News, *Govt forces seize control of Buhodle, north of Somalia*, 22/02/2017, http://www.shabellenews.com/2017/02/pro-govt-forces-seize-control-of-buhodle-north-of-somalia/ [geraadpleegd op 19/06/2017]

Shabelle News, *A Somalia elder shot dead in northern Galkayo city*, 27/04/2017, http://www.shabellenews.com/2017/04/a-somali-elder-shot-dead-in-northern-galkayo-city/ [geraadpleegd op 15/06/2017]

Somali Update, Puntland Prosecutor Orders Capture Of 18 For Piracy Activities, 16/05/2017, http://somaliamediamonitoring.org/may-17-2017-morning-headlines/ [geraadpleegd op 18/05/2017]

Somali Review, *6 killed in first-ever Puntland terror attack, including two gunmen*, 10/02/2017, http://somalireview.com/2017/02/somalia-week-in-focus-top-stories-feb-10-2017/ [geraadpleegd op 24/04/2017]

Somaliland Monitor, *Somaliland: Sultan Waber's Militant Soldiers Surrender to the National Army*, 18/11/2015, http://somalilandmonitor.net/somaliland-sultan-wabers-militant-soldiers-surrender-to-the-national-army/5893/ [geraadpleegd op 21/03/2017]

Somaliland Sun, *Somaliland: Khatumo Benefitting from Reconciliation Talks" chief Negotiator*, 01/04/2014, http://www.somalilandsun.net/somaliland-khatumo-benefitting-from-reconciliation-talks-chief-negotiator/ [geraadpleegd op 03/04/2017]

Somaliland Sun, *Somaliland: Awdal State Establishes Clan Militia Base in Borame*, 23/08/2014, http://www.somalilandsun.com/index.php/politics/6320-somaliland-awdal-state-establishes-clan-militia-base-in-borame [geraadpleegd op 16/07/2015]

Somaliland Sun, *Somaliland: Presidential Elections Set for October 2017*, 26/01/2017, http://www.somalilandsun.com/politics1/10008-somaliland-presidential-elections-set-for-october-2017 [geraadpleegd op 20/03/2017]

Somaliland Sun , *Somaliland: A Fractured Khatumo Movement Continues Reconciliation Talks In Djibouti*, 26/03/2017, http://www.somalilandsun.com/politics1/10271-somaliland-a-fractured-khatumo-movement-continues-reconciliation-talks-in-djibouti [geraadpleegd op 21/03/2017]

The Indian Ocean Newsletter, *Addis Ababa refuses to hand Gadabursi over to Hargeisa*, http://www.africaintelligence.com/ION/politics-power/2015/07/13/addis-ababa-refuses-to-hand-gadabursi-over-to-hargeisa,108059205-ART [geraadpleegd op 16/07/2015]

UN High Commissioner for Refugees (UNHCR), *Addendum to 2010 UNHCR Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Asylum-Seekers from Somalia, relating specifically to the city of Galkacyo,* 16/03/2012, http://www.refworld.org/docid/4f675c5e2.html [geraadpleegd op 02/01/2014]

UN High Commissioner for Refugees (UNHCR), *Total IDP's by region- September 2014*, 06/10/2014, http://data.unhcr.org/horn-of-africa/download.php?id=1460 [geraadpleegd op 04/11/2014]

UN High Commissioner for Refugees (UNHCR) *Somalia, Total IDPs by region. June 2015*, 10/07/2015, http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/June2015TotalIDPsbyRegion.pdf [geraadpleegd op 14/07/2015]

UN High Commissioner for Refugees (UNHCR), *Somalia: Total internally displaced persons*, 18/08/2016, http://data.unhcr.org/horn-of-africa/download.php?id=1937 [geraadpleegd op 21/03/2017]

UN High Commissioner for Refugees (UNHCR), *Somalia Factsheet January 2017*, 31/01/2017, http://reliefweb.int/report/somalia/somalia-factsheet-january-2017 [geraadpleegd op 01/05/2017]

UN High Commissioner for Refugees (UNHCR), *Somalia - Somalia - Cumulative Drought driven displacements Nov 2016 to 21 April 2017 monitored by UNHCR PRMN*, http://data.unhcr.org/horn-of-africa/download.php?id=2049 [geraadpleegd op 28/04/2017]

UN High Commissioner for Refugees (UNHCR), *Drought displacements in period 1 Nov 2016 to 30 April 2017*, 09/05/2017, http://data.unhcr.org/horn-of-africa/download.php?id=2053 [geraadpleegd op 22/05/2017]

UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (UNOCHA), *Somalia: Humanitarian snapshot, November 2013*, 9/12/2013, http://reliefweb.int/report/somalia/somalia-humanitarian-snapshot-november-2013-issued-9-december-2013 [geraadpleegd op 09/01/2014]

UN Security Council, *The report of the Secretary-General on Somalia. S/2012/283*, 01/05/2012, http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/Somalia%20S%202012%20283.pdf [geraadpleegd op 02/01/2014]

UN Security Council, *Report of the Secretary-General on Somalia*, 12/05/2014, http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2014/330 [geraadpleegd op 30/10/2014]

UN Security Council, *Report of the Secretary-General on Somalia*, 25/09/2014, http://www.refworld.org/docid/543662844.html geraadpleegd op 30/10/2014]

UN Security Council, *The report of the Secretary-General on Somalia. S/2015/331*, 12/05/2015, http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2015/331 [geraadpleegd op 14/07/2015]

UN Security Council, *Letter dated 9 October 2015 from the Chair of the Committee pursuant to resolutions 751 (1992) and 1907 (2009) concerning Somalia and Eritrea addressed to the President of the Security Council, 19 October 2015*, p. 55., http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2015_801.pdf [geraadpleegd op 16/06/2017]

UN Security Council, *Report of the Secretary-General on Somalia*, 06/09/2016, http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2016/763 [geraadpleegd op 21/03/2017]

UN Security Council, *Report of the Monitoring Group on Somalia and Eritrea pursuant to Security Council resolution 2244 (2015): Somalia*, 31/10/2016, http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2016/919 [geraadpleegd op 21/03/2017]

UN Security Council, *Report of the Secretary-General on children and armed conflict in Somalia [S/2016/1098]*, 22/12/2016, http://www.ecoi.net/file_upload/1226_1488894242_n1646260.pdf [geraadpleegd op 27/04/2017]

UN Security Council, *Report of the Secretary-General on Somalia.* S/2017/21, 09/01/2017, http://www.ecoi.net/file_upload/1226_1484732800_n1647163.pdf [geraadpleegd op 20/03/2017]

UN Security Council, *Report of the Secretary-General on Somalia*, 09/05/2017, http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2017/408 [geraadpleegd op 22/05/2017]

UNICEF, *Keeping Children Safe: Gaalkayo #2*, 14/12/2016, http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/keeping_children_safe_gaalkayo_2_2016-12-14.pdf [geraadpleegd op 26/04/2017

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *OCHA Somalia Flash Update - Humanitarian impact of fighting in Qandala, Puntland | 6 December 2016*, 06/12/2016, http://reliefweb.int/report/somalia/ocha-somalia-flash-update-humanitarian-impact-fighting-qandala-puntland-6-december [geraadpleegd op 25/04/2017]

UNSOM, *SRSG Keating urges warring parties to uphold the ceasefire agreement in Gaalkacyo*, 24/12/2016, https://unsom.unmissions.org/srsg-keating-urges-warring-parties-uphold-ceasefire-agreement-gaalkacyo [geraadpleegd opp 04/05/2017]

USAID, *Somali Youth Learners Initiative FY 2017 Q1 PROGRESS REPORT (OCTOBER 1 – DECEMBER 31, 2016),* 31/01/2017, p. 1, http://pdf.usaid.gov/pdf_docs/PA00MKJS.pdf [geraadpleegd op 15/06/2017]

US Department of State (USDOS) - Bureau of Counterterrorism and Countering Violent Extremism, *State Department Terrorist Designation of Abdiqadir Mu'min*, 31/08/2016, https://www.state.gov/j/ct/rls/other/des/266486.htm [geraadpleegd op 23/03/2016]

US Department of State (USDOS), *Country Report on Human Rights Practices 2016 - Somalia*, 03/03/2017 http://www.ecoi.net/local_link/337234/466994_en.html [geraadpleegd op 21/03/2017]

US Department of State (USDOS) - Humanitarian Information Unit, *Somalia: Drought and Displacement*, 21/03/2017, http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Somalia_DroughtandDisplacement_2017Mar21_HIU_U1554.pdf [geraadpleegd op 03/05/2017]

Wardheernews, *On the timely Somaliland-Khatumo Agreement*, 23/12/2016, http://www.wardheernews.com/on-the-timely-somaliland-khatumo-agreement/ [geraadpleegd op 21/03/2017]

WASH Cluster, REACH Initiative, Education Cluster, Shelter Cluster, *SOMALIA TRI-CLUSTER ASSESSMENT. Fact-sheet: Galkayo North*, 05/2014, http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Tri-cluster%20assessment_Galkayo_Factsheet_May2014_FINAL.pdf [geraadpleegd op 22/05/2017]

Wikipedia, *Somalilland Armed Forces,* s.d., https://en.wikipedia.org/wiki/Somaliland_Armed_Forces [geraadpleegd op 02/05/2017]

Wikipedia, *Somaliland Police Forces*, s.d., https://en.wikipedia.org/wiki/Somaliland_Police [geraadpleegd op 02/05/2017]

World Bank, *Federal Republic of Somalia- Somalia Security and Justice Sector PER*, 01/01/2017, http://documents.worldbank.org/curated/en/644671486531571103/pdf/Somalia-SJPER-01302017-Final-Version.pdf [geraadpleegd op 20/04/2017]

World Health Organisation (WHO), *Surveillance, forecasting and response, Weekly update: cholera in Somalia*, 10/06/2017, http://www.emro.who.int/surveillance-forecasting-response/outbreaks/weekly-update-cholera-in-somalia-10-june-2017.html [geraadpleegd op 28/09/2017]

Lijst van geconsulteerde bronnen

Websites: International Crisis Group (ICG), Afrimap, Migrationsverket – Lifos